

Årsmelding 2017 for Gjerstad kommune

Innhold

Gjerstad - landlig og sentralt - en god kommune å bo og arbeide i!	4
Innledning	5
2.0 Kommuneplanens føringer	7
2.1 Omsorg og helse	7
2.2 Oppvekst og utdanning	9
2.2.1 Oppvekst	9
2.2.2 Utdanning	9
2.3 Senterutvikling	10
2.4 Befolkningsutvikling	11
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi	13
3.0 Kommuneorganisasjonen	14
3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid	14
3.2 Likestilling og mangfold	16
3.3 HMS-arbeid og oppfølging av sykemeldte	18
3.4 Beredskap	19
3.5 Internkontroll	19
3.6 Kompetanseplan	20
3.7 Lønnsforhandlinger	20
3.8 IKT/telefoni	20
3.9. Informasjonssikkerhet	21
3.10 Interkommunalt samarbeid	21
4.0 Økonomisk resultat	23
5.0 Investeringsprogrammet	26
6.0 Enhetene	27
6.1 Administrasjonsenheten	27
6.2 Skolene	30
6.3 Visedal barnehage	33
6.4 Enhet for pleie og omsorg	36
6.5 NAV	39
6.6 Familiehuset	41
6.7 Samfunnsenheten	44
6.8 Barneverntjenesten Øst i Agder	51
Vedlegg	54
Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2017	54
Eldrerådet	60
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	62

Årsberetning fra DDØ-sikkerhetsforum 2017	65
Årsmelding fra Østre Agder	67
Gjerstad menighetsråd / fellesråd.....	68

Gjerstad - landlig og sentralt - en god kommune å bo og arbeide i!

Vi skal tenke nye muligheter og har mye å by på.

Vi tar våre utfordringer på alvor – hele tiden med brukeren i fokus.

Dyktige og engasjerte medarbeidere bidrar gjennom sitt daglige arbeid til at vi leverer så gode tjenester som mulig innenfor de rammene vi har.

Som kommuneorganisasjon jobber vi innenfor rammebetingelser som i hovedsak settes av andre, men uansett må vi sørge for å oppnå gode resultater med de offentlige midlene vi forvalter.

Gjerstad er – og skal fortsatt være – en god kommune å leve, jobbe og drive næring i. Tilbakemeldinger viser at våre innbyggere er godt fornøyde med tjenestene.

Det fremheves fra næringsdrivende at kommunen fremstår som løsningsorientert og at saksbehandlerne viser en fleksibel og positiv holdning. Vi skal fortsatt være en ja-kommune! Samtidig er økonomien sterkt presset. Vi har flere utfordringer vi må løse i årene som kommer.

Samfunnsutvikling tar tid og er et resultat av målrettet og langsiktig arbeid. Godt og konstruktivt samarbeid mellom politikere og administrasjon er en av styrkene vi har, og det må fortsette for å få til positiv videreutvikling av Gjerstadsamfunnet. Alle har vi et ansvar for å framsnakke Gjerstad som en attraktiv kommune å bo i og drive næringsvirksomhet i.

Løsningsorientering, mot og optimisme skal prege vår virksomhet i 2018 og i de kommende årene. Vi skal jobbe videre med å snu utfordringer til muligheter!

Innledning

Gjerstad kommunes årsmelding rapporterer om gjennomføring av vedtatt handlingsprogram og årsplan. Den gir en vurdering av måloppnåelse og aktivitet, og beskriver status ved utgangen av 2017.

Måloppnåelsen i 2017 for kommunens virksomhet har på mange felt vært god, og det har vært arbeidet bevisst med overordnede felles mål. I den forbindelse viser rådmannen til kapitlene for de enkelte enhetene i årsmeldingen når det gjelder tjenesteyting og drift.

Organisasjonen

Det er utfordrende å få til en god drift av kommunen og samtidig videreutvikle tjenestene med de stramme økonomiske rammene vi har. For hvert år som går, blir det enda mer nødvendig å tenke nytt og få til en mest mulig effektiv organisering av virksomheten for å kunne levere gode tjenester i kommende år. Arbeid med innovasjon og tjenesteutvikling i alle deler av kommunens virksomhet må være solid forankret i ledelse og organisasjon.

I likhet med de fleste andre mindre kommuner opplever administrasjonen det krevende å skulle ivareta en stadig økende oppgaveportefølje og samtidig økte krav til internkontroll, dokumentasjon og rapportering. Sentrale myndigheter innfører nye lovpålagte krav til bemanning og kompetanse, uten at det følger finansiering med.

For å mestre nåværende og fremtidige utfordringer legger vi vekt på å fortsette med å videreutvikle samarbeidet på tvers av alle enheter og sektorer. Rådmannens ledergruppe jobber tettere sammen og tar større helhetsansvar for å få mer samlet utviklingskraft til å lede kommunen i ønsket retning.

Ansatte i Gjerstad kommune har en krevende arbeidssituasjon med stort arbeidspress. Flere fagfelt er svært sårbare med en eller et fåtall ansatte som utfører arbeidsoppgavene, dette er en problematikk som alle små kommuner opplever. Heldigvis har Gjerstad kommune faglig dyktige, positive og omstillingsvillige ansatte, som utviser stor innsatsvilje og får hjulene til å gå rundt.

Rådmannen vil berømme de ansatte for den store jobben de gjør hver dag året gjennom, og takke for solid innsats og vel utført jobb.

Sykefraværet har gått ned med 0,5 % fra 6,56 % i 2016 til 6,05 % i 2017. Nedgangen i sykefraværet gjelder alle kommunens enheter uten unntak, og dette er særdeles positivt. Vi skal fortsatt ha fokus på å holde sykefraværet lavt gjennom god og tett fraværsoppfølging i enhetene.

Økonomi

Gjerstad kommunes regnskap for 2017 er gjort opp med et overskudd (netto driftsresultat) på kr 7.740.000, hvilket utgjør om lag 2,75 % av sum driftsinntekter.

Hele 6 av kommunens 8 enheter avsluttet 2017 med overskudd. To enheter hadde et merforbruk på sin drift, noe som også var varslet fra rådmannens side gjennom den løpende økonomirapporteringen. Hva angår underskuddet i Pleie og omsorg skyldes dette trolig at de siste års budsjettprosesser ikke i tilstrekkelig grad har tatt høyde for demografiutviklingen i Gjerstad, med stadig flere eldre og pleietrengende. Merforbruket dreier seg hovedsakelig om kostnader til særlig ressurskrevende tjenester, og høyere personalkostnader for å holde nødvendig tjenestetilbud i gang.

Gjerstad kommune må forholde seg til trange økonomiske rammer både i inneværende driftsår og resten av handlingsprogramperioden. For å ha kontroll på økonomien, vil rådmannen derfor legge særlig vekt på kontroll med lønnskostnadene og løpende forbruk.

Utfordringer

Gjerstad kommune har noen klare utfordringer fremover som vi med godt samarbeid mellom enheter og fokusert innsats skal løse på best mulig måte. Kommunal sektor får stadig nye og endrede oppgaver, dette skjer på flere fagområder. Ikke minst innen omsorg og helse foregår det fortsatt en omfattende overføring til kommunenivået av direkte ansvar og lovpålagt plikt til tjenesteyting. Det krever høy faglig kompetanse og stadig nytenking innenfor de fleste tjenesteområder.

Våre innbyggere og tjenestebrukere har sine rettmessige behov og forventninger som vi vil følge opp innenfor de rammer og muligheter vi har. Dette gir organisasjonen løpende utfordringer med å rekruttere dyktige fagfolk og legge til rette for nødvendig kompetanseutvikling, og det gir oss noen vanskelige utfordringer med hensyn til å prioritere enkelte tjenester fremfor andre.

For å møte alt dette må vi først og fremst bygge videre på de mange dyktige medarbeiderne i kommunen, som gjør en fantastisk jobb. Som arbeidsgiver har vi et ansvar for å ivareta medarbeiderne på beste måte og videreutvikle og styrke den kompetansen vi allerede har, slik at vi fortsatt kan ha motiverte og dyktige medarbeidere til å utføre kommunale tjenester og oppgaver.

Det er nødvendig å sørge for kontinuerlig utvikling av organisasjonen for å være best mulig rustet for fremtiden. Det betyr at det er behov for endringer og omstillinger, og vi må stadig se etter smartere måter å organisere tjenestene på.

Gjerstad kommune har fortsatt høy lånegjeld på grunn av omfattende investeringer tidligere år. Nye investeringer og låneopptak for å realisere vedtatte endringer i skolestruktur samt flerbrukshall vil være bærekraftige siden renter og avskrivninger finansieres av årlige reduksjoner i driftsutgifter. Ut over det rent økonomiske vil en samlet skole og en etterlengtet flerbrukshall gi Gjerstad nye kvaliteter som bostedskommune.

Den overordnede utfordringen for Gjerstad kommune er å sikre fortsatt god kvalitet på tjenestetilbudet og samtidig ha god styring på økonomien gjennom balanse mellom inntekter og utgifter. Det nye inntektssystemet for kommunene som trådte i kraft fra 2017, samt foreslåtte endringer i distriktsindeksen som legger mindre vekt på arbeidsmarked og levekår, medfører at Gjerstad kommune får reduserte inntekter fra staten i årene fremover. Likeledes er det politiske signaler fra regjeringshold om begrensning i kommunenes mulighet til å skrive ut eiendomsskatt. Rådmannen vil også i denne årsmeldingen uttrykke forventning til at kommunen sammen med omkringliggende kommuner ikke venter for lenge med å ta opp igjen dialogen for å skape en ny, større kommune som vil ha "muskler" nok til å drive utviklingen fremover når det gjelder kommunalt tjenestetilbud og samfunns- og næringsutvikling.

2.0 Kommuneplanens føringer

2.1 Omsorg og helse

Gjerstad kommune bruker den vedtatte planen for helse og omsorg aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse nå og i årene fremover.

2.1.1 Folkehelse

- Livsstilarbeid

I regi av Kontaktsenteret er det dannet en egen turgruppe som ukentlig er ute og går. De har en drøm om å gå opp på Gaustatoppen, dette har vært skjøvet litt på, men er planlagt i juni 2018.

Prosjektet “Ung Aktiv” har jobbet med ulike tiltak innen livstils- og helsefremmende arbeid for barn og unge. Spesielt har prosjektet fokus på bedre livskvalitet til barn og unge gjennom økt deltakelse i fritidsaktiviteter blant de som ikke deltar i noen organisert aktivitet. For at barn og unge skal etablere rutiner og vaner for å delta i fritidsaktiviteter er det viktig å komme inn tidligst mulig, altså i barneskolen. Prosjektet har derfor valgt å ha fokus på barn i 3. og 4. klasse, som ikke deltar i organisert aktiviteter. Bakgrunnen for igangsettingen av dette prosjektet var at Ungdata-kartleggingen viste lav deltakelse i fritidsaktiviteter blant ungdommer i Gjerstad. “Ung Aktiv” er et satsingsområde som følges opp, i 2018 viderefører kultursekretæren og skolehelsetjenesten på barneskolen oppfølgingen og innarbeider arbeidsmetodene i sine rutiner.

- Helsefremmende arbeid for barn og unge

Gjerstad kommune har gjennom 2016-17 deltatt i et modellkommuneprosjekt “Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge” og opplæringsprogrammet “Barn i rusfamilier”, dette er en tverretattlig satsing som gjenspeiles alle enheter som har med barn og unge å gjøre; barnehage, skole, helsestasjon/skolehelsetjeneste, barneverntjeneste, NAV og PPT. Dette handler om tidlig innsats og om helhetlig, systematisk oppfølging av barn som bekymrer. Det er blant annet utviklet en handlingsveileder “Fra bekymring til handling” som skal sikre at alle som jobber med barn og unge skal vite hvordan bekymring for barn skal håndteres og hvem som skal gjøre hva.

Gjerstad kommune har også et pågående tiltak som går over 4 år (2016-19) som handler om oppfølgings- og los-funksjoner for ungdom. Formålet med tiltaket er å ha "loser" for å øke deltakelse i fritidsaktivitet, at "losene" skal hjelpe ungdommene i kontakt med nødvendig hjelpetjeneste, gi ungdom tett og tilrettelagt oppfølging for å øke trivselen og mestringen i og utenfor skolen og i overgangen mellom grunnskole og videregående skole.

Felles for de tre ovennevnte prosjektene er at arbeidet for det meste drives for midler søkt på gjennom ulike tilskuddsordninger fra blant annet Bufdir og fylkesmannen.

Primæroppgaven til helsestasjons – og skolehelsetjeneste er å drive helsefremmende arbeid. Det jobbes med plan og tiltak når det gjelder overvekt blant barn og unge, tjenesten følger opp enkelte, og dette er tverrfaglig jobbing.

- Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen

Dette skjer i hovedsak i regi av lag og foreninger.

2.1.2 Psykisk helse og rus

- Psykisk helsearbeid – forebygging og individuell oppfølging
- Rus og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging

Rustjenesten i NAV tilbyr individuell oppfølging, arbeidsgruppe i kommunen, boveiledning og koordinering av tjenester mellom sykehus og kommunen.

2.1.3 Rehabilitering, aktivisering og omsorg

- Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet

Det har vært et krevende år med stort press på hjemmetjenester, både innenfor somatikk og psykiatri. Dagtilbudet på Gjerstad omsorgssenter har vært redusert fra 3 til 2 dager i store deler av året. I forbindelse med læringsnettverket "Gode pasientforløp" er det etablert lokalt forbedringsteam.

- Kvalitet og tjenesteutvikling

Gjerstad kommune er aktiv deltaker i flere samarbeidsordninger/prosjekter med sikte på kvalitets- og tjenesteutvikling:

- Helse- og omsorgslederforum
- E-helse og velferdsteknologi
- Gode pasientforløp (læringsnettverk KS)

I 2017 er det etablert et lokalt e-helseutvalg i Gjerstad kommune, og kommunestyret har vedtatt plan for implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse- og omsorgstjenestene i 2017-18.

Sammen med de fleste andre kommunene på Agder er Gjerstad med på felles anskaffelse av trygghets-, varslingsteknologi, teknisk drifts- og responscenterløsning. Første del av den felles anskaffelsen gjelder utskiftning av trygghetsalarmer og tilknytning til responscenter, dette vil være på plass i januar 2018.

Tjenestekontor som behandler alle søknader om omsorgstjenester er i virksomhet fra mai 2017. Kommunestyret vedtok høsten 2017 kriterier for tildeling av omsorgstjenester.

- Kompetanse og rekruttering

Kommunen satser aktivt på lærlinger, fra høsten 2017 er det 2 nye helsefaglærlinger tilknyttet Pleie- og omsorg, enheten tilbyr også rekrutteringsstillinger (studenter). Alle ansatte tilbys e-læringskurs, intern kompetanseutvikling for helse- og omsorgstjenestene, som tilbys fra Helsedirektoratet. Som alle andre små kommuner er vi sårbare når det gjelder spisskompetanse.

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer fremover er befolkningssammensetningen med økt andel av eldre over 67 år. Vi må i større grad dreie tjenestetilbudet fra institusjon til hjemmebaserte tjenester, samt avklare befolkningens forventninger til tjenestene. Velferdsteknologi vil i tiden fremover tas i bruk som supplement i tjenestene for å sikre befolkningen trygghet til å kunne bo i egen bolig lenger.

Andre hovedutfordringer handler om oppvekst- og levekårsforhold, slik som økonomiske forhold, boforhold, arbeidsplasser og frafall i videregående skole. Andre utfordringer kan være få sosiale møteplasser, lav organisasjonsdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet, eller bruk av tobakk og rusmidler.

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

Gjerstad kommune bruker den vedtatte planen for oppvekst og utdanning aktivt som styringsverktøy i fokusert og tverrsektoriell innsats med utvalgte viktige utfordringer innen oppvekst og utdanning.

Planen konkretiserer at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta:

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negative handlingsmønstre.

Gjennom et helhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning jobber vi for å legge til rette for gode oppvekstvilkår og opplæringstilbud for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Arbeidet innen oppvekst og utdanning i Gjerstad preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, gode overganger mellom barnehage – barneskole – ungdomsskole – videregående skole og at unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring.

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen. Det er derfor nyttig å fokusere på tidlig innsats, i tillegg til å sette inn tiltak for å øke kvaliteten på tilbudet barna får.

Hovedtiltak

- Fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats.
- Barn og unge i Gjerstad får hjelp til å utvikle god selvfølelse, et bedre selvbilde og det å ta ansvar for egne valg.
- Delta i program som er med på å gi barn og unge i familier med dårlig råd muligheter for opplevelser på lik linje med barn på samme alder.
- MOT- etter skoletid, tilbud til ungdom annenhver onsdag. Samarbeid mellom enheter i kommunen, men også en arena der vi kan samarbeide med lokale lag og foreninger.

2.2.2 Utdanning

Barnehage- og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole/barnehage-hjem samarbeid og lærende lokale nettverk er i fokus.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for bedre læringsmiljø og økt læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

For å sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring er det nødvendig å planlegge oppvekst- og utdanningsforløpet slik at det gir helhet og sammenheng helt fra barnehage til videregående skole.

Hovedtiltak

- Tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- Systematisere og styrke skole/barnehage-hjem samarbeidet, i samarbeid med Familiehuset.
- Videreutvikle samarbeidsarenaer på tvers av enheter.
- Gjennom systematisk arbeid i realfagskommuneprosjektet øker hele oppvekstsektoren sin kompetanse innenfor realfag.

- Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen (ved fornuftig og reflektert bruk av analyseverktøy).
- Jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse/pedagogisk ledelse i barnehagen.
- Kontinuerlig arbeid med å utvikle sosial kompetanse og kommunikasjonsferdigheter som gjør barn og unge trygge i samspill med andre.
- Benytte ressursteam som en arena for helhetlig tenking og koordinerte tiltak.

Gjerstad kommune ble i 2015 en av 34 realfagskommuner i landet i første pulje, dette har vakt stort engasjement blant personalet og gitt det faglige arbeidet i barnehage og skolene et løft. Som en positiv sideeffekt har arbeidet med realfagssatsingen medført styrket samarbeid mellom barnehage, barneskoler og ungdomsskole. Kommunen fikk etter søknad forlenget statusen som realfagskommune ut 2017, og etter enda en søknadsrunde fikk vi ny forlengelse ut 2019. Dette vil legge enda bedre til rette for en varig forbedring av personalets kompetanse til planlegging og gjennomføring av praktisk og anvendbar undervisning i realfag, spesielt med fokus på regning.

Strategi for realfagskommunen Gjerstad ble utarbeidet og godkjent i februar 2016, og videreføres ut 2019.

Gjerstad skole er med i et stort internasjonalt prosjekt, som den eneste rene barneskolen fra Norge. Prosjektet heter Erasmus+ og 6 andre skoler, fra til sammen 6 ulike land, deltar. (Erasmus+ er EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett for perioden 2014-2020.)

Abel ungdomsskole har arbeidet mye med storsatsingen Ungdomstrinn i utvikling (Uiu) i 2016-17, dette er avsluttet ved utgangen av 2017. Skolen hadde valgt lesing som satsingsområde. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning og samarbeid.

2.3 Senterutvikling

Arbeidet med en tydelig og praktisk rettet strategi for senter- og næringsutvikling har blitt skjøvet fram i tid, da en i første omgang har fokusert på boligområder og prioritering av hvilke områder kommunen skal prioritere å få til utbygging. Strategien for senter- og næringsutvikling vil bli prioritert i planperioden 2017-2020, påbegynnes i 2018.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på boligutvikling og gode møteplasser.

Måloppnåelse

Opparbeiding av gode møteplasser ligger i planverket, men er enda ikke realisert. Opparbeiding av en sansegate på Brokelandsheia vil skje gradvis. Administrasjonen har startet opp en prosess for å se på en nærmere strategi for utbyggingen av sansegaten. Dette plan-/strategiarbeidet vil utvikles videre i 2018.

Det jobbes aktivt innenfor alle delområdene på Brokelandsheia med å få på plass planlagte etableringer og bearbeide aktuelle nye aktører, samt å styrke eksisterende næringsvirksomheter. Kommunen har i 2017 hatt fokus på å være en pådriver for videreutvikling.

Det har vært jobbet med å få på plass en næringsforening. Dette er en modningsprosess.

Det har vært jobbet aktivt med detaljplanlegging av alle elementer knyttet til nytt boligområde på Mostad. Utbyggingen vil starte opp i 2018.

Kommunen har innført en ordning med julegaveønsker, hvor anonyme ønskelapper har blitt hengt opp på juletreet både på Brokelandsheia og ved Almuestaua. Dette ble gjennomført for første gang i 2017, og ble en suksess som vi ønsker å videreføre.

Mål delvis nådd. Dette er et kontinuerlig arbeid.

Mål

Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".

Måloppnåelse

Kommunen har et konstant fokus på hva de forskjellige områdene på Brokelandsheia skal benyttes til, iht. områdereguleringen for Brokelandsheia. Videre har kommunen ved kontakt med investorer/etablere hatt fokus på at en tilbyr tomter tilpasset den virksomheten de ønsker å etablere, i tråd med reguleringsplan.

Dette blir jobbet med kontinuerlig.

Mål

Komplementerende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

Måloppnåelse

Næringssjefen arbeider fokusert med nyetableringer, gründervirksomhet og oppfølging av eksisterende næring. I møte med interessenter og mulige næringsetablere har kommunen som mål å være åpen for alle typer næringsetableringer. Det er gitt sterke politiske signaler på at ingen skal ekskluderes. Samtidig jobbes det med en strategi for hvordan og hvem en skal henvende seg til direkte for å få til en god næringsmix.

Utbyggingen av Brokelandsheia nord har startet opp i 2017 – her er grunnlagsarbeidet godt i gang. Det jobbes med flere aktører på østsiden.

Mål delvis nådd, men vil bli jobbet med kontinuerlig fremover.

2.4 Befolkningsutvikling

Mål

Gjerstad kommune skal ha en netto befolkningsvekst i kommuneplanperioden der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20-55 år utgjør grunnlaget for dette.

Måloppnåelse

Det er satt på politisk dagsorden å jobbe med å få til en positiv befolkningsutvikling, men tallenes tale viser en befolkningsnedgang i 2017 på 1,8 % (tall fra SSB pr 1.1.18). Kommunen, både representanter fra administrasjonen og politisk nivå, har sammen med et knippe interesserte næringsdrivende, arbeidet med en markedsstrategi for Gjerstad kommune. Arbeidet må fortsette i 2018 med øket styrke.

Mål ikke nådd, og det må jobbes kontinuerlig med å finne og iverksette de riktige virkemidlene/tiltakene.

Mål

- Være en kommune med bosteds-, bedrifts- og besøksattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder.
- Prioritere, og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansearbeidsplasser

- Når det gjelder næringsutvikling skal Gjerstad kommune bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser (jf. Strategisk næringsplan for Østre Agder 2015-2020).

Måloppnåelse

Gjerstad kommune har jobbet sammen med næringsmedarbeiderne i nabokommunene i Østre Agder næringsforum for å kartlegge og sette en agenda for hvordan regionen best kan jobbe med både bedrifts- og besøksattraktivitet. I tillegg har kommunene, ved hjelp av sekretariatet i Østre Agder, fått opp å gå en næringsarealbank for regionen. Østre-Agder-kommunene deltar også i Byregionprogrammet gjennom Distriktssenteret.

Regionalt næringsfond for Østregionen har hatt en jevn strøm av kvalifiserte søknader fra Gjerstad også i 2017. Trenden fra 2016 har dermed fortsatt.

Mål delvis nådd – det jobbes kontinuerlig med dette.

Mål

Gjerstad kommune skal til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia og Kirkebygda.

Måloppnåelse

Arbeidet med utvikling av infrastruktur for boligfeltet på Mostad er kommet i gang, og slutføres 2018.

Det er fortsatt ledige boligtomter på Brokelandsheia, på Lindvollheia. Kommunen har sett en økende interesse for småbruk blant yngre og barnefamilier. Flere småbruk har fått nye eiere de siste årene.

Mål delvis nådd. Det vil jobbes videre med dette i 2018, bl.a. gjennom arbeidet med en strategiplan for senterutvikling.

Mål

Realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder.

Måloppnåelse

Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane jobbes det kontinuerlig med både administrativt og politisk i forbindelse med nasjonal transportplan (NTP).

Innledende organisering av planprosessen for ny firefelts E-18 Dørdal – Grimstad er startet opp høsten 2017, utbyggingen skjer i regi av Nye Veier AS. Gjerstad kommune har sluttet seg til interkommunalt plansamarbeid etter plan- og bygningsloven kapittel 9 mellom kommunene Bamble, Kragerø, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad, samt Aust-Agder og Telemark fylkeskommune for gjennomføring av kommunedelplan for E18 Dørdal-Grimstad.

Temaet vil bli jobbet med inntil målet er realisert.

Mål

Sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling.

Måloppnåelse

Dette jobber kommunen kontinuerlig med. For å mestre nåværende og fremtidige utfordringer er det særlig lagt vekt på å videreutvikle et tettere samarbeid på tvers av alle enheter og sektorer.

Mål oppnådd så langt, men jobbes kontinuerlig med.

Mål

Befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen.

Måloppnåelse

I reisetid er det bare 45 minutter mellom Gjerstad og profesjonelle kulturtilbud, teater og konserter i Arendal kulturhus, kulturhuset i Drangedal og Ibsenhuset i Skien, og bare en halvtime til Riksteater- og kinoforestillinger i Risør og Kragerø. Det er dessuten kun 50 minutter med toget til Bø, som byr på en mengde kulturtilbud på flere arenaer. Gjerstad kommune har ellers et allsidig og attraktivt kulturtilbud med Gjerstad Live (ny festival i juni, etablert 2017), Brokelandsheiadagene, kulturkvelden i november, kirkekonserter, flere sports- og idrettsarrangement og andre større og mindre arrangement i foreningenes regi.

I det daglige året igjennom, har Gjerstad kommune vel 60 forskjellige aktivitetstilbud av ulik karakter, fra menighetsforeninger til kunst, idrett, motorsport, friluftsliv, velforeninger, veldedighet og musikktilbud, med stort og smått.

I plan for oppvekst og utdanning og plan for helse og omsorg, er det satt fokus på at alle barn skal få delta på minst én fritidsaktivitet. Dette arbeidet har man i 2017 tatt tak i, gjennom prosjektet «Ung aktiv».

Målet delvis nådd.

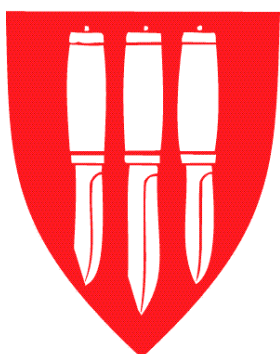
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven som trådte i kraft 1. juli 2009 er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Det nyvalgte kommunestyret skal senest ett år etter konstituering utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode. Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få frem den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres.

Ny kommunal planstrategi ble vedtatt i juni 2017. I den vedtatte planstrategien fastsettes at arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel og oppdatering av samfunnsdelen skal ha oppstart i 2018. Trafikksikkerhetsplan og Boligsosial Handlingsplan er blant planene som skal gjennomgå en omfattende revidering, dette arbeidet startet opp høsten 2017 og fullføres våren-høsten 2018.

Planstrategien tar også for seg noen nye planer som skal utarbeides, med oppstart i 2018, deriblant Strategiplan for mangfold, inkludering og samhandling og Plan for forebyggende arbeid for barn og unge.

3.0 Kommuneorganisasjonen

Gjerstad kommune er bygdas største arbeidsgiver. Organisasjonen har en flat struktur i to nivåer med rådmannen som kommunens øverste leder og 8 enheter med hver sin enhetsleder.

Antall ansatte, heltid og deltid:

Antall stillinger, ansatte og årsverk er et øyeblikksbilde av bemanningen, og gjenspeiler ikke en økning eller en reduksjon gjennom hele året. Tabellen viser stillinger, ansatte, heltid og deltid pr. 1.12.2017.

Tabell 9a Heltid- og deltid i Gjerstad kommune. Kvinner og menn.
Antall stillinger, ansatte og årsverk. Tall per 01.12.2017. Kilde: KS' PAI-register

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger			Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling	Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	323		65%		80%	262	208
	Deltid	231	72%	50%	55%	63%	144	90
	Heltid	92	28%	100%	45%	100%	118	118
Administrasjon	Alle	13		72%		78%	12	9
	Deltid	7	54%	48%	50%	56%	6	3
	Heltid	6	46%	100%	50%	100%	6	6
Undervisning	Alle	69		68%		83%	57	47
	Deltid	44	64%	50%	47%	63%	27	17
	Heltid	25	36%	100%	53%	100%	30	30
Barnehager	Alle	32		84%		86%	31	27
	Deltid	12	38%	56%	32%	57%	10	6
	Heltid	20	63%	100%	68%	100%	21	21
Helse/pleie/omsorg	Alle	160		58%		70%	132	93
	Deltid	136	85%	50%	77%	61%	101	62
	Heltid	24	15%	100%	23%	100%	31	31
Samferdsel og teknikk	Alle	19		46%		73%	12	9
	Deltid	19	100%	46%	58%	54%	7	4
	Heltid				42%	100%	5	5
Annet	Alle	30		79%		85%	28	24
	Deltid	13	43%	52%	36%	58%	10	6
	Heltid	17	57%	100%	64%	100%	18	18

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte.

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid

Kommunens fremste mål skal være å yte gode tjenester for kommunens innbyggere så langt det er mulig innenfor det økonomiske handlingsrommet som kommunen har.

En forutsetning for at tjenestene skal bli gode, er at kommunen til enhver tid har ansatte som

innehar den nødvendige kompetanse for å levere gode tjenester, gjennomføre tiltak og drive videreutvikling av organisasjonen og tjenestene.

Gjerstad kommune skal ha en personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Kommunens personalarbeid skal preges av et menneskesyn hvor respekt, sannferdighet, rettferdighet og klokskap gjelder.

Det er avgjørende at kommunen har tilstrekkelige ressurser til å kunne utføre personalarbeidet på en god måte og slik det er nedfelt i vedtatte planer. Bemanningen i administrasjonssenheten er fremdeles på et særdeles lavt nivå, nettopp derfor må vi fortsette å arbeide effektivt og prioritere det viktigste.

Seniordagen ble arrangert 22. februar 2017. Alle ansatte født i 1959 eller før, ble invitert. Hovedtema denne dagen var informasjon om pensjonsrettigheter for kommunalt ansatte. Det møtte ca. 30 deltakere på arrangementet. Det er bestemt å videreføre tiltaket og gjøre seniordagen til et årvist arrangement.

Medarbeiderdagen ble i 2017 holdt 22. november på Abel ungdomsskole med godt fremmøte. I år var dagen lagt opp med «Gjerstad OL», informasjon om MOT og startskuddet for arbeidsmiljøprosjektet «Frisk og glad». Arbeidsmiljøprisen gikk til Harald Færnes på Abel ungdomsskole.

Julebord i regi av kommunen ble arrangert den 15. desember. Dette var enda et vellykket velferdstiltak med om lag 150 deltakere. Enhetene har etter tur vært ansvarlige for å arrangere velferdstiltak for alle ansatte i kommunen, så som tur til Eikelands Verk i mai og Den lille dyrehage i august, med god deltakelse.

Også i 2017 har ansatte i kommunen hatt muligheten til å benytte svømmebassenget på Abel ungdomsskole hver torsdag ettermiddag.

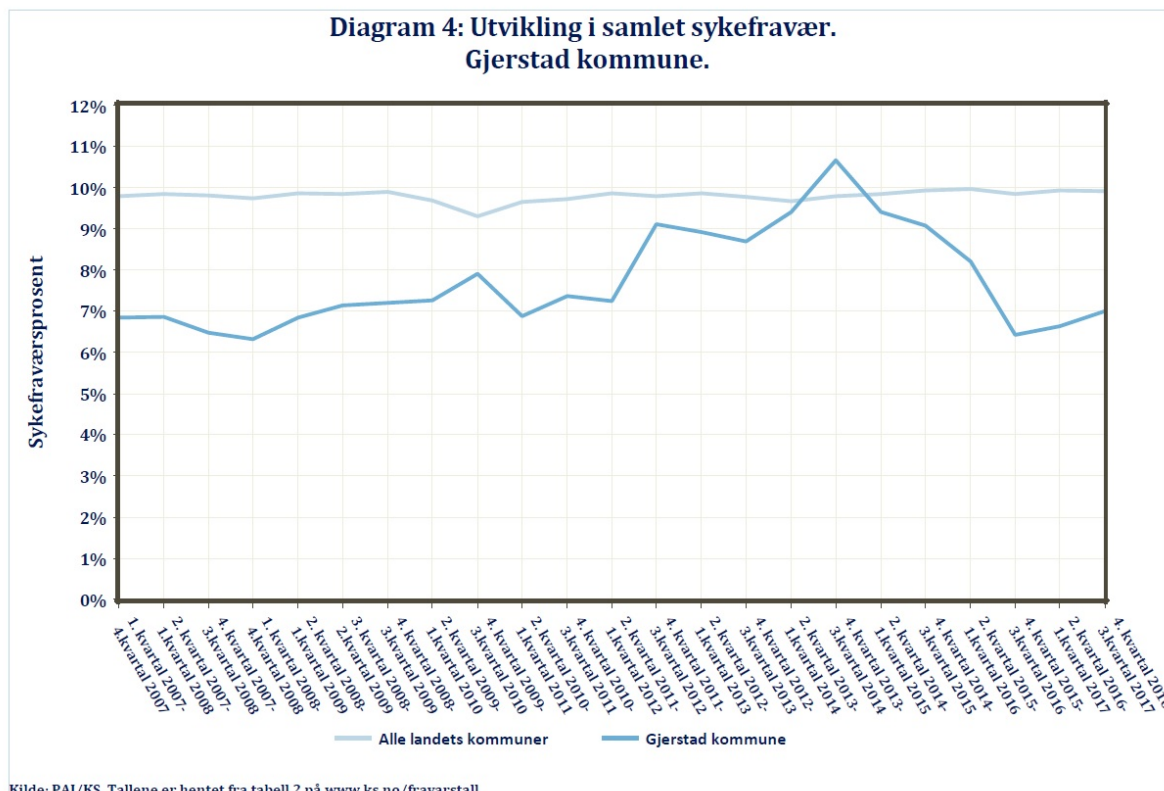
Sykefravær

Gjerstad kommune har som mål å stabilisere sykefraværet på et lavt nivå. I HMS-handlingsplan for perioden 2014 – 2018 er målet mot slutten av perioden satt til 6,0 %. I hele 2017 ble det totale sykefraværet 6,05 %. Dette er en reduksjon på 0,51 % fra 2016. Sykefraværet er litt høyere enn det oppsatte målet, men det jobbes godt i de enkelte enhetene med å redusere fraværet. Fravær i små enheter gir store utslag i statistikken.

Landsgjennomsnittet i kommunesektoren ligger på 9,5 % pr. 1.12.2017.

Sykefraværstatistikk	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Abel ungdomsskole	3,30	9,59	2,91	5,58	3,00	1,02	3,42	
Administrasjonssenheten	4,33	4,16	5,33	4,59	5,88	5,68	8,63	4,47
Barneverntjenesten							11,15	8,71
Familiehuset	3,20	1,83	3,88	6,58	10,17	10,64	4,10	3,34
Fiane skole	1,04	0,72	3,93	7,04	9,63	1,51	4,25	
Gjerstad skole	7,33	4,27	10,92	5,95	7,25	1,20	1,80	
NAV	1,36	0,37	6,29	6,29	11,15	9,69	3,76	1,66
Pleie og omsorg	7,36	6,38	8,91	6,85	9,89	7,47	8,26	6,72
Plan, næring og kultur					3,04	14,76	10,22	
Samfunn og teknikk	9,65	9,31	7,03	6,54				
Teknisk Drift					12,41	15,61	3,66	
Samfunnsenheten								6,10
Skole								4,62
Visedal barnehage	12,58	12,37	8,15	11,74	10,51	12,91	6,53	7,50
SUM	7,47	6,50	7,29	7,18	9,25	7,86	6,56	6,05

PAI-registeret viser utviklingen i sykefraværet fra 4. kvartal 2016 til 3. kvartal 2017, og ikke hele 2017. For Gjerstad kommune ble resultatet for hele 2017 på 6,05 %.

3.2 Likestilling og mangfold

Likestillingsarbeid i kommunene er nedfelt i Likestillingslovens- og diskrimineringsloven samt Arbeidsmiljøloven. Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene, forbudt.

I Gjerstad kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg.

Som arbeidsgiver skal Gjerstad kommune arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon og alder.

I personalpolitikken er hovedmålet at i Gjerstad kommune skal kvinner og menn ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde i forhold til arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysning av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsettingsforhold (jfr. HTA). Det skal konkret arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i de kvinnedominerte yrkene. Målet er at alle ansatte i kommunen skal være fornøyde med sin stillingsstørrelse.

Kommunen skal tilstrebe å øke andelen kvinner på områder med lav kvinneandel og tilsvarende der det er lav andel av menn. Til alle stillinger som er ledige er praksis at det kalles inn kandidater av begge kjønn hvis de er kvalifisert for stillingen. Dette er spesielt viktig når det gjelder lederstillinger.

Ansettelsesutvalget er ad hoc utvalg som består av enhetsleder, personalkonsulent og en representant for den aktuelle fagorganisasjonen. Ved de fleste ansettelser består ansettelsesutvalget av begge kjønn slik intensjonen er.

Pr. 31.12.17 var det 6 kvinner og 4 menn i rådmannens ledergruppe.

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn. I Gjerstad kommune.

Tall pr. 1. desember i det enkelte år

Tabell 10

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn. I Gjerstad kommune. Tall pr. 1. desember i det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall 2015		2016		2017	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	15	6,2	17	6,4	14	5,3
	Kvinner	11	5,5	14	6,5	11	5,2
	Menn	4	9,5	3	5,9	3	6,0
25 - 49,9%	Kvinner og menn	16	6,6	18	6,8	14	5,3
	Kvinner	13	6,5	16	7,4	12	5,7
	Menn	3	7,1	2	3,9	2	4,0
50 - 74,9%	Kvinner og menn	54	22,4	52	19,5	56	21,4
	Kvinner	51	25,6	48	22,3	51	24,1
	Menn	3	7,1	4	7,8	5	10,0
75 - 99,9%	Kvinner og menn	62	25,7	63	23,7	60	22,9
	Kvinner	56	28,1	58	27,0	57	26,9
	Menn	6	14,3	5	9,8	3	6,0
100%	Kvinner og menn	94	39,0	116	43,6	118	45,0
	Kvinner	68	34,2	79	36,7	81	38,2
	Menn	26	61,9	37	72,5	37	74,0

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Gjerstad kommune.

Tabell 1

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Gjerstad kommune.

Tall pr. 1.12.2016 og 1.12.2017 basert på KS' PAI-register.

Kjønn	Månedsførtjeneste 2017	Grunnlønn 2017	Endring i månedsførtjeneste 2016-2017	Endring i grunnlønn 2016-2017	Ansatte 2017	Årsverk 2017	Endring i årsverk 2016-2017
Kvinner og menn	41.163	39.010	3,6%	3,5%	262	208	0,3%
Kvinner	40.506	38.093	2,9%	3,1%	212	165	0,8%
Menn	43.661	42.495	6,0%	5,1%	50	43	-1,8%

Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Gjerstad kommune.**Tabell 3****Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Gjerstad kommune.**

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsværk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsværk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2015, 1.12.2016 og 1.12.2017.

Justert for	Årstall					
	2015		2016		2017	
	Kvinner månedsværk i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsværk i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsværk i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	90,3	86,5	95,5	91,4	92,8	89,6
Alder	91,4	87,6	96,3	92,4	93,2	90,4
Stillingsgruppe	99,8	98,2	102,8	100,3	99,5	97,9
Stillingskode	99,4	98,7	102,6	101,0	101,3	100,4
Utdanning	93,6	93,1	99,2	97,4	97,7	97,6

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

3.3 HMS-arbeid og oppfølging av sykemeldte

Hver av kommunens 8 driftsenheter er definert som et eget verneområde med et valgt verneombud. Unntaket er Visedal barnehage som har utvidet til to verneombud, dvs. ett på Renstøl barnehage og ett på Alvheim barnehage. Barnehagen har også etablert et eget lokalt arbeidsmiljøutvalg. Skolene har hvert sitt verneombud. Kommunehuset er ett verneområde for Administrasjonsenheten og Samfunnsenheten ekskl. deler av Teknisk drift. Hovedverneombud er valgt av arbeidstakerorganisasjonene i kommunen.

Hovedverneombud (HVO) og verneombud (VO) pr. 31.12.2017 er:

HVO	Astrid Haukenes Bråten	Administrasjonsenheten
VO	Thomas Christensen	Fiane skole
VO	Marit Lohne Presthagen	Gjerstad skole
VO	Olav Engh	Abel ungdomsskole
VO	Helene Øygarden	Alvheim barnehage
VO	Astri Beate Eikeland	Renstøl barnehage
VO	Henning Eng	Teknisk drift (Renhold og vaktmestere)
VO	Kristin S. Halvorsen	NAV Gjerstad
VO	Tom Jacobsen	Kommunehuset
VO	Hege Holte Ausland	Barneverntjenesten Øst i Agder
VO	Mona Lien	Familiehuset
VO	Cathrine Teglverket	Pleie og omsorg

I henhold til vedtatt HMS-handlingsplan har enhetsleder og verneombud gjennomført årlig vernerunde innenfor sitt verneområde.

Vernerunden for 2017 var lagt opp som en elektronisk vernerunde for å kartlegge arbeidsmiljøet. Dette resulterte i god deltakelse i enhetene. Innspill og merknader som kom frem i vernerundene på de enkelte arbeidsplassene ble presentert i kommunestyresak 17/90 HMS handlingsplan 2018.

Avtalen som Gjerstad kommune har med Yrkeshelse sør AS skal dekke behovet for råd og veiledning innen; Konflikthåndtering, dialogmøter, funksjonsvurdering, utvikling av forebyggende tiltak, fysisk arbeidsmiljø og ergonomi, kvalitetssystem iht. internkontrollforskrift HMS.

Det ble høsten 2014 inngått ny IA-avtale med NAV Arbeidslivssenter for perioden 2014-2018, og samtidig utarbeidet en ny lokal IA-plan for perioden.

3.4 Beredskap

Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet gjennom forebyggende arbeid og beredskap. Når kriser eller katastrofer inntreffer skal kommunen iverksette tiltak for å beskytte befolkningen og sørge for å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner.

Krise- og beredskapsarbeid har vært prioritert i Gjerstad kommune i 2017, og planlagte aktiviteter i henhold til årshjul for beredskapsarbeid er gjennomført.

Det er gjennomført ett møte i kommunens beredskapsråd, med orienteringer blant annet fra Fylkesmannen om ROS Agder og fra ØABV om igangsatt arbeid med ROS for ØABV. Ordfører, rådmann og beredskapskoordinator har hatt møte med Bane Nor, sammen med Vegårshei kommune, for oppdatering om beredskap og sikkerhet i forbindelse med jernbanestrekningen gjennom kommunene. Beredskapsrådet består av ordfører, formannskapet, rådmann, beredskapskoordinator, leder for administrasjonsenheten, leder for samfunnsenheten, Kommuneoverlegen, leder psykososialt kriseteam, Lokal brannmester, Politiet ved lensmann, Heimevernet ved områdesjef, Sivilforsvaret, Aust-Agder Røde Kors.

Gjerstad kommunes overordnede beredskapsplan er ajourført i 2017, dette gjøres minimum en gang årlig. Plan for helsemessig og sosial beredskap, samt smittevernplan er fullstendig revidert, og vedtatt i kommunestyret i 2017. Alle som har en rolle i beredskapsarbeidet i Gjerstad kommune er kjent med kommunens planer og sin rolle/oppgaver.

Kommunen har et system for SMS-varsling av befolkningen i krisesituasjoner (Varsling24), varsling kan ved behov iverksettes for hele kommunen, eller for deler av kommunen. Samme systemet benyttes ved andre behov for å informere raskt, som for eksempel ved vannledningsbrudd. En rekke personer i kommunen har gjennomgått intern opplæring/repetisjon i stabstjeneste, bruk av Varsling24 og krisestøttesystemet DSB-CIM.

Det er et mål for Gjerstad kommune å delta i beredskapsøvelse sammen med andre aktører/kommuner hvert andre år. Vi deltok i LRS-øvelse på Brokelandsheia i 2016, 2017 var et mellomår uten ekstern øvelsesvirksomhet, men vår/sommer 2018 er det planlagt øvelse sammen med Vegårshei kommune.

Det som er og blir en utfordring for kommunen er korte eller lengre strømbrudd. Spesielt gjelder det for øvre del av kommunen. Her mister man raskt mobilkommunikasjon ved bortfall av strøm. Kommunikasjon er spesielt viktig å kunne opprettholde for Gjerstad Omsorgssenter, teknisk vakt/kommunaltekniske tjenester og brannvesenet. Vinteren 2017/18 har det vært noen tilfeller med strømbrudd av noen timers varighet på grunn av stort snøfall med tung snø. Leveringssikkerhet for strøm er et tema som kommunene, ikke minst som eiere i Agder Energi, må sette på dagsorden i større grad fremover.

3.5 Internkontroll

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen, brukes det web-baserte verktøyet QM+. Via kommunens hjemmeside kan ansatte nytte dette verktøyet for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

Bruken av QM+ er noe varierende fra enhet til enhet, men det har vært en positiv utvikling i 2017. Avviksmeldinger er det som systemet benyttes mest til. Enhetene har vært mer aktive med å legge inn rutiner og utvikle nye meldingsskjemaer i internkontrollsystemet QM+ i 2017 enn tidligere.

3.6 Kompetanseplan

Kompetanse er et relativt begrep, kompetanse for å fylle funksjoner og oppgaver må ses i sammenheng med de krav som stilles til funksjonene og oppgavene som skal løses.

Kompetansebegrepet omfatter både formell kompetanse, dvs. dokumentert kompetanse, og realkompetanse som omhandler kunnskap, ferdigheter, evner og holdninger som ikke er sertifisert eller dokumentert på noen måte.

Overordnet kompetanseplan 2013-2016 ble vedtatt samtidig som ny «Personalpolitisk plan» i februar 2013. Ifølge denne planen skal enhetenes kompetanseplaner og opplæringsplaner bygge på den overordnede kompetanseplanen.

Det var planlagt en total gjennomgang av kompetansen i organisasjonen, dette ble ikke mulig å gjennomføre og er utsatt. Arbeidet med kompetanseplanen har vært nødt til å nedprioriteres også i 2017.

En slik gjennomgang vil være viktig for fremtidig utarbeidelse av overordnet kompetanseplan og for enhetenes kompetanseplaner som skal bygge på den overordnede planen.

3.7 Lønnsforhandlinger

Avtaleverket i kommunene har tre forhandlingshjemler:

- Kap. 3 som gjelder kommunens toppleder, enhetsledere, økonomisjef, enkelte andre ledere.
- Kap. 5 som omfatter andre ledere og enkelte fagstillinger.
- Kap. 4 som omfatter alle øvrige arbeidstakere.

I kap. 3 og kap. 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter 26 medarbeidere.

I kap. 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt og dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en "pott" til lokale forhandlinger.

2017 var et mellomoppgjør og det ble forhandlet i alle kapitler. Forhandlingene ble gjennomført i et godt samarbeidsklima med alle organisasjonene og forhandlingene ble gjennomført uten brudd. Det er forhandlingskapitlene i avtaleverket som gir "føringer" for lokale forhandlinger.

3.8 IKT/telefoni

Gjerstad kommune har sammen med Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli et samarbeid på IKT og telefoni. Alle prosjekter som pågår i kommunen samkjøres og koordineres gjennom DDØ (Den Digitale Østregionen). (Fra 1.1.18 er DDØ slått sammen med IKT Agder.)

Det gjøres kontinuerlig utskiftninger av maskinparken. IKT-avdelingen (DDØ/IKT Agder) skal bygge opp gode rutiner for livsløp av hele maskinparken.

Gjerstad kommune har en avtale på mobiltelefoni, fasttelefoni og bredbånd i samarbeid med DDA (Det Digitale Agder). Det er fremforhandlet en avtale for 30 kommuner og 2 fylkeskommuner om bygging av 160 basestasjoner i Agder. Her har Gjerstad fått 4 nye basestasjoner og oppgradert 2 basestasjoner. Alle basestasjonene har i 2017 fått 4G mobilt bredbånd. Noen har også fått 4G+ kapasitet.

Dagens fasttelefonløsning er ikke optimal for Gjerstad kommune som organisasjon, da denne ikke har de integrasjoner som kreves. Med dette menes f. eks. integrasjon mot ansattes kalender. Utskiftning av telefonløsning ville lettet informasjonsflyten mot innbyggere og avlastet ansatte.

3.9. Informasjonssikkerhet

Gjerstad kommune har sammen med Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli et samarbeid innen informasjonssikkerhet. Den enkelte kommune har ansvar for sin egen sikkerhet, men det kreves et nært samarbeid med de andre kommunene og DDØ (Den Digitale Østregionen) for at sikkerheten skal være lik for alle parter.

Arbeidet med informasjonssikkerheten ligger hos administrasjonssenheten og har forbedringspotensialer, men en har måttet nedprioritere arbeidet med dette i 2017 på grunn av bemanningsutfordringer.

Det skal hvert år legges frem en rapport over arbeidet til DDØ rådmannsforum og denne skal vedlegges årsmeldingen i hver enkelt kommune. Godkjent rapport følger vedlagt.

3.10 Interkommunalt samarbeid

Østre Agder

Østre Agder er en formell overbygning for det aller meste av det interkommunale samarbeidet Gjerstad kommune er med i. Samarbeidet er etablert gjennom godkjenning av vedtekter og styringssystem i de 8 samarbeidende kommunene Arendal, Grimstad, Froland, Åmli, Vegårshei, Tvedestrand, Risør og Gjerstad. Dette samarbeidsorganet har et overordnet og koordinerende ansvar for å sette i gang og gjennomføre ulike samarbeidstiltak.

Styret i Østre Agder består av ordførerne i de 8 kommunene. Rådmennene har talerett, og møter fast i styremøtene. Styret hadde 10 møter i 2016 og behandlet 73 saker. Det var en reduksjon på 15 saker fra 2016. Ordfører Per Kristian Lunden fra Risør er styreleder. Styremøtene holdes rundt om i de ulike kommunene etter tur. Rådmennene har jevnlig møter for å forberede saker til styret.

Ole Jørgen Etholm er sekretariatsleder i 100 % stilling, frikjøpt fra Arendal kommune.

I hele 2017 har det vært en prosess for å evaluere det interkommunale samarbeidet i Østre Agder der en særlig ser på om samarbeidet ivaretar den enkelte kommunens behov for tjenesteyting og tjenestesamarbeid, og om det bidrar til positiv samfunnsutvikling og posisjonering for hele regionen. Evalueringsprosessen skulle bidra til å styrke eierskapet til Østre Agder i hvert enkelt kommunestyre. Kommunestyret hadde, i likhet med de andre deltakerkommunene, et eget evalueringsmøte for Østre Agder-samarbeidet, styreleder og sekretariatsleder ledet dette møtet. Evalueringsprosessen avsluttes med oppsummering og innføring av nye vedtekter for samarbeidet vinteren 2018.

Viser ellers til Østre Agders egen årsmelding for nærmere detaljer om virksomheten og samarbeidsprosjekter.

Østre Agder har en egen hjemmeside med adresse www.ostreagder.no

Andre interkommunale samarbeid:

IKT:

DDØ (Den Digitale Østregionen) er en felles enhet for IKT-drift i de fem kommunene Vegårshei, Åmli, Tvedestrand, Risør og Gjerstad, med Vegårshei som vertskommune. Fra 1.1.2018 slås DDØ sammen med IKT Agder til et interkommunalt samarbeid i henhold til kommunelovens § 27, etter en omfattende prosess som til slutt endte med positive vedtak i alle kommunestyrene/fylkestinget. Samarbeidet har fra 1.1.18 9 eiere, Aust-Agder Fylkeskommune i tillegg til de 8 Østre Agder-kommune. Samarbeidets øverste organ er styret, som utgjøres av de 9 rådmennene. Dette

interkommunale samarbeidet er særdeles viktig for daglig drift og utvikling i alle de samarbeidende kommunene.

Skatteinnkreving:

Gjerstad kommune er med i det interkommunale samarbeidet mellom Tvedestrand, Åmli, Risør og Vegårshei om innkreving av skatt. Skatteoppkreverkontoret ligger i Tvedestrand.

Regionalt Næringsfond:

Dette er et samarbeid mellom Tvedestrand, Vegårshei, Åmli, Risør og Gjerstad og Aust-Agder fylkeskommune. Fondet tilføres midler fra fylkeskommunen med en egenandel for de enkelte medlemskommunene tilsvarende 60 % av tilskuddet fra fylkeskommunen. Fondet gir tilskudd til oppstart og utvikling av næringsvirksomhet.

Kulturskolen Øst i Agder:

Dette er et samarbeid mellom Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Gjerstad kommuner, Kulturskolen har et bredt tilbud til elevene innen musikk, dans og kunsthøgskolen, og driver sin virksomhet lokalisert i alle de fire kommunene. Kulturskolens administrasjon er lokalisert i Tvedestrand, og styret består av de fire ordførerne.

RTA - Risør- og Tvedestrandregionens Avfallsselskap A/S:

Selskapet eies av kommunene Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Gjerstad, og er organisert som et aksjeselskap. RTA utfører innsamling og håndtering av alt husholdningsavfall på vegne av de fire eierkommunene, og driver også innsamling av næringsavfall. Selskapet er lokalisert på Hestemyr i Risør, der de driver mottaksstasjon for avfall og slambehandlingsanlegg, og har sine administrasjonslokaler. RTA utfører også all fakturering og innkreving av renovasjonsavgiften.

VÅG-samarbeidet:

Dette er et samarbeid mellom kommunene Vegårshei, Åmli og Gjerstad og Aust – Agder fylkeskommune om disponering av midler som disse tre kommunene får som kompensasjon for endring av soneinndelingen for arbeidsgiveravgiften. Her har nå de aktuelle bedriftene overtatt mer av styringen selv, mens kommunene har mindre direkte innflytelse.

PPT - samarbeidet:

Gjerstad kommune sluttet seg til det interkommunale samarbeidet i Østregionen om pedagogisk/psykologiske tjenester fra 1.1.15. Dette ble etablert for en del år siden mellom Risør, Tvedestrand og Vegårshei, og er lokalisert til Risør.

Barneverntjenesten Øst i Agder:

Gjerstad kommune er vertskommune for Barneverntjenesten Øst i Agder, som nå er i god og stabil drift etter å ha vært i virksomhet siden 01.01.16, se årsmelding kap 6.8.

4.0 Økonomisk resultat

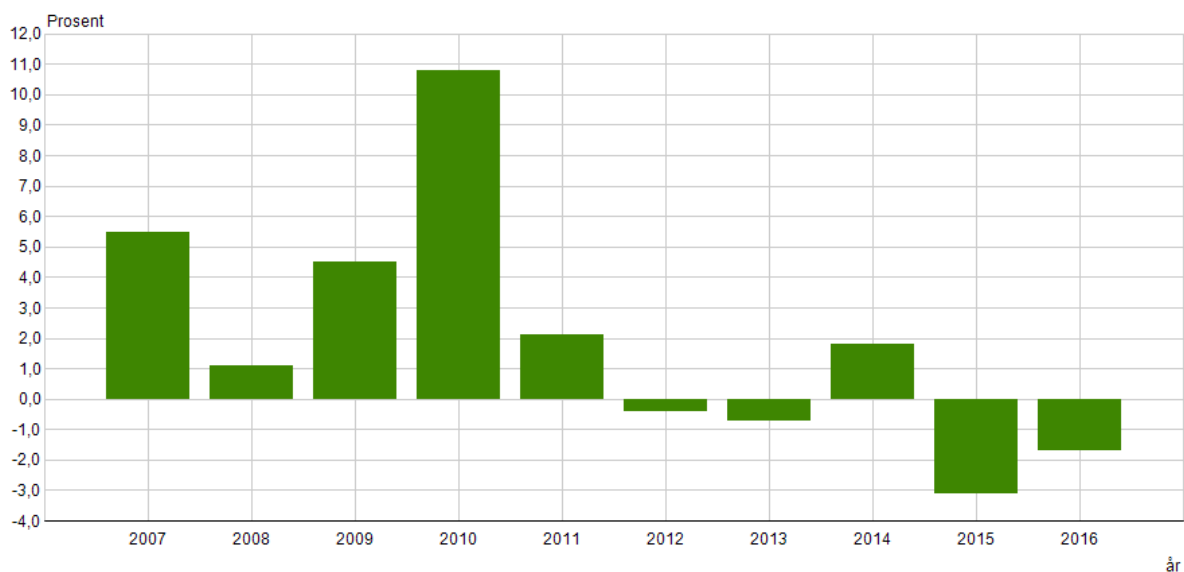
Kommunens økonomiske resultat i 2017 kan sammenfattes slik:

	Regnskap 2017
Rammetilskudd fra staten	-104 869
Andre statlige overføringer	-24 048
Skatt på inntekt og formue	-47 795
Eiendomsskatt	-11 475
Andre driftsinntekter	-93 354
Renteinntekter, utbytte og mottatte avdrag	-6 983
Sum drifts- og finansinntekter	-288 524
Lønn og sosiale utgifter	178 159
Andre driftsutgifter	80 395
Renteutgifter, avdrag og utbetalte lån	22 230
Sum drifts- og finansutgifter ekskl. avskrivninger	280 784
Overskudd (netto driftsresultat)	-7 740

(Tabellen er en svært forenklet illustrasjon, og oppfyller ikke regnskapsforskriftens krav til oppsett. For en mer detaljert oversikt vises det til økonomisk oversikt i eget regnskapsdokument)

Overskuddet utgjør 2,75 % av sum driftsinntekter. Til sammenligning anbefaler Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) at kommuner bør ha et overskudd på minimum 1,75 %. Våre resultater de foregående 10 år har for øvrig utviklet seg slik:

A. Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter - nøkkeltall (K) etter region, statistikkvariabel og år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Avvik mellom regnskap og budsjett kan sammenfattes slik:

	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Avvik fra budsjett	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	-47 795	-48 884	-1 089	-50 912
Ordinært rammetilskudd	-104 868	-100 979	3 889	-98 224
Eiendomsskatt	-11 475	-10 725	750	-7 891
Andre generelle statstilskudd	-1 419	-1 544	-125	-1 698
Renteinntekter og utbytte	-6 900	-4 740	2 160	-6 491
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 984	6 658	-1 326	8 660
Avdrag på lån	14 171	14 139	-32	13 988
Netto brukt / avsatt til disposisjonsfond	450	450	0	-5 605
Frie midler til fordeling drift	-149 852	-145 625	4 227	-148 173
Administrasjonsenheten	12 933	12 975	42	11 701
Politisk virksomhet	1 981	2 080	99	2 103
Skole	29 646	30 700	1 054	30 409
Visedal barnehage	13 417	13 750	333	13 315
PLO	50 377	45 620	-4 757	52 939
NAV	6 111	6 150	39	6 582
Familiehuset	7 938	9 040	1 102	10 855
Interkommunal barnevernstjeneste	41 509	40 250	-1 259	35 525
Samfunnsenheten	15 690	15 990	300	16 774
Kirkelig fellesråd	1 220	1 220	0	1 225
Lønnsoppgjør / pensjon	1 058	0	-1 058	-1 712
Fellesinntekter/-utgifter	-38 694	-32 790	5 904	-31 937
Lærlinger	387	640	253	
Frie midler brukt til drift	143 573	145 625	2 052	147 779
Samlet avvik fra budsjett			6 279	

(Tabellen bygger på data fra regnskapsskjemaene 1A og 1B, men oppfyller ikke regnskapsforskriftens krav til oppsett av disse. For en komplett oversikt henvises det til skjemaene 1A og 1B i eget regnskapsdokument).

Tabellen ovenfor sier ingenting om kommunens økonomiske resultat som sådan, og gjelder kun tilførsel og bruk av såkalt «frie midler». Enhetenes egne inntekter vises altså ikke her. Som det fremgår har tilførselen av frie midler vært kr 4.227.000 større enn forutsatt, samtidig som enhetene samlet har brukt kr 2.052.000 mindre av kommunens frie midler enn budsjettet. Dette innebærer at regnskapet samlet sett viser et resultat som er kr 6.279.000 bedre enn budsjettet.

Skatt og rammetilskudd

Rammetilskudd fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet før årets begynnelse, og utgjør slik sett et kjent beløp. Skatt er en noe mer usikker størrelse, og Gjerstad kommunes egne skatteinntekter var i 2017 kr 1,1 mill lavere enn anslått. Likevel var skatteinngangen på landsbasis svært god, noe som medførte at vi mottok kr 3,9 mill mer i skatteutjevningssmidler enn budsjettet. Skatteutjevning føres ikke som noen egen linje i regnskapet, men inngår som en del av «Ordinært

rammetilskudd». Netto mottok kommunen altså kr 2,8 mill mer i frie inntekter enn forutsatt i budsjettet.

Renter og avdrag

Avdrag betales i henhold til kommunelovens bestemmelser, som angir at lån skal nedbetales med like årlige avdrag innenfor investeringenes økonomiske levetid, altså den forskriftsbestemte avskrivningstiden.

Kommunens renteutgifter er de nærmeste årene relativt forutsigbare, da en stor andel av gjelden (kr 200 mill) er bundet til fastrentekontrakter med utløp i henholdsvis 2021 og 2022.

Disposisjonsfond og premieavvik

Som det fremgår av ovenstående oversikt er det i 2017 netto avsatt kr 450.000 til disposisjonsfond (premieavviksfond). Dette føres alltid i henhold til kommunestyrevedtak, uavhengig av økonomisk resultat. Premieavviksfondet utgjør etter dette kr 30.034.925,42 mens akkumulert premieavvik per 31.12.2017 beløper seg til kr 30.757.961,75. Underdekningen på kr 723.036,33 vil i forbindelse med behandlingen av regnskapssaken bli foreslått tilført fondet, slik at vi igjen har dekket forpliktelsen fullt ut.

Kommunens generelle disposisjonsfond var tomt ved inngangen til 2017. Et positivt budsjettavvik på kr 6.278.691,02 muliggjør imidlertid en avsetning på kr 5.555.654,69 etter at ovennevnte avsetning til premieavviksfond er foretatt. Det er verd å merke seg at dette beløpet utgjør mindre enn 2 % av sum driftsinntekter, og slik sett utgjør en svært beskjeden «buffer» mot uforutsette utgifter fremover.

For en komplett oversikt over fondsmidler vises det til regnskapsdokumentet.

Enhetenes resultater

Det er svært gledelig å registrere at hele 6 av kommunens 8 enheter avsluttet 2017 med overskudd. Hva angår underskuddet i Pleie og omsorg skyldes dette trolig at de siste års budsjettprosesser ikke i tilstrekkelig grad har tatt høyde for demografiutviklingen i Gjerstad, med færre barn og stadig flere eldre og pleietrengende.

Hva angår det interkommunale barnevernssamarbeidet er det verd å merke seg at kun 13,4 % av underskuddet «tilhører» Gjerstad i henhold til avtalt fordelingsnøkkel. De resterende 86,6 % gjenspeiler seg i høyere bidrag fra samarbeidskommunene, noe som føres under «Fellesinntekter / -utgifter».

For øvrig vises det til enhetenes egne kommentarer hva angår avvik mellom regnskapsresultat og vedtatt budsjett.

5.0 Investeringsprogrammet

Prosjekt		Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Kommentar
0029	Brokelandsheia (næring) - Salg tomter	63		Innleid bistand til markedsføring og salg av tomter på Brokelandsheia.
0380	Veier - Standardheving	1 272	1 200	Det er bygget ca 650 meter ny vei (Vestølveien). Asfaltering gjenstår.
0420	VA - Kommunalt avløpsnett	82	2 500	Lite utført på grunn av kapasitetutfordringer.
0421	VA - Oppgradering ledningsnett	401	400	Utskifting av "problemstrekning" på Ausland utført.
1603	Beredskapsiltak	149	125	Tilkoblingspunkt nødstrømsaggregat Abel.
1604	PLO - Kjøling Gjerstadheimen	961	700	Utskifting innvendig belysning til lamper med svært lavt energibehov.
1610	Kjøp av bolig Brokelandsheia	1 860	1 790	Kjøp og sanert.
1611	PLO - Utstyr og inventar	146	120	Utstyr til kjøkken ved Gjerstad omsorgssenter.
1612	Boligfelt øvrebygda	1 172	4 500	Kjøp av areal, reguleringsplanplan og planlegging utført. Bygging av infrastruktur i 2018.
1614	Lukking åpne brannavik	102	125	Ajourføring brannbøker.
1620	Abel skole 1.-10. klasse	893	800	Prosjektering av skole og flerbrukshall.
1624	VAR - Trykkøkningsstasjon Mostad	188		Etterslep fra 2016.
1635	PLO - Velferdsteknologi	209	500	Trygghetsalamer.
1701	Kirke - Sanitæranlegg og utvendig belysning	1 065	800	Ferdigstilt. Langt mer grunnarbeid enn anslått.
1702	PLO - Overbygg hus 1 og 2		300	Utsatt.
1703	Plentraktor	273	270	Kjøpt i samråd med Gjerstad Idrettslag.
1704	Bibliotek - Etablering meråpent bibliotek	314	300	Slutført.
1705	Brokelandsheia - Flytte skysstasjon	101	100	Utsatt i henhold til formannskapsvedtak.
1707	Solavskjerming Abel og Visedal	108	150	Utført.
1708	Veier - Krattknuser	334	350	Innkjøpt. Sen levering, og ble ikke tatt i bruk i 2017.
1709	PLO - Bil dagtilbud		800	Inngått avtale i 2017, men blir først fakturert i 2018. Budsjettregulering for 2018 vil bli foreslått.
1710	Brokelandsheia - Kjøp av areal til boligformål		2 500	Ikke jobbet med.
1711	Infrastruktur Glimmeråsen		4 500	Utsatt til 2018.
1712	Utleieboliger - Kjøp / oppføring	2 807	5 000	Kjøpt leilighet på Tuftene, samt innredning loft og ombygging av Alvheim.
1713	VA - Avkloakkering Sundsmyra	228	1 000	Ny avløpsledning på deler av strekningen.
1714	VA - IKT, Normatic	207	350	Ny server på plass.
1721	Aksjer Jordøya Tomteutvikling AS	406	406	I henhold til kommunestyrevedtak 27.04.2017.
2180	Egenkapital KLP	656	600	Pålagt årlig egenkapitaltilskudd.
8200	IKT - Lokale investeringer utenom DDØ	706	700	I all hovedsak Pcer, hvorav om lag kr 520.000,- i skolene.
	Investeringer i anleggsmidler	14 703	30 886	

Tabellen omfatter kun investeringsregnskapets utgiftsside. For en komplett oversikt inklusiv finansieringstransaksjoner vises det til regnskapet.

I all hovedsak lånefinansieres kommunens investeringer, dog med enkelte unntak. Det er ikke tillatt å lånefinansiere kjøp av aksjer og andeler, slik at aksjer i Jordøya Tomteutvikling AS og egenkapitaltilskudd KLP i stedet er finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond.

Avdrag betales fra og med året etter at investeringen er foretatt, slik at driftsregnskapet inneværende år i liten grad påvirkes av investeringsnivået. Avdragsbelastningen de påfølgende år avhenger av hvilke typer driftsmidler man har investert i. Eksempelvis har IKT-investeringer kun 5 års avdragstid, mens institusjoner og administrasjonsbygg har hele 50 år.

6.0 Enhetene

6.1 Administrasjonsenheten

Administrasjonsenhetens visjon er:

“Administrasjonsenheten – kompetanse og kunnskap – alltid”

Enheten er en kompleks enhet med mangeartede arbeidsområder som nødvendiggjør god kunnskap og kompetanse.

Administrasjonsenheten er bemannet med godt kvalifiserte medarbeidere som ivaretar sine oppgaver på en god og ansvarsfull måte.

Samholdet i enheten er godt. Ansatte i enheten tar initiativ til sosiale arrangement for ansatte på kommunehuset og tilstøtende bygg.

Glimt fra virksomheten

Administrasjonsenheten har fokus på arbeidsmiljø, både internt og ut i hele organisasjonen. Samarbeidet med ulike aktører for lærling- og praksisplasser har gitt gjensidige og gode erfaringer med ulike ordninger. Enheten har mottatt konkrete og positive tilbakemeldinger fra eksterne samarbeidspartnere og fra våre praktikanter. Kontorfaglærlingen i enheten har vært et svært positivt og godt tilskudd for driften. Enheten er ansvarlig for valg, og i 2017 gjennomførte vi Stortingsvalget i Gjerstad kommune.

VALG

Adina Limyr, 101 år, gav sin stemme ved Stortingsvalget i 2017.

Kap. 6.1.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2017

Enheten har bidratt til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike samarbeidsordninger og utvalg, der hvor det har vært prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud.

Enheten har medvirket til arbeidet med sykefraværsoppfølging gjennom fokus på utfordringsområder. Dette er gjort i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten, NAV, Arbeidslivssenteret og kommunens øvrige enheter.

Enheten har bidratt til videreutvikling av samarbeidet i regionen for å vurdere samarbeidsområder der man sammen kan sikre kvalitet og bedre ressursutnyttelse.

Enheten har arbeidet med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og en god organisasjonskultur. Det har vært fokusert på tiltak og tilrettelegging.

Kap. 6.1.2 Måloppnåelse

Enheten har gjennom året bistått andre når det gjelder arbeidsmiljøtiltak og personalsaker/spørsmål. De årlige samarbeidsmøtene med alle enhetene er ikke gjennomført i 2017.

Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført. Dette var en oppgave som var nødvendig å utsette, men skal gjennomføres i 2018.

Det har også i 2017 vært sterkt fokus på revisjon/oppgradering av reglementer og retningslinjer.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt, det er konstruktive prosesser i de arenaer hvor arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene møtes.

Lønnsforhandlinger er gjennomført i tråd med god forhandlingskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

“Seniordagen” er gjennomført med informasjon om pensjonsrettigheter som tema. Mange benytter seg av tilbudet om individuell veiledning ved representanter for KLP. Veiledning og hjelp med søknader om pensjon er også gitt ved behov i løpet av året.

Arbeidet med internkontrollsystemet QM+ har vært økt i 2017.

Opplæring og målrettet opplæring i bruk av internkontrollsystemet QM+ er utført. Her gjenstår noe arbeid for å få et godt system til å fungere optimalt.

Vernerunden for 2017 ble gjennomført ved elektronisk gjennomgang, og fysisk der hvor dette var nødvendig. Enheten, i samarbeid med alle enhetene i kommunen, jobber for at alle som ønsker det kan oppnå større stillingsstørrelse.

Overordnet kompetanseplan ble vedtatt i kommunestyret for fire år siden. Retningslinjer for bruk av sentralt kompetansefond er utarbeidet, og flere enn før har benyttet seg av muligheten til å søke og er blitt tildelt stipend. Retningslinjene for sentralt kompetansefond er revidert i 2017, og heter nå «stipendordning».

Kompetanseplanen er ikke implementert i hele organisasjonen.

Kommunens nettside og sosiale media har vært holdt oppdatert på et minimumsnivå av ressursmessige grunner. Aktuell kommunal informasjon fra de forskjellige enhetene formidles via hjemmesiden. Skjema for ledere og ansatte oppdateres når dette er nødvendig på ansattportalen.

Informasjonsflyten internt via ansattportalen har økt, det er stor reduksjon i masseutsending av E-post til ansatte. Det pågår en kontinuerlig ansvarliggjøring av enhetene til å informere fellestjenesten om møter, frister, arrangementer, mv. Dette gjelder også nyheter og evt. pliktige kunngjøring på hjemmesiden.

Informasjon til politikere er god, og sendes ut så raskt som mulig.

Møteinnkallinger, sakslister og annen informasjon sendes elektronisk innen gitte frister. Det er fortsatt noen medlemmer i eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne som ikke har mulighet for å motta elektronisk informasjon.

Bruk av elektronisk informasjon er raskere og mer kostnadseffektiv.

Det har vært arbeidet kontinuerlig med bevisstgjøring av enhetenes ansvar for rydding og avlevering til vårt eget depot og til Aust-Agder museum og arkiv. Kontinuerlig arbeid med å informere enhetene om arkivlovens krav.

Rutinebeskrivelser innen ulike ansvarsområder er utarbeidet i 2017.

Prioritering av arbeidsoppgaver internt gjøres slik at de viktigste kommer først, og enheten sørger for overlappende kompetanse der det er mulig.

Kurs i aktuelle fagområder gjennomføres kontinuerlig, enten internt eller eksternt.

Saker og henvendelser besvares mer og mer elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt. Den elektroniske utsendingsløsningen SvarUt er godt innarbeidet.

Interne arbeidsoppgaver er gjennomgått, og overlappingsrutiner er gjennomført på en del oppgaver.

Tilnærmet alle får nå lønsslipp elektronisk, og det gis ikke lenger valg ved ansettelse om lønsslipp på papir.

Innfordringssystemet brukes effektivt, og det utføres renteberegning på alle restanser i nytt innfordringssystem. Tvangsinnfordring brukes hyppigere.

Antall inngåtte eFaktura-avtaler på kommunale avgifter har økt.

Det er i 2017 sendt ut om lag 13.700 fakturaer, hvorav om lag 600 av disse var EHF.

Kap. 6.1.3 Kommentarer til driften

Enheten hadde et mindreforbruk på kr. 42.147,-. Resultatet var vanskelig å forutse da det alltid er knyttet stor usikkerhet til utviklingen på IKT-området, og utfordringer som oppstår gjennom året.

Enheten har mange fellesutgifter som går på tvers av enhetene.

Grunnet lav bemanning er det utfordringer med hensyn til fleksibilitet og arbeidsoppgaver.

Langtidssykemelding ga også store utfordringer, men dette ble løst ved kjøp av tjenester fra våre nabokommuner og innleie av vikarer.

Sykefraværet i 2017 var:

Korttids: 0,56 %

Langtids: 3,91 %

Samlet: 4,47 %

Statistikk fra sak/arkiv-systemet:

Type	Antall	Kommentar
Nye saker	1.438	Byggesak, ansettelse, konsesjon/egenerklæring, delingssaker.
Inngående brev	3.016	
Utgående brev	1.450	
Politiske saksfremlegg	141	
Interne notater	2.282	

Kap. 6.1.4 Utfordringer framover

Enhetens utfordringer fremover vil være på bemanning og økonomi. Det er over flere år gjort reduksjoner i bemanning, men arbeidsoppgavene er ikke redusert tilsvarende. Det er på arkiv-, personal- og økonomiområdet innført økte krav. Innføringen av A-melding har ført til store utfordringer og økt arbeidsmengde for ansatte i enheten og ledere i hele organisasjonen.

Hvilke arbeidsoppgaver som kan utføres i fremtiden kartlegges og gjøres vurderinger på. Dette arbeidet må også videreføres. Enheten har i dag et godt arbeidsmiljø og må jobbe aktivt for å videreføre dette.

6.2 Skolene

6.2.0 Innledning

Pr. 31.12.17 var det i Gjerstadskolene 272 elever. Elevene var da fordelt med 82 elever på Abel, 92 elever på Gjerstad og 98 elever på Fiane. SFO-avdelingene hadde 44 elever til sammen. Årsverk i enheten tilsvarte 42,7 pr. 31.12.17 En lærling har vært knyttet til enheten, i tillegg en voksen i arbeidspraksis og tre elever fra videregående opplæring som har fått deler av sin praksis i enheten. Skolene i Gjerstad er opptatt av å være den gode skole der kunnskap og inkludering er viktig. I 2017 har hovedsatsningsområder i Gjerstadskolene vært Realfagskommune og Ungdomstrinn i Utvikling, i tillegg har det vært arbeidet med inkludering gjennom prosjektet: Vi bryr oss - SAMMEN for barn og unge. Trivselen oppleves som god innenfor enheten, både blant elever og ansatte.

Glimt fra virksomheten

6.2.1 Spesielle hendelser/begivenheter i 2017

- Foredrag med Yngve Lindvik for alle ansatte. (Felles læring, felles ansvar)
- 9. klasse har gjennomført Lektor2, som er et samarbeid med lokalt næringsliv: RTA.
- Forestillingen «Lær å mobbe» for elever i 7.-10. klasse og for alle foreldre på kveldstid.
- Ekskursjon i forbindelse med innovasjonsprosjektet; bibliotekssamarbeid.
- AbelSeminar har vært gjennomført. Skoler og barnehager har deltatt. Vi samarbeidet med Risør kommune.
- Deltakelse i UngeAbel 2017. Abel u-skole gikk videre og kom til finalen på Gardermoen.
- 3 lærere har fullført og bestått videreutdanning gjennom Udirs satsing «kompetanse for kvalitet». 3 nye lærere har påbegynt videreutdanning innenfor samme satsing.
- Fiane skole har deltatt i «First lego-league».
- Deltakelse på MOT-samling i Trondheim, to nye MOT-coacher, rektor og inspektør deltok.
- Erasmus+ besøk fra Italia og Wales.
- Gjerstad skole feiret 50 års jubileum og gav ut egen jubileumsbok høsten 2017.

6.2.2 Måloppnåelse

Tidlig innsats/forebygging:

Skolene har lagt vekt på tidlig innsats. Det har vært satset på høy lærertetthet blant de yngste elevene. Alle elever har krav på tilpasset opplæring. Skolene har satt inn tiltak i form av kurs så tidlig som mulig ved behov. Skolene har arbeidet systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, regne, fortelle og bruke IKT) for å hjelpe elevene til en god fremtid og hindre frafall i den videregående skole. Dette arbeidet har blitt gjort i nært samarbeid med foresatte og skoleeier.

For å sikre elevene et godt psykososialt arbeidsmiljø, har skolene gjennomført en rekke opplegg. Det har vært gjort i samarbeid med bl a helsesøster, familiehuset, elever og foresatte (Zippys venner, Kjærlighet og grenser og MOT.) Helsesøster har i utgangspunktet hatt tilstedeværelse på faste dager på alle tre skoler.

Kunnskapsformidling

Skolene i Gjerstad har for 2017 fortsatt arbeidet med å være en lærende organisasjon. En skole som har fokus på kjerneoppgaven: Å gi en god og tilpasset opplæring til alle elever.

- Enheten har brukt tid og ressurser på etter- og videreutdanning av lærere.
- Forlenget engasjement som realfagskommune ut 2019. Satsingen har medført en videreutvikling av matematikkundervisningen.
- Ungdomsskolen har deltatt i Ungdomstrinn i utvikling, der grunntanken er at undervisningen skal bli mer praktisk, relevant, utforskende og variert.
- Biblioteks-innovasjonsprosjektet har ført til at skolene har endret hvordan de bruker ressurser på skolebibliotek. Flere elever leser mer på skolen, og bibliotekene er mer i bruk. Bibliotekene samarbeider om å motivere for leselyst og leseglede.
- Nasjonale prøver i 2017 viser resultater som ligger over landssnitt for 9. trinn, tallene er tilsvarende landsgjennomsnitt for gjennomføring på 5. trinn. På 8. trinn ligger elevene godt under landssnitt.
- Grunnskolepoeng våren 2017 ligger på 39,3 poeng, sammenlignbart lå vi på 40, 8 våren 2016 og 39,2 våren 2015.
- Når det gjelder eksamensresultater lå Gjerstad på 3,7 i engelsk skriftlig, som var tilsvarende Aust Agder fylke. På landssnitt var resultatet 3,8.
For muntlige eksamensfag kan nevnes at Gjerstad hadde et meget godt resultat for matematikk, der resultatet ble 5,1 til sammenlikning lå landssnitt på 4,1. For de øvrige muntlige eksamensfagene ble resultatene at for samfunnsfag lå Gjerstad på landsnitt (4,4) mens for Krle og norsk ble resultatet noe lavere enn landssnitt.

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Gjerstad kommune har hatt et høyt antall elever som får spesialundervisning. Skolene har samarbeidet med PPT for å få tallet ned. Flere elever har fått sin undervisning innenfor tilpasset opplæring i form av tidlig innsats og kurs.

Rekruttering

Det har i 2017 ikke vært problemer med rekruttering til ledige fagarbeiderstillinger. Det har vært vanskeligere å få dekket opp lærerstillinger i skolene, det merkes en klar nedgang i antall søkere til disse stillingene. Når det må settes inn tilfeldige vikarer, er det en utfordring å finne godt kvalifisert arbeidskraft.

IKT

Skolene har blitt FEIDE-godkjente i løpet av 2017. Alle elever og ansatte bruker nå FEIDE (Felles Elektronisk IDentitet: et verktøy for sikker identifisering for å gi riktig tilgang til digitale tjenester). Det er i løpet av 2017 arbeidet interkommunalt for å lage digitaliseringsstrategi for skole.

Skole- hjemsamarbeid

Skolene har også inneværende år hatt et godt samarbeid med foresatte på mange plan. Det er foreldrene som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Foreldrene må fremdeles bevisstgjøres på hvordan, og hva, de skal hjelpe barna sine med. Foreldreundersøkelsen ble gjennomført på alle tre skoler. Svarprosenten kunne vært høyere, men generelt sier de som svarer på undersøkelsen, at de er godt fornøyd med skolene i Gjerstad.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har tatt imot nye flyktninger og i 2017 har det kommet flere barnefamilier. Det er viktig at barn fra disse familiene får et tilfredsstillende tilbud i grunnleggende norsk slik at de kan fullføre en videregående opplæring og skaffe seg en utdanning. Flere av kommunens enheter har samarbeidet om å lage en helhetlig plan for disse barna. Skolene tok imot flere nye elever fra flyktningfamilier i 2017, og vet det kommer flere elever i 2018. Skolene har valgt å legge felles språkopplæring for de minoritetsspråklige elevene til Gjerstad skole.

SFO

SFO har hatt gode fritidsaktiviteter. Det har vært godt samarbeid mellom skole og SFO på begge barneskoler. Gjennom oppfølging av foreldreundersøkelsen og foreldresamtaler har kvaliteten på SFO blitt sikret. Arbeidet på SFO har støttet opp om skolenes mål og handlingsplan.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene.

Elevundersøkelsen og vår egen lokale trivselsundersøkelse viste at det også innværende år har vært lite mobbing. Enheten kan allikevel ikke si at det har vært null mobbing, slik målet er. Skolene har også i år jobbet bevisst med temaet gjennom skolenes satsing på klasseledelse. Skolene har egen plan for et godt psykososialt arbeidsmiljø. Planen ble revidert og tilpasset nytt lovverk høsten 2017. (Endelig plan vedtas i kommunestyret april 2018). Dette er en god plan som skal sikre at alle elever opplever at de har det trygt og godt på skolen. Skolene må alltid ha fokus på mobbing. Elevrådene har arbeidet godt på de tre skolene. De har vært viktige medspillere for å skape et godt psykososialt miljø.

Det ble gjennomført minst to elevsamtaler i tillegg til to utviklingssamtaler sammen med foresatte. Disse samtalene var med på å kartlegge og trygge elevens trivsel.

Gjennom prosjektet «Vi bryr oss - SAMMEN for barn og unge i Gjerstad kommune» (BIR), ble det utarbeidet en veileder for ansatte. Denne veilederen sikrer kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon hos ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner.

6.2.3 utfordringer fremover

- Å få til jevne, gode resultater i skolen, over tid.
- Etter-/videreutdanning i forhold til nye kompetansekrav.
- Felles 1 til 10-skole på Abel. Planlegging og bygging av dette.
- Sikre en god overgang for elever og ansatte med tanke på felles skole i 2019.
- Rekruttering av lærere.

Hovedtiltak for skolene i Gjerstad:

- Følge opp elevenes utvikling ved bruk av LUS (leseutviklings skjema), kartleggingsprøver og nasjonale prøver.
- Gjennomføre og bruke resultatene fra lokal trivselsundersøkelse, elevundersøkelsen og foreldreundersøkelsen.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Dette skal skje i et nært samarbeid med foresatte og skoleeier.
- Skolene skal ha fokus på Vurdering for Læring (VFL).
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut fra kartlagte behov.
- Rekruttering av nytt personale i tråd med kompetansebehov.
- Samordne utviklingsprosjekter, slik at vi får felles satsingsområder for skolene fremover.

6.2.4 Kommentarer til driften

2017 har vært et innholdsrikt år for enheten. Det har vært stor aktivitet med tanke på utviklingsarbeider og spennende prosjekter som har vært en del av skolehverdagen.

Samlet budsjett for enheten viser et mindreforbruk på ca. 3 % av enhetens totale ramme. Dette kan forklares med langtidssykemeldinger, som det har vært vanskelig å sette inn vikar for. Dette gjelder alle tre skoler. Kostnader til skoleskyss ble ca. 200 000 mindre enn budsjettet. Vi ser større fleksibilitet når det gjelder bruk av personalet ved for eksempel sykefravær og behov for vikarer. Skolene kan lettere hjelpe hverandre med ulike oppgaver. Skolene har fått et tettere samarbeid rundt drift og økonomi etter omorganiseringen til en enhet.

Sykefraværet har vært noe høyere enn tidligere år. For 2017 har vi rapportert under ett for hele enheten, til forskjell fra tidligere år der det har vært rapportert for hver enkelt skole. Totalt ligger sykefraværet på 4,62 %, der langtidsfraværet ligger på 2,97 % og korttidsfraværet ligger på 1,65 %.

6.3 Visedal barnehage

Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to barnehager, Alvheim barnehage og Renstøl barnehage. Barnehagen har 135 faste plasser for store barn, som igjen blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135. Barnehagen benyttet ved utgangen av 2017 25,7 årsverk fordelt på begge barnehagehus. Bemanningsnormen følges i forhold til pedagoger. Kommunestyret har vedtatt at øvrig bemanningsnorm skal være 7 barn over 3 år pr ansatt, og 3 barn under 3 år pr ansatt.

Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven.

Glimt fra virksomheten – lek og vennskap er grunnleggende for alle barn.

6.3.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2017

- Ny rammeplan for barnehager.
- Ferdigstillelse av ny fireårsplan for pedagogisk arbeid.
- Ferdigstillelse av Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge-brosjyre.
- Personalseminar for alle ansatte.
- Flere nye familier som kommer fra Syria.
- Felles planleggingsdag med skolene i Gjerstad.

6.3.2 Måloppnåelse

Mål – Tidlig innsats – enheten skal kunne vise til fem ulike tiltak som videreutvikler foreldresamarbeidet.

Målet er nådd.

- Ferdigstilt brosjyre som sammenfatter og tydeliggjør hva en gjør ved bekymring rundt et barn.
- Videreutviklet en egen rutine for tidlig innsats arbeid i enheten.
- Revisjon av årshjul for samarbeidsutvalget.
- Gjennomført foreldremøte for alle foreldre ved begge barnehagehus med tema Vi bryr oss - SAMMEN for barn og unge.
- To barnehageopptak er gjennomført.
- Deltatt aktivt i arbeidet med å utarbeide rutiner for mottak av flyktninger.
- Møtearenaene med foreldre er endret med mål om å gjøre de mer tilpasset foreldre som har barn i ulike deler av barnehageløpet.
- Ny årsplan for pedagogisk arbeid er utarbeidet og ferdigstilt.

Mål – Enhetens fysiske miljø skal synliggjøre at vi er en realfagsbarnehage.

Målet er nådd.

- Enhetens prosjekt Ordet er mitt- med matematiske briller er ferdigstilt. Temakasser er ferdig og gjort tilgjengelige i hele barnehagens miljø.
- Pedagogisk dokumentasjon knyttet til aktiviteter med tema matematiske begreper er synlig og tilgjengelig for alle.
- Enhetens månedsplaner har i løpet av året gjennomgående omtalt realfagskommunearbeidet vårt.
- Barnehage og skole arrangerte felles foreldremøte med matematikkurs med Anne Nakken.
- Ungene har hatt tilgang på og benyttet variert lekemateriell med fokus på matematikk.

Mål – Enheten skal kunne peke på fem ulike tiltak som er med på å utvikle kompetanse- og tjenestekvalitet.

Målet er nådd.

- Nettverksarbeid sammen med skole er gjennomført.
- Felles plandag med skole er gjennomført.
- Nettverkssamarbeid med barnehagene i Risør kommune er startet opp.
- Pedagogene i enheten har deltatt på flere kurs knyttet til ny rammeplan.
- 4 ansatte har startet opp på videreutdanning.
- Enheten har gjennomført lederdag for pedagogiske ledere.
- Personalseminar over to dager er gjennomført med tema arbeidsmiljø, tidlig innsats, realfag og ny rammeplan.
- Ny fireårs plan for pedagogisk arbeid er ferdig utarbeidet.

Mål - Enheten skal kunne vise til fem konkrete samarbeid med andre utenfor egen enhet.

Målet er nådd.

- Nettverkssamarbeid med barnehagene i Risør kommune.
- Nettverkssamarbeid med skolene.
- Aktiv deltagelse i arbeidet med Abeluka som involverer mange eksterne samarbeidspartnere.
- Samarbeid med flyktningetjenesten knyttet til utforming av felles rutiner for mottak av nye flyktningfamilier.
- Samarbeid med Arbeidslivssenteret knyttet til systemarbeid og individoppfølging.
- Enheten har inngått samarbeidsavtale med UiA om fast mottak av studenter.

6.3.3 Kommentarer til driften

Fra august 2017 trådte ny rammeplan for barnehager i kraft. Dette dokumentet styrer hva alle barnehager i Norge skal gjøre, og er en plan som krever et omfattende arbeid for å bli implementert.

2017 har vært preget av aktiviteter på forskjellige områder. Spesielt to store prosjekter har vært gjennomgående; Realfagkommuneprosjektet og «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge i Gjerstad kommune».

Gjerstad fikk i 2017 fornyet status som realfagskommune ut 2019, og mottok kr. 600.000 til dette arbeidet som skal videreføres i skole og barnehage. «Vi bryr oss»-brosjyren er ferdig utformet, og vil fremover være et viktig og godt verktøy for alle som er sammen med barn, som jobber med barn og bryr seg om barn.

For at barnehagen skal nå sine målsettinger både i lokalt planverk og i ny rammeplan, er kompetanse hos den enkelte medarbeider svært viktig. Gjennom ulike satsninger som Realfagkommuneprosjektet og «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» får enheten et felles kompetanseløft. I tillegg har enheten lagt til rette for at flere ansatte får ta videreutdanning, pr desember 2017 har enheten 4 ansatte som er i gang med dette. Enheten har også to assistenter

som har tatt fagprøve og fått fagbrev i løpet av året. Siste året og fremover i tid mister enheten mye kompetanse gjennom pensjonering, og må ha fokus på rekruttering fremover.

Enheden har gjennom året vært aktive i arbeidet med å søke eksterne midler til ulike prosjekter. Barnehagene mottok sammen med barnehagene i Risør kommune kr. 101.000 fra Fylkesmannen for å etablere nettverksgrupper på tvers av alle barnehagene. Disse nettverksgruppene skal i første omgang arbeide med antimobbing som tema. Nettverk Øst mottok kr. 85.000 til kursing av barnehageansatte i alle de seks kommunene som er deltagere i nettverket.

3 nye flyktningfamilier har startet opp i barnehagen i løpet av året. Til sammen er nå ca 20% av alle barn på avd. Renstøl tospråklige. Dette er en berikelse for vårt lokalmiljø. Det er viktig at Gjerstad kommune er kompetente og aktive i sitt inkluderingsarbeid, og at barnehagen er en sterk bidragsyter i arbeidet med språk, vennskap og positive holdninger.

Antall barn med barnehageplass har økt utover året, og opptak to ble gjennomført som planlagt. 6 barn fikk plass ved dette barnehageopptaket.

Sykefraværet i enheten har vært minimalt i store deler av året, men økte betydelig på slutten av året. Enheden endte opp med en sykefraværsprosent på 7,5 prosent.

6.3.4 utfordringer framover

- Implementere ny rammeplan for barnehager.
- Tospråklige barn og familier trenger mer systematisk arbeid rundt seg. Enheden og kommunen trenger et sterkere fokus på inkludering.
- Barnehagens økonomiske rammer, tilpasse seg gjeldende forutsetninger og formidle/få forståelse for konsekvenser ut til brukere og politikere.
- Rekruttere og beholde rett kompetanse.

6.4 Enhet for pleie og omsorg

Glimt fra virksomheten

6.4.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2017

- Deltatt sammen med øvrige kommuner i Agder om felles anskaffelse av trygghets- og varslingsteknologi.
- Opprettet tjenstekontor.
- Utarbeidet:
 - Plan for implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.
 - Handlingsplan for hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering i Gjerstad kommune.
 - Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem – kriterier og ventelister i Gjerstad kommune.
 - Tjenestekriterier for omsorgstjenester i Gjerstad kommune.
- Gjennomført tiltak i plandokument "Arbeid med oppfølging av rapport fra RO*"
*RO – ressurscenter for omstilling i kommunene
- Tilsyn:
 - Branntilsyn.
 - Mattilsynet, "Fareanalyse på mat".
 - Involvert i tilsyn fra Fylkesmannen "Rehabilitering og koordinerende enhet i Gjerstad kommune".

6.4.2 Måloppnåelse

Mål: Gi tjenester av god kvalitet

- Deltar i læringsnettverket "Gode pasientforløp" sammen med 28 andre kommuner i Agder og alle tre sykehusene i Sørlandet sykehus Helseforetak.
- Videreført lokalt forbedringsteam i forbindelse med deltakelse i "Gode pasientforløp".
- Deltar i fagutvalg for eHelse og velferdsteknologi (Østre Agder).
- Utarbeidet lokal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem.
- Utarbeidet tjenestekriterier for pleie- og omsorgstjenester.

Mål: Tjenesteutøvelse skal i størst mulig grad utføres i tjenstemottakeres eget hjem

- Etablert tverrfaglig innsatsteam, delvis integrert i hjemmetjenesten, som følger opp brukere med behov for rehabilitering.
- Utvidet bruk av dagtilbud/aktivitetstilbud til flere brukergrupper har blitt nedprioritert pga stort ressursbruk på andre tjenester i enheten .
- Velferdsteknologiske tiltak blir vurdert i saksbehandlingen for tildeling av tjenester.

Mål: Forebygge/utsette behov for tjenester

- Informasjonsmøter i samarbeid med interne og eksterne bidragsytere er utsatt til våren 2018 (bl.a fordi kontrakt vedrørende felles anskaffelse av trygghets- og varslingsteknologi tok lenger tid enn planlagt).

- Enhetsleder har deltatt på møter med Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne ved behov/etter ønsker fra disse.
- Informert om "Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem – kriterier og ventelister i Gjerstad kommune" og pleie- og omsorgstjenester generelt på møte i Pensjonistforeningen.

Mål: Kompetanseheving, rekruttere og beholde fagpersoner

- Gir stipend til ansatte som tar videreutdanning som er prioritert i enhetens kompetanseplan.
- Gjennomført internundervisning.
- Rekrutteringsstillinger har vært brukt på institusjon, i hjemmetjenesten og i tjenester til funksjonshemmede.
- Oppstart med en studiegruppe i velferdsteknologiens ABC*.
- Alle ansatte har hatt tilbud om e-læringskurs.
- Førstehjelpskurs for alle ansatte.
- Elever ved Abel ungdomsskole har hatt tilvalgsfag på institusjonen første halvår.
- Deltatt på karrieredag på Universitetet i Agder.
- Representert på kommunens stand under Brokelandsheidagene.
- To sykepleiere holder på med mastergrad.
- En helsefagarbeider tar videreutdanning på fagskole.
- To lærlinger, to elever som har hatt praksisplass, en ansatt i rekrutteringsstilling og en tilkallingsvikar har tatt fagbrev som helsefagarbeidere.
- To nye lærlinger innen helsefag fra august.

**ABC opplæring: intern kompetanseutvikling for helse- og omsorgstjenestene i kommunene, tilbys ved oppdrag fra Helsedirektoratet*

Mål: Videreutvikle et godt arbeidsmiljø.

- Faste møter med tillitsvalgte og verneombud.
- Gjennomført fellesarrangementer for personalet.
- Ansattportalen brukes som informasjonskanal.
- Deltar i KS prosjekt "Heltidsnettverket i Agder".

6.4.3 Kommentarer til driften

Administrasjon

2017 har vært et krevende år og enheten har ikke klart å tilpasse drift til budsjett.

Reduksjon av institusjonsplasser medfører større press på hjemmetjenester og mindre fleksible tjenester enn tidligere. Tjenesteledere har brukt store deler av arbeidstiden på vikarinnleie, lite tid til tjenesteutvikling og personalarbeid.

Deltatt på Fylkesmannens erfaringskonferanse.

Institusjon

Avlastning- og korttidsopphold foregår nå på institusjonen.

På skjermet avdeling har det vært stort press på plasser, det har ikke vært mulig å prioritere korttid- og avlastningsopphold. I tillegg har det vært nødvendig med forsterket skjerming, og i perioder 1:1 bemanning på flere pasienter.

Hjemmetjenesten

Stort press på omsorgshybler til og som erstatning for omsorgsbolig. Flere brukere med behov for omfattende tjenester. Arbeidsmengden til hjemmetjenesten varierer i omfang og færre institusjonsplasser medfører større behov. Grunnbemanning har i store deler av året ikke vært tilstrekkelig for å gi nødvendig helsehjelp.

Avd. for funksjonshemmede

Aktivitetstilbud på dagtid til 4 brukere, i tillegg 2 VTO plasser (Varig Tilrettelagt arbeid i Ordinær bedrift) gjennom NAV. Økende behov for støttekontakttjeneste.

Sykefravær

Totalt sykefravær er 6,72% (2016:8,26%, 2015:7,47%)

Økonomi

Enheten har et overforbruk på 10% (4.7 mill)

- Innleie av ekstrahjelp, bruk av overtid ved fravær, styrket bemanning i perioder med stort arbeidspress, pasienter med behov for ekstra skjerming og 1:1 bemanning.
- "Overbelegg" på institusjonen, flere pasienter enn budsjettert bemanningsplan.
- Innleie av personell fra vikarbyrå høst.
- Enheten har 2 hovedtillitsvalgte og 3 plasstillitsvalgte, alle i turnus som må erstattes ved fravær.
- Økt kommunal egenandel for statlige tilskudd (ressurskrevende tjenester).

Tiltak:

- Redusere bruk av overtid/beordring på vakt ved å endre sykepleiefaglig kompetanse gjennom hele døgnet.
- Ta i bruk velferdsteknologi i større grad enn i 2017.
- Komme i gang med "aktivitetsvenn" (Gjerstad kommune har inngått avtale med Nasjonalforeningen for folkehelsen).
- Reduksjon av dagtilbud videreføres i 2018.

4.4 utfordringer framover

Ansatte er den viktigste ressursen i enheten. For å lykkes i å løse utfordringer i tjenestene framover må enheten være en attraktiv arbeidsplass som klarer å beholde og rekruttere dyktige medarbeidere med nødvendig fagkompetanse.

Det må arbeides kontinuerlig med arbeidsmiljøet, ta tak i utfordringer og finne løsninger.

Samhandlingsreformens intensjon er at flere skal få behandling i kommunen, sammen med flere unge brukere med behov for pleie- og omsorgstjenester og bistand i arbeids- og fritidsliv, stigende levealder, flere overlever alvorlig sykdom og flere med demenssykdom, betyr fortsatt økt behov for kompetanse og bemanning.

Satsning på velferdsteknologi og utbygging av omsorgsleiligheter vil kunne effektivisere hjemmetjenesten og redusere/utsette behov for opphold på institusjon.

Befolkningens forventninger til tjenestene.

6.5 NAV

NAV er en enhet som er eid både av kommunen og staten. Enhetsleder rapporterer til rådmannen i Gjerstad, samt Fylkesdirektøren for NAV i Aust-Agder. Enheten har både statlige og kommunalt ansatte medarbeidere. I tillegg til tjenestene i NAV, har også enheten ansvaret for oppfølging av mennesker med rusproblemer.

Glimt fra virksomheten

Arbeidsgruppa i kommunen, ledet av Samuel Larsen, har vært til stor hjelp for mange av Gjerstad sine innbyggere i 2017. Arbeidsgruppen leier lokaler like ved gamle Sunde Bru. Her utfører gruppen ulike arbeidsoppgaver, men de er også rundt om i kommunen for å yte hjelp.

Noen av arbeidsoppgavene for 2017 har vært:

- Levert ut over 1500 sekker med ved til mennesker som har hatt behov for bistand
- Hjulpet til med grøntarealene til kommunen
- Oppsyn med rasteplass på Heiland
- Maling av ulike kommunale bygg
- Transport av hjelpemidler for PLO
- Vasking av biler PLO hver fredag

Målet med arbeidsgruppen er å bidra til at medlemmene på sikt kommer ut i ordinært lønnet arbeid, enten via arbeidsgruppen, eller videre til andre NAV-tiltak/utdanning.

En del arbeidssøkere har ikke dagpenger, men får andre ytelser fra NAV. Tall fra NAV viser at det fortsatt er mange som kommer i arbeid av gruppen arbeidssøkere som ikke har statlige ytelser.

6.5.1 – Viktige hendelser/begivenheter i 2017

Den største endringen i 2017 er bruken av digital kommunikasjon med brukere av NAV-kontoret. I noen måneder har vi hatt mellom 200 til 250 digitale dialoger med brukere i Gjerstad og det er forventet at denne utviklingen kommer til å øke i årene fremover.

6.5.2 – Måloppnåelse

- Antall brukere er på samme nivået som i 2016. Brukergrupper som tidligere har mottatt mye økonomisk sosialhjelp, har i løpet av de to siste årene fått redusert sitt behov for denne ytelsen. Økonomisk sosialhjelp skal i hovedsak være en inntektssikring over kort tid.
- Antall barn med foreldre som mottar økonomisk sosialhjelp har økt fra 2016 til 2017.

- Statlige mål og føringer

Vi blir i hovedsak målt på 19 mål som staten ønsker vi skal nå i løpet av året. Av disse målene er det ett mål som ikke er nådd i 2017. Målene er blant annet knyttet til hvor mange som kommer i arbeid av de som har kontakt med NAV Gjerstad.

6.5.3 – Kommentarer til driften

Enheten har i 2017 gått med et overskudd med kr 39 458. Antall brukere og antall kroner som brukes på økonomisk sosialhjelp er fortsatt høye sammenlignet med en del andre kommuner. Imidlertid er det noen brukergrupper som bruker økonomisk sosialhjelp i mindre grad enn tidligere som inntektssikring. Dette er noe av grunnen til at vi i 2017 gikk med et lite overskudd.

Sykefravær

Den kommunale siden av NAV hadde i 2017 et sykefravær på 1,66 %. I tillegg har vi hatt sykefravær på statlig side. Vi har over lengre tid hatt flere midlertidige ansatte, noe som utfordrer oss i forhold til den kvaliteten vi leverer.

6.5.4 – utfordringer fremover

Utfordringen fremover vil blant annet være knyttet til følgende punkter:

- Holde budsjetttrammen på økonomisk sosialhjelp. Budsjettet for 2018 er redusert.
- Fra sentralt hold er det ønske om større NAV-kontorer. Enheten må derfor, sammen med rådmann og politisk nivå ta stilling til om dette er noe vi ønsker for NAV Gjerstad.

6.6 Familiehuset

Visjonen "Sammen gjør vi en forskjell", skal merkes både innad og utad. Med Familiehuset organiseringen, bidrar det til at små sårbare tjenester er bærekraftige. PULS; verdidokumentet er levende og retningsgivende i arbeidet, ansatte skal være pålitelige, uredde, løsningsfokuserte og samarbeidssøkende.

Enheten består av helsestasjon - skolehelsetjeneste, psykisk helsetjeneste, Flyktingetjeneste samt legetjeneste på Brokelandsheia. Støttekontakt og/eller avlastning saksbehandles også i enheten.

Glimt fra virksomheten:

5.mai markerte vi 10 år som Familiehuset

Dagen ble feiret med bursdagsfest på Kontaktsenteret. Det var trompetfanfare, sang, taler, bløtkake og pølser. Alle ansatte gjennom disse ti åra var invitert og mange kom.

I gangen i enheten var det laget en tidslinje som gav et innblikk i aktiviteter og innhold gjennom alle disse åra.

Gaven fra enhetsleder til de ansatte var tre gjester som holdt faglige innspill: Tverrfaglighet; samarbeidspartnere gjennom 10 år, Relasjonelt mot og mestring i det moderne arbeidsliv.

Aust Agder Blad skrev om 10 års jubileet, og fremhevet spesielt følgende:

Unik tjeneste

Da Familiehuset åpnet i 2007, kom det lovord fra høyeste hold i fylket. – Gjerstad var en av de første kommunene i Aust-Agder som åpnet et slikt familiehuset. Det spesielle med dette huset, sett i forhold til andre kommuner, er at Gjerstad har så mange tjenester samlet på ett sted. Det er unikt i en kommune på bare 2500 innbyggere, sa fylkesmannens representant, Knut Kleven, den gang.

*"Å komme sammen er begynnelsen,
å holde sammen er framgang,
å arbeide sammen er suksess".*

Henry Ford

6.6.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2017

- Familiehuset hadde 10 års jubileum i mai.
- Enheten har tatt imot 30 nye innbyggere til bygda.
- Enheten har hatt mange avskjeder med ansatte dette året og blitt kjent med noen nye.
- Enheten har vært pådriver og laget samarbeidsrutiner på tvers av enheter.
- «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» har enheten tatt aktivt del i.
- Familiegjengeforeninger skaper håp for framtiden.
- To asylmottak ble nedlagt dette året.
- Vi har fått midler til stilling av helsedirektoratet (helsestasjons- og skolehelsetjenesten).

6.6.2 Måloppnåelse

De fire hovedtiltakene i perioden møtes dette året med åtte mål og 42 tiltak. Disse er evaluert og enheten kan vise til god måloppnåelse. Mye av arbeidet med tiltakene er prosessarbeid.

Mål 1. Utøve helhetlige helse tilbud i stadige endringer

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste klarer å møte de sentrale føringene om økt antall årsverk ved hjelp av tilskuddsmidler fra helsedirektoratet for hele 2017, 0,4 årsverk.

Midlene gav tre helsesøstre mulighet til kompetanseheving med sertifisering på veiledningsprogrammet; trygghetsirkelen (COS-P).

Ny sentralgitte retningslinjer er implementert i tjenesten.

Kommunejordmortjenesten ble det tatt grep for å videreutvikle i tre kommuner-samarbeidet etter en sommer og høst med vakanse.

I psykisk helsetjeneste har året vært preget av vikariater og nye teamledere, noe både pasienter og kollegaer opplever krevende.

Legetjenesten har vært preget av stadige vikarer innleid fra byrå gjennom vår og sommer, mens fast vikar kom på plass for hele høsten.

Mål 2. Sikre bedre helsetjenester for flyktinger og asylanter

”Helsetjenester for flyktinger og asylanter” etter modell av Grimstad kommune og iht veiledere fra helsedirektoratet har enheten måtte revidere på slutten av året. Tverrfagligheten med innsats fra psykisk helsetjeneste er fjernet. Helsestasjonen har hovedansvaret igjen og stilling knyttet til helse for asylanter er fjernet.

Samarbeidsrutiner for mottak av flyktinger er utviklet, prosedyre på tvers av enheter praktiseres.

Mål 3. Styrke nyankomne flykningers mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsniv

Flykningetjenesten har bosatt det antallet som var politisk vedtatt; 14 personer. Det er kommet 15 personer på familieforening dette året. Dette er den tiden det har tatt for syriske ektemenn å få kone og barn til sin bostedskommune.

Måloppnåelse på introduksjonsprogrammet er høy i Gjerstad; vi har svært mange som går videre i utdanningsløp. Alle har individuell plan og programrådgiverne treffer deltakeren på VIRK ukentlig. Tjenesten har et godt samarbeid med andre enheter og et tett samarbeid med NAV.

Mål 4. Utøve helsetjenester selv for EMA, samt å kjøpe skoletjenester

Vertskommuneoppgavene knyttet til asylmottak tok slutt høsten 2017 etter en omfattende periode med to mottak for enslige mindreårige i bygda. Holmen-mottaket ble avvirket i januar og da flyttet undervisningen av guttene på Egdehall fra Almuestaua og kulturkjelleren til voksenopplæringen i Risør (VIRK). Egdehall mottak ble avvirket i september. Helsesamtaler og helseoppfølging var krevende den siste tiden for vår sykepleier som asylantene hadde fått en relasjon til, det var mange smertefulle uttrykk. Kommunen gjennomførte beredskapsmøter med mange involverte instanser i denne tiden.

Mål 5. Bidra til – å utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid

Nye retningslinjer for helsestasjon og skolehelsetjeneste er implementert fra 2017.

Helsesøstrene er aktivt med i Vi bryr oss - SAMMEN for barn og unge, de har sittet i hver sine arbeidsgrupper, en er med i Ung aktiv på barneskolene, en koordinerer «Kjærlighet og grenser», deltar i SLT arbeid.

Turgruppe i regi av psykisk helse har gjennomført 15 turer, det er en økende tilslutning, en gruppetur annenhver uke med mål om tur til Gaustatoppen.

Mål 6. Tar vare på kompetanse i enheten

Dette gjør enheten med blant annet et ukentlig møte, som betegnes av ansatte som limet i organisasjonen, her deler vi kunnskap. Første halvår gjennomførte vi månedlige veiledningsgrupper, noe vi ikke har klart å organisere for andre halvdel, selv om ansatte ønsker dette. HMS-fokuset er tilstede i enheten.

Mål 7. Være til stede på arenaer der elever, brukere er/har sin hovedaktivitet

Dette inngår som fast arbeidsmetode. Alle tjenestene er på hjemmebesøk, det har vært mengdeøkning dette året, grunnet flyktningfamilier. Skolehelsetjenesten har faste dager på skolene, på barneskolene har dette økt til to dager pr uke fra høst 2017, en ordning som evalueres ved skoleårets slutt i 2018.

Mål 8. Enheten inngår og drifter nødvendige samarbeidsavtaler

Vi har mange samarbeidsavtaler, de revideres og evalueres, flere må vi få på plass slik som de nye Retningslinjene for helsestasjon og skolehelsetjeneste foreslår. Enheten representerer kommunen i samarbeidsorgan for PPT og krisesenter.

6.6.3 Kommentarer til driften

Enhetens regnskap viser et overskudd ved årsoppgjøret. Familiegjenforening er variabler vi ikke kan budsjettere og i 2017 fikk vi mange nye innbyggere.

Sykefraværet i 2017 var:

Samlet: 3,34 % Korttidsfravær: 0,82 % Langtidsfravær: 2,53 %

6.6.4 utfordringer framover

- Sammenslåing av Familiehuset med Nav er grunnet NAV-reform ikke avklart
- En sammenføring av rustjenesten og psykisk helsetjeneste.
- Etablere heldøgns bemanning knyttet til boliger for mennesker med avhengighet og psykisk sykdom.
- Å holde fokuset på integrering oppe slik at flyktninger kan få kontaktpersoner i bygda.
- Samhandle med frivilligheten til beste for aktivitet og hindre ensomhet.

6.7 Samfunnsenheten

Faktaopplysninger

Enhetens arbeidsområder er samfunnsutvikling, planarbeid, tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, salg av boligtomter, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg, renhold, folkehelse, landbruk, konsesjon, klima- og miljø, bibliotek, kultur, næring, beredskapskoordinering, investeringsprosjekter, tverrfaglige og tverretatlige prosjekter og samordning og samvirke med enhetene i kommunen generelt.

Glimt fra virksomheten:

Vannmåleravlesning på SMS og nett

Gjerstad kommune tok i 2017 i bruk vannmåleravlesning på SMS og nett, i tillegg til den gamle måten med avlesningskort i posten.

Dette forenkler avlesningen for abonnenten og gir også en betydelig gevinst for kommunen. Avlesninger som rapporteres via internett eller SMS importeres direkte inn i kommunens fagsystem og man reduserer derfor manuell tasting betydelig.

Merkevaren Gjerstad

Fase 1 av arbeidet med Merkevaren Gjerstad er ferdig utarbeidet. I hovedsak går dette ut på hvem vi vil nå innenfor næringslivet, turister og besøkende samt tilflyttere, dvs. vi henvender oss til dem som ikke bor og eller virker i bygda i dag. Det er valgt å formidle merkevaren med en film i kombinasjon med skoleprosjekt og visitgjerstad.com (sistnevnte i samarbeide med Risør rundt finansiering/drift). Aktivitetene er budsjettert for 2018.

GJERSTAD KOMMUNE
Landlig og sentralt

«Julegaveønsketre»

Barn og ungdom som trenger litt ekstra støtte ifm. julen kom med julegaveønsker til hjelpetjenestene i kommunen. Gjennom et konfidensielt system ble ønskene hengt opp på kommunens to offentlige juletrær, på Brokelandsheia og ved Almuestaua i Kirkebygda. Lokalbefolkningen kunne plukke med seg et ønske og kjøpe gavene som stod på lappene. Dette ble godt mottatt i bygda, og ønskelappene forsvant i det samme de ble hengt opp. Kommunen ønsker å gjøre dette til en tradisjon.

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Måloppnåelse:

Bemannings situasjonen har krevd god samkjøring og dialog. Vi har gjennomført regelmessige kontor- og driftsmøter, og hatt en del opprydning i enheten. Vi har fått bedre struktur på samkjøringen mellom enhetene på flere felt.

- Dette er et kontinuerlig arbeid

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Måloppnåelse:

Vi har stadig mer samarbeid på tvers av fag og enheter innad i kommunen, og interkommunalt samarbeid på flere felt, både innen næring, oppvekst, folkehelse, samfunnsmedisin og E18-utbygging. Vi utarbeider strategier, planer og felles tiltak.

Enheten har fokus på stadig å utvikle oss og heve kompetansen innenfor våre fagfelt.

- Mål oppnådd, men dette jobbes det kontinuerlig med.

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Måloppnåelse:

Kontakten med lag og foreninger er god, og samarbeidet fungerer godt. Lag og foreninger er presentert på kommunens nettside, men dette kan med fordel utvikles med en kulturkalender. Kommunen informerer om lag og foreningers arbeid på kommunens facebookside. Det er ikke laget en egen strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet. Kulturminnevernplanen er under arbeid.

Koordinator for stimenn innebærer at det hver vår sendes et brev fra kommunen til områdekontakter i bygda. Brevet er ment som en påminning om styrydding og ansvarlige stimenn. Områdekontaktene har ansvar for at de aktuelle stiene har ansvarlige stimenn.

Spillemiddelordningen har to søknader til behandling i 2018: tilbygg på Fiane ungdomshus og rehabilitering av fotballbane og sandvolleyballbane for Lindtjenn Vel.

- Mål delvis oppnådd

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Måloppnåelse:

UKM for Tvedestrand, Gjerstad, Risør og Vegårshei ble ikke avviklet lokalt på grunn av liten påmelding. Planlegging av UKM 2018 begynte tidlig høsten 2017, for å unngå å havne i samme situasjon. Lag som engasjerer barn og unge er blitt prioritert når kulturmidlene er blitt delt ut. Planleggingsmøte med de lokale DKS-kontaktene er gjennomført.

- Mål oppnådd

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Måloppnåelse:

Det har vært mange arrangement på folkebiblioteket, bl.a. debatter og forfatterbesøk med både lokale og nasjonale forfattere, som Vigdis Hjorth. Folkebiblioteket fikk også besøk av kronprinsesse Mette Marit i forbindelse med hennes årlige litterære togreise.

Språkkaféen, i samarbeid med Frivilligsentralen, holder faste møter hver andre tirsdag.

Folkebiblioteket brukes som studieplass og til kurs. Bruk av studieplass forventes å øke i forbindelse med Meråpent bibliotek, som åpner i 2018.

- Mål oppnådd

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebibliotekene og være en faglig støttespiller

Måloppnåelse:

Et lokalt nettverk for samarbeid og innovasjon mellom skolene og folkebiblioteket er etablert gjennom det 2-årige prosjektet *Læringsglede og innovasjon*. Prosjektet avsluttes i august 2018. Et årshjul for skole- og folkebibliotek er utarbeidet og en ny samarbeidsavtale mellom folkebiblioteket og skolene er under arbeid.

Folkebiblioteket er hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier.

- Mål delvis oppnådd

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Måloppnåelse:

Samarbeidet med frivillige lag og Frivilligsentralen er godt. Samarbeidsplan mellom Gjerstad kommune og Gjerstad Frivilligsentral ble vedtatt 10.10.2017.

Kommunens turkart er synliggjort på kommunens nettside. I tillegg er det utplassert i kommunens mottak og andre strategiske steder i kommunen, hvor folk kan kjøpe det.

Sektorplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016-2020 ble vedtatt i kommunestyret 23.03.2017.

- Mål oppnådd

Senter- og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Måloppnåelse:

Det jobbes aktivt med et tettere regionalt samarbeid, bla, opprettelse av felles næringsarealbank og finn.no plassering. Bidratt til mer spisset markedsføring av Brokelandsheia sentrumsområde, østområdet og Brokelandsheia nord. Er i løpende dialog med og inngår opsjonsavtaler for salg av næringseiendommer direkte eller via utbyggere. Godt samarbeide med Sentrumsforeningen. Næringssjefen besøker alene og sammen med ordfører de etablerte bedriftene i Gjerstad, for å høre på utfordringer og bidra med bl a finansieringsstøtte gjennom RNØ (Regionalt næringsfond for Østregionen).

- Mål Oppnådd

Forsøkt å kople småskala produsenter innen landbruk med forretningsmodell og utsalgssted samt virkemiddelapparatet, konklusjonen er at småskalaprodusentene må ville det selv. Dette har vært vanskelig.

- Mål delvis oppnådd

Kople utdanning og næringsliv er en pågående prosess i regionalt samarbeid med Arendal og Grimstad i førersetet.

- Mål delvis oppnådd

Etablere næringsforening er luftet for deltagerbedriftene og det synes mer aktuelt nå enn tidligere.

- Mål ikke oppnådd

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og framtidsrettet næringsområde.

Måloppnåelse:

Områdeplanen og utviklingsplanen ligger til grunn for all aktivitet. Det settes klare krav til form, kvalitet og materialer ved salg av tomt særlig innen sentrumsområdet, men også på øst og nord-siden.

- Mål oppnådd

Revidering av kapittel 7 i handlingsdelen i Utviklingsplanen for Brokelandsheia er ikke ferdig.

- Mål ikke oppfylt

Strategisk arbeid inn mot JBV og beslutningstagere for NTP har lagt litt på hold pga. status jernbaneutbygging. Det er nå mer et politisk arbeid.

- Mål ikke oppnådd

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning og variert boligtilbud

Måloppnåelse:

Tomtesalget for Glimmeråsen og Brokelandsheia kom ikke i gang, men infrastrukturen ble så godt som ferdig prosjektert.

Markedsføring av Lindberga er lagt på is i påvente av arbeidet med Mostad boligfelt.

Boligutviklingsstrategi ble ikke påbegynt. Arbeidet her ble satt litt på hold til arbeidet med boligsosial handlingsplan er kommet lenger.

Skolestrukturvedtaket ble fulgt opp og kommunestyret har besluttet å bygge flerbrukshall. Det er innhentet tilbud på flerbrukshall og bygging av ny barneskole i tilknytning til Abel ungdomsskole.

Det var ikke behov for å detaljregulere nye områder innenfor områdereguleringa på Brokelandsheia. Dette vurderes fortløpende.

- Mål delvis oppnådd

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Måloppnåelse:

I kommunal planstrategi ble det vedtatt å revidere Klima- og energiplanen med oppstart i 2017, men dette arbeidet ble ikke igangsatt. Første skritt vil være å avklare plantype, organisering og fokusområder i planen. Dette arbeidet starter opp i 2018.

Arbeidet med kulturminneplan ble påbegynt og fylkeskommunen fattet vedtak om fredning av Eikelands verk.

Fylkesmannen er kontaktet angående naturtypekartlegging, men det er ikke tatt stilling til graden av kartlegging og hvordan.

- Mål delvis oppnådd

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling.

Måloppnåelse:

Saksbehandling på bygge- og delingssaker blir gjennomført innenfor våre tidsfrister. Det er ikke utført tilsyn i 2017. Vi jobber med å få til et samarbeid på tvers av kommunene i østregionen, for å få utført det antall tilsyn myndighetene ønsker.

- Mål delvis oppnådd

Skogbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn rapportens sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting.

Måloppnåelse:

Landbruksplan og skogbruksplaner brukes aktivt som verktøy i arbeidet med økt aktivitet i skogen. Arbeidet gjøres i samarbeid med faghjelp, skogeierlag og skogandelslag.

I samarbeid med kommunene i østregionen, settes det hvert år opp kursserier i Aktivt-Skogbruk-serien. Befaringer, skogdager og andre fagarrangementer er viktige møteplasser med skogeierne.

Skogsbilveier som har fått tilskudd har krav om at veien vedlikeholdes i den stand den ble godkjent til. Det ble utført kontroll i 2015. Det utføres løpende kontroll på om vedlikeholdet er gjort.

- Mål oppnådd

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal sammen med næringa og landbruksrådgivingen ha fokus på økt husdyrbruk i kommunen

Måloppnåelse:

- Innmarksbeite prioriteres i tilskuddsordningene "Regionalt miljøprogram" og "Spesielle miljøtiltak i jordbruket"
- Antall husdyrprodusenter er stabilt
- Fellesmøter med landbruksrådgivingen, fylkesmannen, bondelaget

Folkehelse

Mål

Implementere folkehelseperspektivet i alle enheters virksomhet

Måloppnåelse:

Kommunen har jobbet mye i tverrsektorielle arbeidsgrupper og en fast ressursgruppe, som har hatt faste møtepunkt ca. hver 6 uke. Det har vært jobbet med en digital modell og en handlingsveileder for barn og ungdom som bekymrer. Det er ikke utarbeidet en handlingsplan for det generelle folkehelsearbeidet i 2017.

- Mål delvis oppnådd

Mål

Knytte folkehelsearbeidet tett opp mot kommunens ledelse

Måloppnåelse:

Rådmannen er hele tiden tett på folkehelsearbeid. Det rapporteres jevnlig i ledergruppa og i den enkelte enhet.

- Mål oppnådd

Mål

Tettere kobling mellom kommuneoverlegens og folkehelsekoordinators arbeid med folkehelse som samfunnsaspekt

Måloppnåelse:

Kommuneoverlegen involveres i planarbeid der det er naturlig, og han høres i byggesaker hvor hans fagfelt innen samfunnsmedisin, berøres. Vi har ikke fått til jevnlig møter mellom folkehelsekoordinator og kommunelegen lokalt, men det interkommunale fagutvalget for folkehelse og levekår har startet opp et samarbeid med den interkommunale faggruppen for samfunnsmedisin, med et felles møte i halvåret.

- Mål delvis oppnådd

Mål

Legge til rette for mer fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere generelt.

Alle barn skal få mulighet til å delta på minst en fritidsaktivitet innen fylte ti år og opp gjennom grunnskolen.

Måloppnåelse:

Kommunen har gjennom «Ung aktiv» utarbeidet oversikt over alle kommunens fritidstilbud, som ligger på kommunens nettside. Den er også delt ut på foreldremøter og til elevene på skolen. Vi har kartlagt alle 3. og 4.klassingers deltakelse på fritidstilbud, og fulgt opp de elevene som ikke deltar på noe. MOT etter skoletid er et lavterskeltilbud for ungdomsskoleelever. Dette har vært et populært tilbud, som har holdt på gjennom hele 2017.

Kommunen har utarbeidet nappkart, som er gjort tilgjengelig ved utfart til fire av kommunens mest brukte turområder.

Internt i kommunen, som er den største arbeidsplassen i Gjerstad, har vi startet opp en arbeidsmiljøopsatsing; «Frisk og glad», hvor kommunens medarbeidere skal motiveres til mer bevegelse gjennom økt aktivitetstilbud og bevegelsesglede.

- Mål oppnådd, men disse tingene jobbes det kontinuerlig med

Mål

Få inn «kostholdsveiledning» der kommunen treffer barn og unge og deres foreldre

Måloppnåelse:

Dette har ikke hatt mye fokus i Samfunnsenhetens tverrfaglige prosjekter i 2017, pga. mer fokus på bevegelsesglede og barn/unge som bekymrer. Det har også hatt med kapasitet å gjøre.

- Mål ikke oppnådd

Fagfelt under teknisk drift

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Måloppnåelse:

Drift av vannverk og ledningsnett har vært god, det er byttet ut dårlig eternittledning på Ausland.

Bruk av FDV-verktøy i forbindelse med rutinemessig vedlikehold kunne vært bedre, nå vil QM+ tas i bruk som verktøy fremover.

Arbeidet med flere abonnenter er tungt og avhengig av frivillige påkoblinger, men der kommunalt ledningsnett bygges ut er det stort sett en positiv innstilling.

- Mål delvis oppnådd

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser, god og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Arbeide for en lav gebyrutvikling.

Måloppnåelse:

Det er byttet ut deler av ledningsnettet ved Abel hvor det var store innlekk. FDV-verktøy er aktivt i bruk når det gjelder vedlikehold, men kan brukes bedre på andre områder. Arbeidet med nye tilkoblinger på eksisterende ledningsnett er tungt, men der det bygges ut nytt kommunalt ledningsnett er arbeidet langt lettere. Drift av avløpsanlegget er bra.

- Mål delvis oppnådd

Kommunale bygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima, spesielt på skolebygg.

Måloppnåelse:

Det er i perioden vedtatt å legge ned to eldre skolebygg og oppføre et nytt i tillegg til flerbrukshall. Inneklima og energibruk i de nye byggverkene er viktige temaer som tas med i prosjekteringen. De nye byggene vil bli oppvarmet med bioenergi som primærkilde. Eldre brannbøker for fire formålsbygg er revidert. Alle ventilasjonsanlegg i formålsbygg har nå serviceavtale hvor det legges opp til enten ett eller to årlige besøk.

- Mål delvis oppnådd

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne er tilfredsstillende standard.

Måloppnåelse:

Tilstandsrapporter er ikke gjennomført, men det er utført til store utbedringer og standardheving av flere utleieboliger.

- Mål delvis oppnådd

Kommunale veier

Mål

Økt sommervedlikehold.

Måloppnåelse:

Regelmessig tilsyn og vedlikehold er gjennomført.

- Mål oppnådd

6.8 Barneverntjenesten Øst i Agder

Faktaopplysninger

Barneverntjenesten Øst i Agder har vært i drift som interkommunal barneverntjeneste for kommunene Gjerstad, Tvedestrand, Risør, Vegårshei og Åmli i to år nå. Tjenesten har til sammen 20,9 årsverk. Organisatorisk er tjenesten delt i tre team, undersøkelser og hjelpetiltak for barn 0-6 år, undersøkelser og hjelpetiltak for barn 7-18 år og barn som bor i fosterhjem og institusjon.

Barneverntjenesten Øst i Agder holder til på Brokelandsheia

Barneverntjenesten Øst i Agder skal yte barneverntjenester etter barnevernloven. Disse består av:

- Mottak og behandling av meldinger
- Barnevernundersøkelser
- Hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak for bosatte enslige mindreårige flyktninger (Risør)
- Tilsyn av fosterhjem
- Tilsyn etter pålegg fra retten (barneloven)
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner

Visjon for tjenesten: Et robust og tilgjengelig barnevern med høy kompetanse.

Viktige hendelser

Våren 2017 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av barneverntjenesten. Formålet var å vurdere om tjenesten har blitt etablert og organisert på en formålstjenlig måte. Forvaltningsrevisjonen avdekket svakheter knyttet til økonomirelaterte oppgaver, dette gjaldt både kompetanse og sårbarhet. Videre ble det anbefalt en tydeliggjøring av styringsgruppens og samarbeidsutvalgets funksjon og ansvar. Til sist ble det etterlyst grep for å skape en felles forståelse og tydeliggjøring av ansvaret knyttet til internkontroll. Gjennom 2017 har anbefalingene fra Aust-Agder revisjon blitt fulgt opp og rapportert til kommunenes kontrollutvalg.

I slutten av april reiste barneverntjenesten på studietur til Gdansk. Målet med turen var todelt, for det første å bli bedre kjent med hverandre, dernest å få et innblikk i hvordan polsk barnevern

fungerer. Turen styrket samholdet og kjennskapen til hverandre. Møtet med polsk barnevern var svært interessant, vi var på besøk på en liten institusjon og traff to beredskapshjem samt representanter fra lokale barnevernkontor. På mange måter var likheten mellom norsk og polsk tenkning og lovgivning på barnevernfeltet større enn vi hadde forestilt oss.

6.8.1 Måloppnåelse

Overholde lovhjemlede frister for barnevernet. Målet er nådd med svært få unntak

Gi aldersgruppen 0-3 år et kvalitetsmessig godt tilbud. Målet delvis nådd. Gjennom videreutdanning har det skjedd en kompetanseheving i teamet. Det er begrensede ressurser til å anvende ny kompetanse i tiltaksarbeidet.

Gi mindreårige flyktninger et forsvarlig barneverntilbud. Målet delvis nådd for nærmere 30 mindreårige flyktninger (Risør).

Starte en prosess for å legge grunnlaget for en organisasjon som utvikler medarbeiderne. Målet er delvis nådd, jf. kommentarer til driften vedrørende videreutdanning og veiledning.

Gi et likeverdig barneverntilbud i alle fem kommunene. Målet er delvis nådd. På systemnivå er det fortsatt ulikheter som kan ha betydning for barneverntilbudet i våre fem kommuner.

Rekruttere og følge opp fosterhjem på en måte som gir barn som flytter i fosterhjem et best mulig omsorgstilbud. Målet er delvis nådd. Et veiledningstilbud til fosterhjem med ungdommer ble gjennomført i 2017. Tilgangen på fosterhjem er ikke god nok.

Finne fram til visjonen for Barneverntjenesten Øst i Agder. Prosessen ble påbegynt høsten 2017. Ikke fullført i løpet av året.

6.8.2 Kommentar til driften

Regnskapet for 2017 viste en samlet utgift på vel kr. 41.500.000. Det endelige resultatet viste et regnskapsmessig merforbruk på kr. 1.259.333. Merforbruket har sin grunn i økte utgifter til barn i fosterhjem/institusjon.

Sykefraværstatikken for 2017 viste et totalt sykefravær på 8,71 %, hvor korttidsfraværet var på 1,20 % og langtidsfraværet 7,51 %. Trenden gjennom 2017 har vært synkende med et totalt sykefravær på 5,98 % i fjerde kvartal.

I de første månedene av 2017 opplevde tjenesten en sterk pågang i form av nye meldinger og undersøkelser. Dette avtok utover våren og normaliserte seg fram mot sommeren. Mot slutten av året har antall barn med hjelpetiltak fra barneverntjenesten økt med rundt 10 prosent fra 2016 til 2017. Barneverntjenesten har organisert og bistått ved 20 tilrettelagte politiavhør ved Barnehuset i Kristiansand.

Barneverntjenesten Øst i Agder legger stor vekt på kompetanseutvikling og har i 2017 hatt sju medarbeidere på ulike videreutdanninger. I tillegg har noen medarbeidere fått opplæring i barnesamtale (DCM) og foreldreveiledningskurs (COS-P). Representanter fra barneverntjenesten har tatt del i brede forebyggende prosjekter i fire av våre fem kommuner; BIR (Barn i rusfamilier) i Tvedestrand og Gjerstad og BTI (Bedre tverrfaglig innsats) i Risør og Åmli. Psykolog Knut Halfdan Svendsen er knyttet til barneverntjenesten som fast veileder.

6.8.3 utfordringer framover

De siste årene har barnevernet kommet på dagsorden i det offentlige rommet, gjerne med utgangspunkt i dramatiske og tragiske saker. Barneverntjenesten Øst i Agder ønsker å møte disse utfordringer på en offensiv og framtidsrettet måte i våre fem kommuner. Grunnlaget for å få dette til er god ledelse, kompetanseutvikling, nok ressurser og en god evne til dialog med brukere, samarbeidspartnere og offentlighet. Dette er en forutsetning for å ha tillit hos brukere og samarbeidspartnere. Barneverntjenesten bygger nå kompetanse slik at tjenesten selv kan tilby ulike hjelpetiltak og unngå bruk av private aktører. I det lange løp vil dette kreve tilføring av ressurser. Dette er utfordringer tjenesten og alle fem kommunene må ta på alvor.

Vedlegg

Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2017

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
17/1	26.1.17	Godkjenning av protokoll			x
17/2		Referatsaker			x
17/3		Delegerte saker			x
17/4		Interkommunalt samarbeid om etablering av nye hjemler for fysioterapispesialister			x
17/5		Politivedtekter for Gjerstad kommune - endelig behandling			x
17/6		Deltakelse i felles utbygging og drift av krematorium			x
17/7		Høringsuttalelse - NOU 2016:16 Ny barnevernslov - sikring av barns rett til omsorg og beskyttelse			x
17/8		Høringsuttalelse - forenkling av regelverket for kommunevåpen og kommuneflagg			x
17/9		Forslag til skolerute for skoleåret 2017/2018			x
17/10		Årsrapport for kemneren i Gjerstad 2016			x
17/11		Lederavtale mellom rådmann og kommunestyre			x
IP		Interpellasjon fra SP om trafikksikkerhet			x
17/12	Eventuelt			x	
	23.2.17	Møtet ble avlyst			
17/13	23.3.17	Godkjenning av protokoll			x
17/14		Referatsaker			x
17/15		Delegerte saker			x
17/16		Reglement for Gjerstad ungdomsråd			x
17/17		Årsmelding for kontrollutvalget			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)	
17/18	23.3. forts	Endring av valgkretser, innføring av elektronisk avkryssing i manntall, skanning av stemmesedler og informasjon om endringer i valglova			x	
17/19		Sektorplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016-2020			x	
17/20		Varsling av kritikkverdige forhold			x	
17/21		Deltakelse i forpliktende samarbeid om å styrke heltidskulturen			x	
17/22		Søknad om støtte til NKOM om tilskudd til bredbåndsutbygging			x	
17/23		Kjøp av aksjer til etablering av felles tomteselskap for oppføring av biodrivstoff anlegg	Saka ble utsatt til neste møte.	x		
17/24		Eventuelt			x	
17/25	27.4.17	Godkjenning av protokoll			x	
17/26		Referatsaker			x	
17/27		Delegerte saker			x	
17/28		Kjøp av aksjer til etablering av felles tomteselskap for oppføring av biodrivstoff anlegg - 2. gangs behandling	Jfr. sak 17/23		x	
17/29		Frivilligsentralen - samarbeid og økonomi	Evaluerer innen 2019		x	
17/30		Høring - fremtidsrettet hjelpemiddelformidling			x	
17/31		Endring av delegeringsreglementet			x	
17/32		Søknad om fritak fra verv som medlem av forliksrådet			x	
17/33		Søknad om fritak fra politiske verv			x	
17/34		27.4. forts	Den katolske kirke - Krav om tilbakebetaling av uriktig utbetalte tilskudd			x
17/35			Eventuelt			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
17/36	1.6.17	Godkjenning av protokoll			x
17/37		Referatsaker			x
17/38		Delegerte saker			
17/39		Tilstandsrapport for grunn- skolene skoleåret 2016/2017			x
17/40		Planprogram for Kulturminnevernplan			x
17/41		Plan for helsemessig og sosial beredskap			x
17/42		Eventuelt			x
17/43	22.6.17	Godkjenning av protokoll			x
17/44		Referatsaker			x
17/45		Delegerte saker			x
17/46		Årsmelding for 2016			x
17/47		Årsregnskap 2016			x
17/48		Tertialrapport 1. tertial 2017			x
17/49		Forskrift om rett til langtids- opphold i sykehjem - endelig behandling			x
17/50		Velferdsteknologi - plan for implementering i de kommunale helse- og omsorgstjenester 2017-18			x
17/51		Forslag til kommunal planstrategi for perioden 2017-2020, Gjerstad kommune			x
17/52		Interkommunalt plan- samarbeid for ny E18 på strekningen Dørdal-Grimstad			x
17/53		Smittevernplan			x
17/54	22.6. forts	Forvaltningsrevisjon - Barneverntjenesten Øst i Agder			x
17/55		Eventuelt			
	31.8.17	Møtet ble avlyst			
	18.9.17	Evalueringsmøte, Østre Agder			

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)	
17/56	21.9.17	Godkjenning av protokoll			x	
17/57		Referatsaker			x	
17/58		Delegerte saker			x	
17/59		Mål for beverforvaltning og forskrift for jakt og fangst av bever i Gjerstad kommune			x	
17/60		Kommunale vigsler - endringer i ekteskapsloven			x	
17/61		Søknad om utvidelse av perioden som realfagskommune			x	
17/62		Valg av medlemmer og varamedlemmer til ny generalforsamling i Østre Agder Sparebank			x	
17/63		Høringsuttalelse – Forslag til Folkehelsestrategi for Agder 2018 - 2025			x	
17/64		Møteplan for 2018	Saka ble utsatt	x		
17/65		Eventuelt			x	
17/66		19.10.17	Godkjenning av protokoll			x
17/67	Referatsaker				x	
17/68	Delegerte saker				x	
17/69	Etablering av ny felles IKT-virksomhet ved sammenlutning av IKT Agder og DDØ				x	
17/70	Handlingsplan for hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering i Gjerstad kommune				x	
17/71	19.10. forts		Arendal Havn Eydehavn som stamnetthavn i den nasjonale havnestrukturen			x
			Høringsuttalelse - forslag til strategiplan for forebygging av voldelig ekstremisme, hatkriminalitet og sårbare samfunn			x
17/73			Høringsuttalelse - Areal- og transportplan for Arendalsregionen (første høring)		x	

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
17/74		Tertialrapport 2. tertial 2017			x
17/75		Retningslinjer for tildeling av startlån			x
17/76		Møteplan for 2018 - 2. gangs behandling			x
		Interpellasjon BPA	FRP		x
17/77		Eventuelt			x
17/78	23.11.17	Godkjenning av protokoll			x
17/79		Referatsaker			x
17/80		Delegerte saker			x
17/81		Revidert tjenesteytings-avtale mellom Gjerstad kommune og Den norske Kirke ved Gjerstad kirkelige fellesråd			x
17/82		Tjenestekriterier for omsorgstjenester i Gjerstad kommune	Evaluering etter 2 år		x
17/83		Eventuelt			x
17/84	14.12.17	Godkjenning av protokoll			x
17/85		Referatsaker			x
17/86		Delegerte saker			x
17/87		Totalentreprisekontrakt for barneskole samt beslutning om eventuell bygging av flerbrukshall i tilknytning til 1-10 skole på Abel			x
17/88		Interkommunalt plan-samarbeid for ny E18 på strekningen Dørdal - Grimstad			x
17/89		Oppfølging av regnskapsvedtak 2016 - avslutning av fond			x
17/90		HMS Handlingsplan 2018			x
17/91	14.12. forts	Inngåelse av samarbeidsavtale om Kommunale responscenter			x
17/92		Høringssvar - forslag til ny lov om tros- og livssyns-samfunn (trossamfunns-loven)			x
17/93		Nye vedtekter for SFO - skolefritidsordningen - Gjerstad kommune			x
17/94		Møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget for 2018			x
17/95		Handlingsprogram 2018-2021, årsplan 2018 og avgiftsfastsettelse for 2018			x
17/96		Eventuelt - boligtomter og kommunale eiendommer			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
17/97		Eventuelt			x

Eldrerådet

ÅRSMELDING FOR 2017

Kap. 6.1 - Viktige begivenheter/hendelser i 2017

Etter ønske fra Alf ble det lederskifte i begynnelsen av året. Arnhild ble valgt til leder og Alf til nestleder i januar-møtet.

Kap. 6.2 - Måloppnåelse

Rådet satte opp følgende målsettinger for 2017:

- Ha oppmerksomhet rettet mot eldres levekår
Kommentar:
Rådet har stadig fokus på dette, og satte i fjor særlig fokus på å bli oppdatert og informert om velferdsteknologi.
- Følge opp utviklingen på omsorgssenteret mht. reduksjon i antall sykehjemsplasser
Kommentar:
Rådet følger utviklingen og får informasjon fra ledelse ved omsorgssenteret. Det er ei viktig sak for rådet som bør videreføres.
- Få teleslynge i kommunestyresalen
Kommentar:
I 2017 var det ikke mulig å få det til. Det foreslås å videreføre punktet til neste år. Dette bør komme som et innspill til budsjettet for 2019.
- Ta initiativ til/medvirke til samarbeidsmøter i østregionen
Kommentar:
Dette ser nå ut til å bli ivaretatt av fylkeseldrerådet, og det anses ikke som nødvendig å følge dette opp videre.
- Delta på kurs/samlinger
Kommentar:
Rådet får alle kurs-/møteinvitasjoner referert i møtene.
To av medlemmene (Alf og Egil) deltok på eldrerådskurs i Risør 20. – 22. mars.
Den 15. mars var det regionmøte på Lyngrillen og den 27. september var det fylkeseldrerådsmøte. Begge i regi av fylkeseldrerådet.
Rådet deltok også på informasjonsmøte med Sørlandet helsepark.
Den 27. oktober var rådet invitert til foredrag om velferdsteknologi på Lyngrillen.

Kap. 6.3 - Kommentarer til driften

Rådet har i 2017 avholdt 9 møter og behandlet 51 saker. I 2016 var tallene 6 møter og 32 saker.

Rådet har med virkning fra 2013 – dersom det er saker av interesse - faste møter en gang i måneden, mandag før kommunestyremøtene, for å se gjennom sakskartet.

Utover å behandle ordinære saker slik som årsmelding/årsplan/handlingsprogram mv., har rådet bl.a. behandlet følgende saker:

- Velferdsteknologi
- Forskrift om rett til langtidsopphold på sykehjem
- Styrking av fysioterapibudet
- Valgt medlem til e-helseutvalg (her valgte rådet å la råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne få medlemmet)

- Handlingsplan for hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering og tjenestekriterier for omsorgstjenester.

Den 23. mars hadde rådet informasjonsmøte med pasient- og brukerombudet. Rådet var også med som arrangør når pensjonistforeningen hadde informasjon om velferdsteknologi på sitt medlemsmøte i oktober.

Videre var rådet med på planlegging av kurs i nettbrett/mobiltelefon som ble arrangert i samarbeid med biblioteket.

Rådet tar også opp saker på eget initiativ.

Det nevnes her blant annet:

- Skilting til legekantor og barnevern på Brokelandsheia.
- Kjøp av ny prosjektor til omsorgssenteret.

Rådet har ikke eget budsjett, men får dekket sine utgifter av politisk virksomhet. Administrasjonsheten stiller med nødvendig sekretærhjelp, og Kai Høgbråt er rådets faste sekretær.

Rådet har hatt et godt kollegialt forhold!

Kap. 6.4. - Målsettinger framover

- Ha oppmerksomhet rettet mot eldres levekår
- Informasjon/oppdatering om velferdsteknologi
- Følge opp utviklingen på omsorgssenteret mht. reduksjon i antall sykehjemsplasser
- Få teleslynge i kommunestyresalen
- Delta på kurs/samlinger

Brukerråd ved institusjon

Eldrerådet er også brukerråd ved omsorgssenteret.

Det har vært stilt spørsmål ved om det også skulle gjennomføres besøk ved omsorgsboligene.

Konklusjonen ble at rådet fortsatt kun skal gå brukerrådsrunde ved institusjonen.

Rådet kom imidlertid fram til at et brukerrådsbesøk i året er tilstrekkelig.

Brukerrådet gjennomførte et tilsynsbesøk i 2017, den 13. juni.

Besøket viser at alt ser ut til å fungere bra.

Samarbeidet mellom eldreråd/brukerråd og enhet for pleie og omsorg er godt.

Rådet blir i disse møtene også informert om aktuelle saker.

Eldrerådet består av:

Arnhild Fone, leder, Alf Fjeldstad, nestleder og styremedlemmene Randi Haugeto Eikeland, Edny Øybekk og Egil Nic. Haugland.

Alle medlemmene har sin personlige vararepresentant.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

ÅRSMELDING FOR 2017

Kap. 6.1 - Viktige begivenheter/hendelser i 2017

Rådet ble tidlig på året informert om planene for bygging av ny barneskole og flerbrukshall. Det er ei viktig sak for rådet, og det vil bli fulgt opp framover.

Kap. 6.2 - Måloppnåelse

- Ha fokus på tilgjengelighet til offentlige bygg
Kommentar:
Rådet har blitt orientert om, og kommet med innspill til:
 - Planlegging av 1 – 10 skole og flerbrukshall.
 - Utvidelse av bårhuset.
 - Utvendig belysning ved Almestaua.
 - Meråpent bibliotek.
- Delta på kurs/samlinger
Kommentar:
Alle kurs- og møteinvitasjoner blir referert for rådet.
Mona og Tor Arne deltok på kurs i regi av FFO i november.
I mars deltok rådet på møte med pasient- og brukerombudet.
Det kunne vært ønskelig med regionmøter for å drøfte saker av felles interesse, men det er ikke så godt å få til.
- Ha fokus på at kulturaktiviteter er tilgjengelig for alle
Kommentar:
Det har ikke vært satt spesielt fokus på dette i 2017.
Rådet bør sette fokus på dette i år og invitere kultursekretæren til et møte.
- Medvirke til etablering av tursti tilrettelagt for alle
Kommentar:
Da rådet fikk sektorplan til behandling var tursti med i 2018.
Rådet konstaterte at turstien var skjøvet fram i tid når rådet behandlet handlingsprogram/årsplan.
- Få alle aktuelle saker til behandling
Kommentar:
Dette synes å fungere greit.
- Ha fokus på diskriminering
Kommentar:
Det har ikke vært noen saker i 2017, men det er viktig å følge opp.
- Gå gjennom investeringsbudsjettet og ta ut aktuelle prosjekter som rådet vil følge opp.
Kommentar:
Det ble tidig på året satt opp en arbeidsplan, og rådet valgte å følge opp følgende saker:
 - Kirke – garderobe-/sanitæranlegg ansatte /utvendig belysning Almestaua
 - Meråpent bibliotek

- Skole – Abel skole inkl. flerbrukshall

Kap. 6.3 - Kommentarer til driften.

Rådet har i 2017 avholdt 9 møter og behandlet 43 saker. Tallene for 2016 var 6 møter og 23 saker.

Av saker som har vært behandlet – utover ordinære saker slik som årsmelding, handlingsprogram mv. – kan nevnes følgende:

- Sektorplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet
- Else Uyar ble oppnevnt som representant til e-helseutvalg
- Høringsuttalelse til hjelpemiddeformidling
- Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem
- Plan for implementering av velferdsteknologi
- Handlingsplan for hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering
- Tjenestekriterier for omsorgstjenester

Videre har rådet blant annet fått informasjon om opprettelse av tjenestekontor, velferdsteknologi, flytting av «skysstasjon», Brukerstyrt personlig assistent (BPA), Rådet var også invitert til informasjonsmøte om velferdsteknologi på Lyngrillen i oktober.

Ihht. rådets reglement i § 3 kan rådet også ta opp saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne på eget initiativ. Dette har rådet benyttet seg av, og rådet har blant annet behandlet følgende saker:

- Anmodning til forretninger om fjerning av skilt ved innganger for å unngå uhell med fall. (Godt fulgt opp av Prix som fjernet alle skilt på bakken).
- Sommeråpent i psykisk helse
- I oktober arrangerte rådet møte med Sørlandet helsepark for å bli orientert om terapibasseng (ordfører, rådmann, eldrerådet, pensjonistforeningen m. fl. møtte).
- Brøyting ved busstopp ved Brokelandsheia

Rådet er også brukerråd for NAV, men det har i 2017 ikke vært noen saker. Vivi A. Bakler er rådets representant i tildeling av TT-kort. Tor Arne Nøst er personlig vararepresentant.

Sekretariatsfunksjonen for rådet er lagt til administrasjonsenheten, og Kai Høgbråt er rådets faste sekretær.

Ihht. rådets reglements § 7, heter det:

«Kommunestyret skal, etter forslag til budsjett fra rådet, bevilge midler til nødvendig drift av rådet.

Budsjettet som kommunestyret vedtar for drift av rådet disponeres av rådet selv.»

Dette har ikke blitt fulgt opp, men rådet får nødvendige midler fra politisk virksomhet.

Det må tilføyes at rådet både samarbeider – og fungerer - utmerket.

Kap. 6.4. - utfordringer framover.

- Ha fokus på tilgjengelighet til offentlige bygg
- Delta på kurs/samlinger
- Ha fokus på at kulturaktiviteter er tilgjengelig for alle
- Medvirke til etablering av tursti tilrettelagt for alle

- Få alle aktuelle saker til behandling
- Ha fokus på diskriminering
- Gå gjennom investeringsbudsjettet og ta ut aktuelle prosjekter som rådet vil følge opp.

Rådet består av:

Mona Hoel (leder), Else Uyar (nestleder), Tor Arne Nøst, Vivi Ausland Bakler, og Knut Hagelia.

Årsberetning fra DDØ-sikkerhetsforum 2017

I følge instruks for informasjonssikkerhet for DDØ kommunene (godkjent av rådmennene 4.10.13, revidert og ny godkjenning 20.10.17), skal kommunens sikkerhetsansvarlig rapportere til rådmannen i forbindelse med ledelsens årlige gjennomgang. Resultatet skal dokumenteres i kommunens årsmelding og skal være grunnlag for eventuelle forbedringer.

Nevnte instruks pålegger sikkerhetsansvarlige i kommunene å danne et faglig nettverk. Et slikt nettverk har eksistert siden opprettelsen av instruksen i 2013.

Nettverket har også for 2017 valgt å skrive en felles årsberetning for alle kommunene i DDØ samarbeidet.

Nettverk for sikkerhetsansvarlige

Instruksen legger føringer for hvordan informasjonssikkerhetsarbeidet skal gjennomføres i DDØ kommunene. Denne er delt i hovedpunkter slik:

- Innledning
- Sikkerhetsmål og strategier
- Organisering
- Prosedyrer

Fagnettverket har siden opprettelsen foretatt endringer i arbeidsform basert på erfaringer, "veien blir til mens vi går den", utskiftninger av personell, nye utfordringer knyttet til bruk av IKT og digitalisering, samt ny og bedre kunnskap i nettverket.

Nettverket jobber utfra et årshjul, og har vedtatt følgende form:

Medlemmer:	Sikkerhetsansvarlige i alle kommunene og enhetsleder DDØ
Møtefrekvens:	Fire møter pr. år (fortrinnsvis)
Møtested:	Vegårshei
Referat:	Arkiveres i alle kommuner
Gruppas navn:	DDØ sikkerhetsforum

Aktivitet i 2017

Aktivitetene i DDØ sikkerhetsforum oppsummeres i kortform slik:

Det ble avholdt to møter. Det var i tillegg planlagt et tredje møte, som ble utsatt til 5. januar 2018.

Følgende saker ble behandlet:

1. Informasjon om endret strategi i DDØ, herunder ny vaktordning
2. Kritisk matrise for applikasjoner
3. Personvern og sikkerhet – Ny personvernforordning (GDPR)
4. Drøfting av GDPR - konsekvenser
5. Systemrevisjon av instruksverk med vedlegg inkl. ROS analyse
6. Årsberetning (2016)
7. Informasjon fra møte med Datatilsynet
8. Informasjon fra personvernkurs i Oslo
9. Publikumstilganger (gjestesoner / misbruk)
10. Gjennomgang av enkelte programmer / fagsystemer
11. Vurdering av arbeidet med ROS analyser (også fagsystemer)

12. Definisjon av roller og funksjoner

13. Gjennomgang av prosedyrer, organisering i nettverket og mandat

Det jobbes kontinuerlig med å få til bedre flyt (digitalisering) av skjema bruk, samt at utveksling av erfaringer og utfordringer alltid er tema i forumet.

Anne-Grete Glemming møtte rådmennene i østregionen, for informasjon om nettverket og godkjenning av dokumenter etter systemrevisjon.

Det ligger til den enkelte sikkerhetsansvarlige å følge opp disse sakene i egen kommune:

- Oppfølging / implementering av instruksverk
- Herunder:
 - Internkontroll i enhetene
 - Underskrevet datainstruks for alle ansatte
 - Oversikt og ajourføring av oversikt for fagsystemer
 - Autorisering av medarbeidere for nødvendige fagprogrammer
 - Foreta nødvendige ROS-analyser

Rune Johansen (enhetsleder) og Roy Arneberg (konst. enhetsleder) møtte fra DDØ i hvert sitt møte.

Vegårshei 22.03.18

Ståle Sjaavåg, Risør

Lasse Fosse, Gjerstad

Trine K. Agersborg, Åmli

Elias Lien, Tvedestrand

Anne-Grete Glemming, Vegårshei

Årsmelding fra Østre Agder

Se vedlegg fra og med side 71.

Gjerstad menighetsråd / fellesråd

Årsmelding 2017

Menighetsrådet

Einar Rundholt (leder), Natallia Vakulina (nestleder), Jørgen Magne Strat, Arne Gryting, Anita Sjøwall, Bjarne Kleivane, Else Uyar 1. vara og sokneprest Olav Hofslie.

Varamedlemmer: Snorre Gamst, Liv Vevstad og Inger May Wedø.

Kirkeverge er Torgeir Øverland. Han har møtt som sekretær på møtene.

Kommunevalgt representant Gro Eskeland har møtt på fellesrådssakene.

Det er avholdt 12 møter og det er behandlet 97 saker i menighet/fellesrådet i 2017

Fellesrådet

Staben i Gjerstad kirkelige fellesråd i 2017:

- Kirkeverge Torgeir Øverland
- Trosopplæringskoordinator/redaktør/gravstellansvarlig/menighetsekretær
Evie Katrin Lønne
- Organist Knut Magnar Nilsen
- Kirketjener/kirkegårdsarbeider Olav Rønningen

Til sammen utgjorde dette 2,8 årsverk.

Arne Kristian Høgbråt jobber 3 dager på kirkegården og vedlikehold av kirke.

Tor Egil Eikeland har vært sommervikar på kirkegården og vikar på gudstjenester.

Jan Egil Berg, Inger Hansen Tallaksen Gammelsæther og Salve Kallevig har vært vikar som organist.

Det blir holdt stabsmøter i snitt 1 gang i måneden på kirkevergekontoret.

Arbeidsutvalget i 2017: Einar Rundholt, Natallia Vakulina, Olav Rønningen og Torgeir Øverland.

Trosopplæring

Trosopplæringsplanen ble endelig godkjent av biskop i 2012. Det er etablert en stilling til Evie Katrin Lønne som koordinator for arbeidet med denne planen i 50 % stilling. Stillingen finansieres ved midler fra Bispedømmerådet og delvis givertjeneste.

Trosopplæringsarbeidet er fokusert rundt tilbud til barn og ungdom. Av tilbud nevnes Babysang (starter opp igjen i 2018), utdeling av Kirkebøker, gaver og CD-er, Lys våken, høsttakkefest, karnevalgudstjeneste og søndagsskole. Soknepresten besøker også 5. klasse ved Gjerstad og Fiane skole der han deler ut bibler. Av tilbud ellers som ikke er en del av menighetens trosopplæringsplan, kan nevnes barnekoret JIPPI, ungdomsklubben på Fiane, Yngres på Fiane. Vi vil få rette en stor takk til de som er frivillige til dette arbeidet og alle de som legger ned mye arbeid med å reise til Skjærgårds hvert år med ca 25 ungdommer som har ansvar for bl.a renovasjon på Risøya under festivalen, og de som reiser på 24-festivalen på Vegårshei. Alt dette er et stort apparat som krever mye forarbeid. Det er et fint samarbeid med skolene og barnehagene i forbindelse med julegudstjenester, klassebesøk i kirken eller besøk av presten i skolene og barnehagene.

Konfirmantene var også i 2017 medhjelpere under gudstjenestene som kirketjenere for en dag.

Økonomi

Økonomi er en stor del av rådets arbeid i 2017. Foreløpig regnskap viser i skrivende stund et solid overskudd. Inntektene til fellesrådet er basert på festeavgifter og tilskudd fra kommunen. Tilskuddet i 2017 var på 1.200.000,-. Utgiftene er først og fremst lønn til ansatte, vedlikehold på kirkegård og

kostnader knyttet til dataprogram. Det er laget ny tjenesteytingsavtale med kommunen, gjeldende fra 01.01.2018. For menighetsrådet sin del, er inntektene gaver og givertjeneste. Utgiftene er materiell som er nevnt under trosopplæring.

Kirkegård

Gjerstad kirkegård ligger flott til i forhold til kirka. Derfor er det viktig at kirkegården er stelt på en skikkelig måte. Derfor er det også i år brukt lønnsmidler til å dekke utgifter med vedlikehold sommeren 2017. Tor Egil Eikeland har vært sommerhjelp i 2017. Ellers er det god kapasitet på kirkegården, ca 400 ledige graver. Det er godt innenfor kravet som blir stilt. Vi har også ansvar for at ca. 30 graver blir stelt. Noen får faktura 1 gang i året, men de fleste blir trukket fra fond. Festeavgiften er som tidligere kr. 400,- pr. år.

Kirkelig årsstatistikk

Kirkelig årsstatistikk viser at det har vært 37 hovedgudstjenester på søn- og helligdager. Til sammen 3113 deltakere. I tillegg ble det avholdt 9 gudstjenester utenom søn- og helligdager med til sammen 330 deltakende, slik at totalt antall deltakende på gudstjenester i løpet av året er 3 443. Herav var det 14 gudstjenester med nattverd og til sammen 707 nattverdgjester. Det ble gjennomført 16 dåpshandlinger og 4 vielser. Det ble utført 26 gravferder. 19 konfirmanter har stått til konfirmasjon. Presten holder jevnlig andakter på Gjerstadheimen, noen med nattverd. Som vikar på sykehjemmet har vært: Edny Øybekk, Bjarne Kleivane og Helena Trydal. Knut Magnar Nilsen spiller på alle andaktene og har i tillegg hatt egne musikkandakter.

Prostidiakon

Gjerstad menighet er fortsatt med i samarbeid om en felles prostidiakonstilling, 50 % i et treårig prosjekt. Per Emanuelsen hadde oppstart i april 2014. Stillingen ligger formelt inn i Tvedestrand, og han rapporterer jevnlig til et styre oppnevnt av sognene. Gjerstad menighet sin andel av kostnadene er på ca kr 21 500 i året. Stillingen blei forlenga til høsten 2018. Det er nå bestemt at stillingen blir lyst ut på nytt etter at Emanuelsen går av med pensjon. Gjerstad menighet har bestemt at de foreløpig ikke vil binde seg videre til en slik stilling.

Menighetsliv

Spesielle møter/begivenheter

- Menighetsweekend på Lia i Drangedal, i samarbeid med Frikirken.
- Sportsandakt på Kleivvann i samarbeid med Idrettslaget og Havrefjell turlag.
- Fellesgudstjeneste på Taxerås.
- Gullkonfirmantfest.
- Allehelgensgudstjeneste.
- Karnevalgudstjeneste.
- Misjonsmøter.
- Lutherkvelder.
- Skrollekafe.
- Konserter.
- Konsert 1. søndag i advent, felles med kommunen.

SIMEN/ALF

Disse to klubbene er et prostiltak, beregnet på barn og unge/voksne utviklingshemmede, fra Vegårshei og Gjerstad (Simen) og fra Vegårshei, Gjerstad, Risør og Tvedestrand (ALF).

Menighetsbladet

Alle husstander i Gjerstad og Vegårshei har fått menighetsblad i 2017. Det kom ut bare 3 nummer i fjor. Det ble vedtatt å skille lag med Vegårshei i 2017. Gjerstad menighet vil styrke hjemmesiden, slik at viktig informasjon blir publisert der. Evie Katrin Lønne har vært bladets redaktør i 2017.

Misjonsutvalget

Det er vedtatt et nytt misjonsprosjekt for Gjerstad Menighet. Det nye prosjektet er gjennom Det Norske Misjonsselskap. Pengene som samles inn, går til Kirkelig undervisning på Madagaskar. Det er gledelig å registrere at det også i 2017 ble sendt ca. 50 000 kroner til dette prosjektet, noe som er godt over «forpliktelsen» på 40 000 kroner årlig. Medlemmer i misjonsutvalget er: Nils Audun Gryting, Erling Gryting, Einar Rundholt og Helena Trydal.

Trosopplæringsutvalget

Trosopplæringsutvalget møtes jevnlig, og har spesielt fokus på barn og unge. Rådet er meget tilfreds med det arbeidet som gjøres og ber alle om å være med i forbønn og arbeid for dette viktige arbeidet. Medlemmer i trosopplæringsutvalget er: Arne Gryting, Jorunn Øybekk, Olav Hofslie og Evie Katrin Lønne.

Diakoniutvalget

Diakoniutvalget har jevnlig møter og har laget en egen diakoniplan for Gjerstad menighet og godkjent av Gjerstad menighetsråd. De driver også skrollekafe hver 14. dag på almestua. De hadde også ansvar for påskefrokost 1. påskedag og servering av gløgg og pepperkaker 1. søndag i advent. Medlemmer i diakoniutvalget er: Edny Øybekk, Hanna Gryting, Jørgen Magne Strat og Anita Sjøwall.

Samarbeid med andre menigheter

Den norske kirke, Frikirken og Betel har hatt et godt samarbeid historisk, bl.a. gjennom felles ungdomsarbeid, turer og fellesmøter. Fellesmøtene er besluttet nedlagt, men det arrangeres 3 fellesgudstjenester hvert år, 1 i Gjerstad kirke, 1 på Betel og 1 på Frikirka.

Takk

Gjerstad menighetsråd/fellesråd vil takke de ansatte for tjenesten de gjør i Guds rike. Dere viser alle en flott holdning til arbeidet som skal gjøres, og legger fint til rette for at menighetens arbeid skal gå så bra som mulig.

Hjertelig takk også til alle frivillige klokkere, tekstlesere, kirkeverter og blomsteransvarlige. All denne frivillige innsatsen er med på å berike gudstjenestelivet i menigheten. En stor takk også til andre frivillige i menigheten som bidrar på ulike vis. Dere er alle en del av Guds legeme og arbeidet dere alle gjør er uvurderlig.

Til slutt minner vi om vår viktigste oppgave som menighetsråd/fellesråd, det overordnede formålet for menighetsrådets arbeid, § 9 i kirkeloven:

”Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan vekke og nære det kristelige livet i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, dømte gis dåpsopplæring, barn og unge samlet om gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet.”

Gjerstad, 15.02.2018 - Gjerstad menighetsråd

Einar Rundholt, leder (sign.)

ÅRSMELDING 2017 FOR ØSTRE AGDER

(Vedtatt i styret for Østre Agder 16.03.2018 sak 17/18)

FORSLAG TIL ÅRSMELDING 2017 FOR ØSTRE AGDER	1
Organisering	2
Styreaktivitet	2
Organisasjon	3
Evaluering av Østre Agder interkommunale samarbeid	3
Informasjonsarbeid	4
SAKFELT I 2017	5
Samferdsel - Luftfart	5
Samferdsel - vei	5
Samferdsel - Jernbane	6
Samferdsel - bredbånd	6
Veilysamarbeid i Østre Agder	6
IKT-tjenester	7
Justissektoren	7
Næringsutvikling	7
Regionplan Agder 2020 - oppfølging	8
Samhandling om helse, omsorg og levekår	8
Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud(KØH). (ufullstendig)	9
Legevakten i Arendal	10
Interkommunalt samarbeid med Stiftelsen ALTERNATIV TIL VOLD (ATV)	11
Østre Agder krisesenter 2017.	13
Barneverntjenesten Øst i Agder	14
Østre Agder brannvesen	15
Utdanning	16
Andre saker i 2017	17
Økonomi	17
Vedlegge til årsmeldingen	18

Arendal

Froland

Amli

Tvedestrand

Vegårshei

Gjerstad

Risør

Grimstad

Organisering

Styret har hatt følgende sammensetning i perioden 01/01 til 31/12-2017:

Leder	Per Kristian Lunden	- ordfører Risør kommune
Nestleder	Kirsten Helen Myren	- ordfører Vegårshei kommune
Styremedlem	- Robert C. Nordli	- ordfører Arendal kommune
Styremedlem	- Jan Dukene	- ordfører Tvedestrand kommune
Styremedlem	- Inger Løite	- ordfører Gjerstad kommune
Styremedlem	- Reidar Saga	- ordfører Åmli kommune
Styremedlem	- Ove Gundersen	- ordfører Froland kommune
Styremedlem	- Kjetil Glimsdal	- ordfører Grimstad kommune
Styremedlem	- Anders Kylland fram til 1.10	- opposisjonsleder Arendal bystyre
Styremedlem	- Geir Fredrik Sissener fra 1.10	- opposisjonsleder Arendal bystyre

Fylkesordfører Tellef Inge Mørland møtte med tale og forslagsrett i styret fram til 1.oktober. Når han ble stortingsrepresentant overtok nyvalgt fylkesordfører Gro Bråten.

Fylkesvaraordfører Jon-Olav Strand har vært vararepresentant for fylkesordfører i hele perioden. Kommunenes varaordførere er vararepresentanter til styret.

Rådmennene deltar på styremøtene. Styremøtene sirkulerer i de deltakende kommuner.

Østre Agder frikjøper Ole Jørgen Etholm som sekretariatsleder fra Arendal kommune.

Styreaktivitet

Det ble avholdt 10 møter i 2017 og det ble behandlet 73 saker, ned fra 88 i 2016. Nedgangen er betydelig. Samtidig var 2017 et år der mye aktivitet i samarbeidet var knyttet til evalueringsprosessen. Både ekstern evaluering i regi av Agderforskning med intervjuer av styremedlemmer og rådmenn, samt evalueringsmøter i samtlige åtte kommuner krevde mye tid. Styreleder var prosessleder under møtene i kommunene som var preget av stort engasjement blant de folkevalgte.

Felles politirådsmøte ble avholdt 30.mai mellom medlemskommunene, lokal politiledelse, politimesteren og andre sentrale medarbeidere ved ledelsen i Agder politidistrikt. På møtet ble det redegjort for politiets framtidig tjenestestruktur. Det var fokus på samhandling mellom kommune og politi. Politiet redegjorde for sitt forebyggende arbeid mot radikalisering. I tillegg ble det påpekt en i hovedsak fallende tendens for lovbrudd i regionen.

Styret arrangerte fra 8.til 11.november studiebesøk til Brussel med 11 deltakere. Sørlandet Europakontor hadde på grunnlag ønsket om tema fra styret, utarbeidet et tett pakket program over to dager der styret møtte norske utsendinger til Brussel ved delegasjonen, fra KS og internasjonale representanter fra EFTA/EØS og fra sekretariatet til Europaparlamentet. Av problemstillinger som ble presentert var regelverk for offentlige anskaffelser, samarbeid om bruk av EØS-midler, felles klimautfordringer, EUs videre utvikling sett i lys av Brexit, digitalisering, energiforsyning, blå vekst og EUs forskningssatsning.

Organisasjon

Østre Agder er vært organisert som en enhet i Arendal kommune, med sekretariatslederen som enhetsleder.

Evaluering av Østre Agder interkommunale samarbeid

Fra starten av året var hovedprioritet den pågående evalueringsprosessen.

Ekstern evaluering

Agderforskning hadde oppdraget med en ekstern evaluering av virksomheten. Når denne forelå så var deres konklusjon:

1. Et stort regionsamarbeid i deltakerkommuner og folketall
2. Et ungt regionsamarbeid (10 år)
3. Bred strategi og målformulering, komplekse samarbeid
4. Høy møtehyppighet
5. Relativt tilbaketrukket sekretariatsleder
6. Åpenbare samarbeidseffekter
7. Bedre samarbeidsklima

Styrets vurdering

Styret gjorde følgende vurdering før det ble arrangert møter med kommunestyrene:

1. Det interkommunale arbeidet blir stadig viktigere.
2. Vi vil ikke ha et nytt forvaltningsnivå. Skal være et samarbeidsorgan.
3. Sammensatt portefølje, mye driftsoppgaver. Samhandlingsreform.
4. Svakt og tilfeldig forankret i kommunestyrene.
5. Demokratisk underskudd – tungroddhet?

De ønsket også å drøfte behovet for en spissere målsetting for arbeidet i forhold til

1. Nærings- og samfunnsutvikling
2. Levekår
3. Miljø og klima
4. Aktuelle driftsoppgaver
5. Felles kompetansemiljøer – for eksempel felles jurist, felles psykologtjeneste, sterkere IKT-miljø

Tilbakemelding fra møtene med kommunestyrene

Utdrag av synspunkt som framkom under evalueringsmøtene i kommunene:

- Ledere bruker mye tid på interkommunalt samarbeid
- Uro over den manglende demokratiske dimensjonen ved interkommunalt samarbeid.
- På hvilke premisser kan styret for Østre Agder uttale seg eller opptre på vegne av medlemskommunene? Kan Østre Agder være talsorgan for kommunene i samarbeidet?
- Hvordan kan en oppnå et sterkere eierskap til Østre Agder blant folkevalgte i de deltakende kommuner?
- De deltakende kommuner mener de har bruk for samarbeidet for å kunne klare å løse sine oppgaver og utfordringer.
- Innbyggerne har ikke noe forhold til Østre Agder.
- Folkevalgte ønsker å få synliggjort hva vi oppnår gjennom samarbeidet i Østre Agder.
- I vertskommuneordninger opplever kommunene at svært mye styringsrett er overlatt til vertskommunen.

- Alternativ modell for finansiering av vertskommunesamarbeid ble etterlyst.
- Strategisk profilering og lobbyarbeid må inngå i Østre Agders oppdrag.

Styring

- De fleste folkevalgte mente at styret var stort nok. Styret skal primært være et konsensus organ slik det har vært til nå og at avstemminger hører til unntakene. Kjønnssammensetningen i styret er en utfordring. Østre Agder bør bli flinkere til å involvere formannskapene og andre folkevalgte mer.
- Ordførere må sikre forankring i eget kommunestyre/bystyre. Det etterlyses at ordfører gir en kort info på kommunestyrets møter om saker og prosesser i Østre Agder. Derfor skal sekretariatet lager korte resyme av saker som ordfører kan bruke. Systematikk i informasjonsarbeidet er viktigere enn å utvide styret. Folkevalgte ønsker å bli informert bedre i forkant av beslutninger i Østre Agder. De folkevalgte erkjenner at informasjon finnes, men den er vanskelig tilgjengelig.
- Kommunestyrene må bidra med sakene de ønsker at Østre Agder skal følge opp.

Oppgaver:

- Østre Agder må ivareta store saker som egen kommune ikke kan ta hånd om på egenhånd.
- Viktig å videreføre det gode samarbeidet som eksisterer på mange felt.
- Forventer økonomiske og eller kvalitetsmessige gevinster ved å samarbeide om løsninger. Nye samarbeid må baseres på en nyttekostnadsvurdering der kostnad og kvalitet er sentrale vurderingsfaktorer.
- Østre Agder må være en tydelig og slagkraftig aktør innenfor rammen av det nye Agder.
- Det er viktig å samarbeid med UiA om forsknings- og utviklingsarbeid

Oppsummering:

- Interkommunale samarbeidet er nødvendig. Behov for sterkt formelt regionalt samarbeid. Arbeidet med en felles strategi for regionen er veldig viktig.
- Nye samarbeidsordninger må bli gjenstand for evaluering.
- Viktig at det er fokus på de politiske utfordringene ved interkommunalt samarbeid. Det må være godt forankret i de deltakende kommuner.
- Samarbeidet må drøfte nye løsninger for utgiftsfordelingen ved interkommunalt tjenestesamarbeid.

Styrets oppfølging av evalueringsprosessen

Styret har anmodet rådmannsutvalget å framlegge forslag til betalingsmodeller for interkommunale samarbeid. Deres forslag forelå til årsskiftet, men behandlingen i styret og kommunene gjenstår.

Med grunnlag i evalueringsprosessen anså styret at det var ønskelig å endre vedtektene for samarbeidet. Dette forslaget legges fram for endelig behandling tidlig i 2018. Først i styret. Dernest vil hvert kommunestyre/bystyre få anledning til å behandle forslaget. Styret arrangerte en samling av formannskapene 8.januar 2018 på Thon hotell i Arendal der konklusjonene fra evalueringsprosessen ble presentert for folkevalgte fra kommunene.

Informasjonsarbeid

Østre Agders nettsider holdes løpende oppdatert med nyhetsmeldinger og ved at innkallinger og sakspapir legges ut for styret, rådmannsgruppen og andre samarbeidsfora. Som

hovedregel oversendes nå innkallinger og sakspapir som linker til nettsidene til styrets medlemmer og andre som deltar under møter i Østre Agder.

Det legges vekt på at beslutningsunderlag behandles i arkivsystemet 360 slik at det er dokumenterbart og at kravene til offentlig innsyn blir ivaretatt. Innkallinger til styremøtene sendes pressen som i varierende grad finner anledning til å delta under møtene.

Fra høsten har sekretariatet forsøkt å sende ut en månedlig informasjon på mail til alle medlemmer i kommunestyre og bystyre. Mange folkevalgte åpner informasjonen, men fortsatt bør andelen som gjør dette øke.

Styret ønsket å prøve ut deltakelse med stand for Østre Agder under Arendalsuka. Standen fikk en sentralplassering tett ved inngangen til kulturhuset. Det ble anskaffet en elektronisk skjerm som ble benyttet til å presentere samarbeidet. Erfaringen er at det var lite interesse fra publikum for standen. I ettertid er vurderingen at dette ikke er en hensiktsmessig arena for å presentere samarbeidet.

SAKFELT I 2017

Samferdsel - Luftfart

Styret fikk orientering fra lufthavnsjef ved Kristiansand lufthavn – Kjevik om utbyggingsplanene ved flyplassen.

Representanter for Arendal fossekompani møtte styret og la fram status for Gullknapp flyplassen og sine videre planer for flyplassen og næringsområdene i tilknytning til denne.

Samferdsel - vei

Fylkeskommunen vedtok i desember 2017 en prioriteringsliste for prosjekter som skal få midler fra utviklingen av Aust Agder fylkeskommunens bufferfond for konsesjonskraftfondet. Østre Agder utarbeidet i den forbindelse et forslag til prioriterte prosjekter med flere viktige regionale infrastrukturprosjekter. På ulikt vis har disse fått fylkeskommunal støtte, og er på vei mot å realiseres. *Fylkesvei 416 (Risørvei)* ble tildelt 2,5 mill til planlegging av ny adkomstvei. *Fylkesvei 415 (Åmli- Fiane)* ble ikke prioritert i selv saken, men har blitt prioritert med 50 mill frem mot 2021 i investeringsprogrammet for fylkeveger. Fullføring av veien er lagt inn handlingsprogram for fylkeveger 2022-2024. Ny *adkomstvei til Gullknapp* ble også diskutert i fylkesrådmannens saksfremlegg til fylkestinget. Selv om prosjektet ikke fikk noen bevilgninger i denne omgang sier fylkesrådmannen at dersom det ligger an til å komme større etableringer i området, som flyskole og datasentre, i tillegg til den aktiviteten som er forventet av selve flyplassen, vil det være naturlig at fylkeskommunen er med på en realisering av ny adkomstveg.

Styret ga en uttalelse til at veilys var tatt ut av planene for E18 mellom Arendal og Tvedestrand. Dette var ikke i samsvar med tidligere planer for anlegget. Nye veier gikk tilbake på dette forslaget. Veien bygges nå med veilys og det er tett samarbeid mellom veilysansvarlig for kommunene i Østre Agder og Nye veier både i forhold til midlertidige tiltak i utbyggingsfasen og når det gjelder kobling mellom veilysanlegg på den nye veien og omliggende veinett.

Samferdsel - Jernbane

Styret mottok tilbakemelding fra Jernbaneverket på vår utredning knyttet til lokalisering av ny jernbanestasjon ved utbygging av Grenlandsbanen. Vi opplevde deres reaksjon som negativ. Østre Agder må derfor arbeide via andre administrative og politiske kanaler for å oppnå en mer hensiktsmessig stasjonslokalisering for regionen. Styret vil fortsette å arbeide for Brokelandsheia.

Styret ga en felles uttalelse knyttet til konkurranseutsetting av persontransporten på Sørlandsbanen knyttet til opprettholdelse av stans ved stasjoner.

Samferdsel - bredbånd

På initiativ av Risør kommune fikk rådmannsutvalget i november en orientering fra prosjektet Det digitale Agder for status i arbeidet med bredbånd i fylket. Rådmennene ba i den forbindelse sekretariatet om å utarbeide en sak til rådmannsutvalget om hvordan regionen i fellesskap best kan sikre fortgang i bredbåndsutbyggingen.

Ved tildelingen av midler fra det fylkeskommunale bufferfondet ble det satt av 8 millioner til utbygging av et fremtidsrettet bredbånd i Agder. For å sikre at Østre Agder drar mest mulig nytte av disse ressursene haster det å få på plass samarbeidet rådmennene etterlyste i november.

Veilysamarbeid i Østre Agder

Samarbeidsgruppen for veilydrift i Østre Agder har en representant fra hver kommune. I tillegg har gruppen en felles driftsleder til disposisjon. Det er et sterkt fagmiljø på drift og utbygging av veilyanlegg i samarbeidet.

Overtakelse av veilyanlegg fra Agder Energi Nett (AEN)

Arbeidet med overtakelse av eierskapet til veilyanlegg fra AEN stagnerte i 2015. AEN har tidligere vist liten vilje til å fremskaffe nødvendige driftsdata for at kommunene kan overta og ivareta en forsvarlig drift av anleggene. Det var ingen fremdrift i saken 2017.

Veilynormal

Veilynormal ble opprettet i 2014 og oppdateres fortløpende etter behov. Denne holder høy standard og endres når dette er ønsket fra anleggseiernes side og i forbindelse med ny teknikk og nye forskrifter.

Felles drift og vedlikeholdskontrakt

Samarbeidskommunene har fra og med 01.01.2017 Traftec AS som felles entreprenør for drift og vedlikehold av veily. Ved å ha en og samme entreprenør og standardiserte kontrakter oppnås det samordningsfordeler som resulterer i reduserte kostnader.

Utskifting av kvikksølvarmaturer

Arendal kommune har skiftet ut ca 3500 armaturer til LED i perioden januar 2015 – desember 2017. Ca 2700 av disse var kvikksølvarmaturer. Også i øvrige kommuner har utskifting av kvikksølvarmaturer pågått i 2017. Arendal har hentet ut betydelige kostnads-, miljø- og driftsmessige gevinster av denne satsningen. Det forventes tilsvarende gevinster i de resterende kommuner framover.

Sanering av luftledninger

I forbindelse med oppgradering av VA-anleggene er det fordelaktig å delta med veilykabler i felles grøft og sanere gamle luftledninger. I 2017 har det pågått sanerings prosjekter blant annet i Arendal; Tybakken, Barbugårdsjordet og Sandvigheia.

Digitalisering av kart- og dokumentasjon

Samarbeidet ønsker å etablere et felles kart- og dokumentasjonssystem for veilys. Forberedelse for dette har pågått i 2017.

IKT-tjenester

Arbeidet med utredning av eventuell sammenslåing av IKT Agder og DDØ pågikk med stort arbeidspress gjennom året. Utredningen fra PA consultants as som forelå i 2016 ble utvidet med en utredning i regi av Bouvett as som kvalitetssikret den første rapporten og tok opp spørsmålsstillinger som eiere og medarbeidere ønsket belyst.

Rapporten fra Bouvett as ga føringer for etableringen av en ny felles IKT virksomhet med grunnlag i IKT Agder IKS og DDØ.

Sammenslåingen fikk tilslutning fra eierkommunene og fylkeskommunen. Vertskommunen for DDØ Vegårshei var i første omgang negativ til sammenslåingen, men fattet nytte vedtak etter at de andre kommunene hadde fattet positive vedtak. I det endelige vedtaket gis det føringer for at den felles ikt-virksomheten skal videreføre aktivitet med lokalisering i Vegårshei kommune.

Den nye virksomheten IKT Agder ble formelt etablert som et §27 samarbeid fra 1.januar 2018 etter meget stor innsats fra ledelse og medarbeidere i de to virksomhetene i den knappe tiden fra endelig vedtak forelå til årsskiftet.

Justissektoren

Etablering av nytt fengsel i Froland

I 2017 har staten fattet investeringsbeslutninger slik at utbygging kan starte opp. Froland kommune og grunneiere har tett dialog med statlige myndigheter om etableringen som vil bety mange arbeidsplasser i byggefasen og et høyt antall statlige arbeidsplasser når anlegget står ferdig.

Østre Agder tar del i et felles KS-prosjekt for hele Agder som arbeider for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Næringsutvikling

Det direkte næringsarbeidet håndteres av næringsmedarbeidere i hver enkelt kommune. Gjennom samarbeidet i Østre Agder løftes satsinger og problemstillinger som hver enkelt kommune ikke har mulighet til å løfte alene.

I Østre Agder-sammenheng gjennomføres prosjekter med ressurser fra Byregionprogrammet. Østre Agder næringsforum er referansegruppe for dette arbeidet og bidrar sammen med andre ressurspersoner i kommunene, med innspill og ressurser etter behov. Følgende områder knyttet til næringsutvikling har i 2017 vært prioritert i gjennomføring av Byregionprogrammet:

- Fellessatsningen på grønne datasenter sammen med fylkeskommunene er avsluttet. Det viktigste resultatet her er at Arendals fossekompani har satt i gang en satsning på Gullknapp. I tillegg, og kanskje vel så viktig, har arbeidet på dette området bidratt til å bygge grunnen for en felles satsning og etablering av «Invest in Agder».
- Innenfor området næringsareal og infrastrukturtiltak har vi etablert et samarbeid mellom næringsmedarbeidere og planmedarbeidere, jobbet med videreutvikling av næringsarealbanken og lagt grunnen for et videre arbeid med en felles næringsarealstrategi.
- Prosjektet tillit som drivkraft for regional vekst er avsluttet. Østre Agder har deltatt i et Skandinavisk forskningsprosjekt sammen med 10 andre regioner fra Norge,

Sverige og Danmark under ledelse av Telemarksforskning. I august ble prosjektet avsluttet. Kommunene har ikke funnet anledning til å gå videre med egne kommunale tillitsprosjekter, men erfaringene fra prosjektet er lagt frem og brukes av sekretariatet i Østre Agder.

- Gjennom nasjonale samlinger i regi av Byregionprogrammet og etter egne initiativ har medarbeidere fra Østre Agder opprettholdt nasjonale nettverk, og fått god anledning til å diskutere og lære om arbeidet med nærings- og samfunnsutvikling andre steder i landet.
- I tillegg er midler fra Byregionprogrammet benyttet til sekretariatsfunksjoner og til samferdselsutredninger.

Østre Agder næringsforum er en arena for erfaringsutveksling og utvikling av kunnskap, men også en god møteplass hvor eksterne aktører har møtt for å orientere og diskutere sine satsninger med alle næringsjefene i Østre Agder. Næringsforumet har også samarbeidet om andre prosjekter, den mest markante har vært prioritering av regionale prosjekter i forbindelse med avvikling av bufferfondet for konsesjonskraftfondet.

På initiativ fra Åmli kommune har deltakerne i Østre Agder gått sammen i et tomteselskap for å bidra til realiseringen av biodrivstoffanlegg (BIOZIN) på Jordøya. Bergene Holm og det svenske oljeselskapet Preem AB har nå inngått et samarbeid med intensjon om å bygge et fullskala produksjonsanlegg for biodrivstoff der.

Regionplan Agder 2020 - oppfølging

Østre Agder har vært representert i styringsgruppe for Regionplan Agder ved ordfører Per Kristian Lunden og i rådmannsgruppen med rådmann Trond Aslaksen. Lederne i de fem regionrådene i Agder er gitt møterett i rådmannsutvalget i regionplan Agder.

Samhandling om helse, omsorg og levekår

Samhandlingsarbeidet innenfor helse, omsorg og levekår har hatt følgende satsingsområder i 2017:

- Samhandling med SSHF og kommuneregioner på Agder
- E – helse og velferdsteknologi
- Kompetanse, kvalitet og forskning
- Psykisk helsevern og rusbehandling
- Samfunnsmedisinsk arbeid
- Folkehelse, rehabilitering og tidlig innsats

Østre Agder har også i 2017 hatt stort fokus på utvikling av telemedisinske og velferdsteknologiske løsninger gjennom tette samarbeid med alle kommunene på Agder i prosjektet «Innføring av velferdsteknologi på Agder 2020».

I 2017 har kommunene i Østre Agder fortsatt vært deltaker i det nasjonale læringsnettverket «Helhetlige, trygge og koordinerte pasientforløp» ledet av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenester.

Kommunesamarbeidet i Østre Agder etablerte i 2017 prosjektet «Sammen om FOU for bedre helse, omsorgs og levekårstjenester i Østre Agder. Fylkesmannen har tildelt 400.000.- i prosjektmidler. Arbeidet ledes av Rådmann Tone Marie Nybø Solheim, Grimstad kommune.

Arbeidet med revisjon og utvikling av samarbeidsavtalene med Sørlandet sykehus (SSHF) er igangsatt, og en omfattende evalueringsprosess ble igangsatt høsten 2017. Den ventes avsluttes sommeren 2018.

Alle kommunene i Østre Agder deltar i den nasjonale satsingen «Program for folkehelsesamarbeid i kommunen 2017 – 2027».

Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud(KØH).

KØH er definert som et alternativ til sykehusbehandling, faglig forankret i allmennmedisinske behandlingsprinsipper. KØH skal likevel behandle «de pasienter som er mulig for kommunen å behandle». Veilederen for kommunal øyeblikkelig hjelp har til nå vært åpen for ulik organisering av, og nivå på fagkompetanse i KØH. Østre Agder har valgt å prøve ut en sentralisert og desentralisert modell frem til og med 2018. De ulike modellene er nå under evaluering.

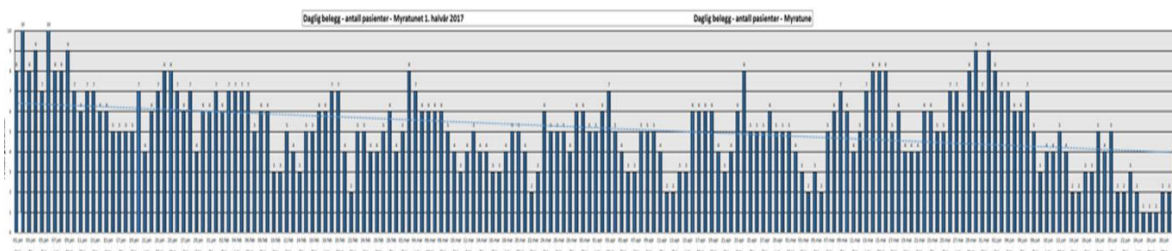
Belegg

Beleggsprosenten ved KØH Myratunet var i 2017 ca. 55 %, noe som stemmer godt overens med nasjonale tall. Statistikk for perioden november 17 – februar 18 viser et belegg på 70 %, og jevn økning ser ut til å være tendensen. Det har periodevis også vært fullt belegg der pasienter har blitt avvist. I tillegg kommer ambulante oppdrag som også har hatt en økning i 2017. 80% av innleggelser foregår på kveldstid og i helger. Hovedtyngden er pasienter fra 75 år oppover, men man ser økende innleggelser også blant yngre pasientgrupper.

GJELDER PERIODEN 01.11.17 – 31.01.18

101 pasienter fordelt på 110 innleggelser i perioden

- Senger: 8
- Dager 91
- Sengedøgn: 728
- **Liggedøgn: 510**
- **Belegg 70,05 %**

Bilde over viser innleggelser per dag I. halvår. Det er stor variasjon i forhold til helg og ukedag.

Grunnlag for innleggelse er alt fra fall i hjem, infeksjoner, dehydrering, lungesykdommer, hjertesvikt med mer. Pasientene har ofte flere og sammensatte diagnoser. Selv om pasienter som meldes til KØH skal ha et avklart sykdomsbilde ved innleggelse, oppdager vi ofte flere problemstillinger enn først antatt. Pasientgruppene er mer uavklart, og dette medfører behov for tid til utredning og kartlegging av den enkelte pasient før tilbakeføring til hjemkommune. I tillegg stiller uavklarte pasienter større krav til sykepleier og legetjenesten.

Det har vært 471 innleggelse ved KØH Myratunet og KØH Fevikun i 2017. Av disse var 6 ikke bosatt i noen av eierkommunene. Mindre kommuner med stor avstand til tilbudet bruker tilbudet vesentlig mindre enn de større kommunene som ligger nærmere. Som vedlegg til årsberetningen er det et trykt vedlegg som viser fordeling av pasienter fra den enkelte kommune.

Henvisningene til KØH-tilbudet skjer fra legevakt, spesialisthelsetjeneste og fra fastleger. Dette er det redegjort for i en tabell i vedlegget til årsberetningen. Flest kommer legevakt, men tallene viser at alle disse tre kategoriene bruker tilbudet i stor utstrekning.

Fortsatt er det grunn til å ha fokus på liggetid ¼ av de innlagte blir liggende ut over fem døgn (125).

Bemanning ved Myratunet

- 13,5 årsverk
- Sykepleiere
- Fagarbeidere
- Fagkoordinator 0,7
- Avdelingsleder 1,0
- Vertskommunen Arendal har seks kommunale sykehjemsleger i fulle stillinger. De utgjør hovedstammen i vaktordningen for KØH på Myratunet.

Tilbudet ved Myratunet

- 8 senger på Myratunet
- 2 «senger» ambulant KØH (virtuell avdeling)
- 2 senger Fevikun

Øyeblikkelig hjelp er en vesentlig del av begrepet KØH. Det omfatter krav til både behandling og beredskap. Behovet for øyeblikkelig hjelp går i bølger. I perioder med lav aktivitet synker kostnadseffektiviteten. Det må sees på som en beredskapskostnad. Gjennomsnittlig aktivitetstall har på den måten begrenset relevans for ressursstyring.

Legevakten i Arendal

Legevakten i Arendal er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom 10 kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli.

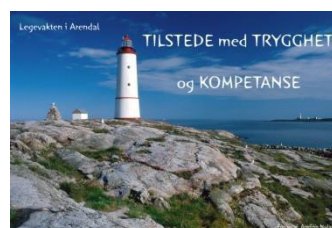
Legevakten har i tillegg telefonformidling for Valle, Bykle, Evje/Hornnes og Bygland kommune.

Legevakten er en egen enhet i Arendal kommune. Arendal kommune er ansvarlig for organisering og drift av legevakten. I dette ligger budsjett- og arbeidsgiveransvar, samt ansvar for daglig ledelse.

Legevaktens hovedfokus er å ivareta pasientene på en forsvarlig måte ved akutt sykdom, skade og forverring av sykdom, som ut fra en faglig vurdering ikke kan vente til neste ordinære arbeidsdag. Vi tilstreber å møte pasientene med høflighet, respekt og forståelse. Vår visjon er ” Tilstede med trygghet og kompetanse”.

Legevakten dekker stadig flere innbyggere, tall fra 3.kvartal 2017 (tall fra SSB) var 95.543 i ordinær legevakt, og 7.042 på telefonformidling, totalt 102.585 innbyggere.

Antall klager mottatt i 2017 var 10.

På bakgrunn av underbemanning i mange år, konklusjonen fra legevaktsutredningen (2014), samt Akuttforskriften (april 2015) med bl.a. krav til svartid på telefon, fikk Legevakten tilført midler for å styrke bemanningen. Oppbemanning til tre sykepleiere på natt ble gjennomført i løpet av høsten 2016. Den resterende styrkingen av kveld og helg ble iverksatt 1. kvartal 2017.

Selv etter den siste oppbemanningen, ligger Legevakten i Arendal lavest i bemanning av sammenlignbare legevakter i helseregionen. Dette ble veldig synlig i høst da vi iverksatte Manchester Triage. (se neste avsnitt).

Året 2017 har hatt innføringen av Manchester Triage som et hovedfokus. Manchester Triage er et sorteringsverktøy for å kvalitetssikre at de sykeste pasientene får tilsyn av lege først. Alle sykepleierne ble kurset av lokale instruktører. Vi startet opp med telefontriage i oktober og oppmøtetriage i november. Det viste seg snart at Legevaktens lokaler og bemanning ikke er dimensjonert til å klare denne oppgaven. Oppmøtetriage ble derfor satt på vent før jul.

Legevakten har fokus på å ha et arbeidsmiljø med høy trivsel, trygghet og høy faglig kompetanse. Vi har i mange år hatt et lavt sykefravær, noe vi har tolket som et tegn på godt arbeidsmiljø.

Legevakten er Miljøfyrtårnsertifisert og har fokus på søppelsortering, energi- og ressursparing. Høsten 2017 ble vi resertifisert for andre gang.

Arendal Bystyre bevilget midler på 2017 budsjettet til utredning av nytt KØH/LV bygg. Det pågår to parallelle prosesser. Den ene går på omregulering, mens den andre ser på plassering og utforming av selve bygget.

Legevakten har drevet stramt hele året, men melder om et underskudd på totalt kr. 694.000. Hovedårsak til dette er økte nødnettkostnader. Dette ble meddelt kommunene i februar 2017.

Interkommunalt samarbeid med Stiftelsen ALTERNATIV TIL VOLD (ATV)

ATV Arendal gir behandlingstilbud til innbyggere i Arendal, Grimstad, Froland, Vegårshei, Åmli, Tvedestrand, Risør og Gjerstad kommuner i Aust-Agder. Kommunene finansierer 2 stillinger i ATV - Arendal, sammen med staten, ved Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet (BLD). En tredje stilling fullfinansieres av Staten.

Behandlingstilbudet ved ATV – Arendal har primært vært for mannlige og kvinnelige utøvere av vold i nære relasjoner. Klientene mottar behandlingen individuelt og/eller i gruppe. Som en del av behandlingen har ATV – Arendal som prosedyre å gjennomføre 1-3 samtaler med partnerne. Partnere får deretter tilbud om viderehenvisning til Familiekontoret i Aust-Agder.

I 2017 har ATV- Arendal gitt et tidsbegrenset gruppetilbud til enkelte partnere. På grunn av stor pågang av voldsutøvere, blir dette partertilbudet ikke videreført i 2018.

ATV – Arendal mottar veiledning fra ekstern psykolog 1 ½ time annenhver måned.

Samarbeid

ATV – Arendal vektlegger og prioriterer samarbeid. Dette gjøres på flere måter.

ATV – Arendal og Familiekontoret i Aust-Agder har en skriftlig samarbeidskontrakt, og har utviklet en gjensidig henvisningspraksis. Familiekontoret henviser utøvere av vold i nære relasjoner til ATV – Arendal, og ATV – Arendal henviser utsatte til Familiekontoret.

Det er gjort avtale om at partnere til ATV – Arendal sine klienter kan få et behandlingstilbud på Familiekontoret og de utveksler fagkunnskap og samarbeider i enkeltsaker.

Kontoret signaliserer til ulike samarbeidspartnere, at kontoret kan kontaktes for råd og veiledning i alle saker, som vedrører vold i nære relasjoner.

ATV – Arendal etablerte i 2010 et tverretattlig team, bestående av ATV – Arendal, politi, barnevern, krisesenter, familiekontor, advokat og NAV. Teamets funksjon er å bistå voldutsatte med informasjon, og tilrettelegge for nødvendige tiltak. I 2017 overtok Krisesenteret I Aust-Agder ansvaret for dette teamet.

Kontoret informerer om ATV – Arendals tilbud, og sprer kunnskap om vold i nære relasjoner.

ATV – Arendal har i 2017 i tillegg hatt samarbeid Østre Agder Krisesenter og Familiesenteret i Grimstad.

ATV- Arendal deltok høsten 2017 på et tverretattlig dialogmøte, i prosessen med å utvikle tiltakskort i forbindelse med utarbeidelsen av Arendal kommunes Handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Klientaktivitet i 2017

ATV – Arendal har i 2017 hatt 69 nye klienthenvendelser, hvorav 34 har tatt imot et behandlingstilbud. Ved årets slutt stod det 15 klienter på venteliste. 27 gamle klienter fulgte med over i 2017.

	2017
Nye klienthenvendelser i 2017 - totalt	69
Fordeling på kjønn/alder	
Voldsutøvende menn	36
Voldsutøvende kvinner	15
Voldsutøvende ungdom	0
Voldsutsatte barn	0
Voldsutsatte kvinner	16
Voldsutsatte menn	2
Klienter i behandling ved årets begynnelse	27
Nye klienter i 2017 – begynt i behandling	34
Klientkontakt totalt	69

Familiesaker	2
Antall saker med kontakt med BVT:	24
Antall klienter på venteliste pr. 31.12.2017	15

Med familiesaker mener vi klientsaker, der vi har arbeidet med mer enn én person fra samme familie samtidig.

Utadrettet virksomhet

ATV – Arendal har i 2017 bl.a. undervist om vold i nære relasjoner/informert om tilbudet ved kontoret for: Voksenopplæringen/Introkurs i Arendal, Stuenes skole, Arendal internasjonale skole og medarbeidere ved Stinta. Det ble avholdt et arrangement under Arendalsuken, og det var et arrangement i forbindelse med den internasjonale dagen »Stopp vold mot kvinner». ATV – Arendal har avholdt kurs i foreldreveilednings-programmet Circle of Security (COS) for 10 foreldre.

Klientenes fordeling på kommuner i Aust-Agder

	Nye henvendelser 2017	I behandling
Arendal	35	32
Grimstad	16	19
Froland	2	2
Vegårshei	0	0
Åmli	2	1
Tvedestrand	5	4
Risør	2	1
Gjerstad	0	0
Lillesand	1	
Evje	1	
Kristiansand	2	2
Ukjent	3	
Totalt	69	61

Østre Agder krisesenter 2017.

Østre Agder Krisesenter er et samarbeid mellom 8 kommuner, der Arendal er vertskommune for: Grimstad, Froland, Åmli, Vegårshei, Gjerstad, Tvedestrand og Risør kommune.

Krisesentertilbudet er en lovpålagt tjeneste som tilbyr hjelp til barn, kvinner og menn som er utsatt for eller vitne til vold og mishandling i nære relasjoner. Tjenestene innebærer oppgaver som døgkontinuerlig telefonvakt, botilbud, dagsamtaler, informasjonsarbeid, faglig og praktisk oppfølging og bistand.

Østre Agder Krisesenter	2015	2016	2017
Kvinner - Beboere	46	31	42
Menn - Beboer	4	4	3
Barn - Beboere	20	34	41
Overnattingsdøgn voksne	2240	1345	1129
Overnattingsdøgn barn	1186	573	1240
Arendal kommunes andel beboere i %	50	46	45

Økonomi:

Regnskapet viser et overskudd for 2017.

Barn på krisesenteret:

Barna på krisesenteret har fått tilbud om samtale, hjelp og støtte fra egne barnefaglige terapeuter på krisesenteret. Det er fokus på lek og aktiviteter!

Aktuelt samarbeid med skole og barnehage har vært opprettet. Det har vært rettet fokus på at barn/ungdom blir kartlagt raskt ift behov for hjelp og behandling ut ifra opplevelse/situasjon.

Overskudd satt på fond er benyttet til å øke barnefaglig ressurs med 0,5 årsverk fom 01.07.2017. Videreføres i ordinær drift fom 01.01.2018.

Menn

Krisesenterloven sier at botilbudet for kvinner og menn skal være fysisk adskilt, slik Østre Agders krisesentertilbud er. Det har vært fokus på å etterstrebe et likeverdig tilbud til kvinner og barn og tilbudet til menn og barn. Dette er utfordrende, tilbudet til menn og barn er i 4. etasje uten heis. Behov for et alternativt tilbud, som tilfredsstiller krisesenterlovens krav til universell utforming også med tanke på framkommelighet for personer med fysisk funksjonsnedsettelse, er meldt Arendal Eiendom KF.

Samarbeidende tjenester:

Det er gjennomført samarbeidsmøte med:

- Nav i samarbeidskommunene
- Barneverntjenestene i samarbeidskommunene
- Familievernkontoret
- Forebyggende enhet for familier, barn og unge i Arendal kommune
- Helsestasjonen i Arendal kommune

Kompetanse

Barnefaglig ansatte startet på ICDP veilederkurs høst 2017 og fullfører våren 2018.

Ansatte har vært på flere kurs, konferanser og seminarer som belyser temaet ”Vold i nære relasjoner”, relatert til barn og/eller voksne. Aktuell deltakelse innenfor fordeles i personalgruppen spesielt på bakgrunn av kompetanse, daglig ansvar og oppgaver i krisesentertilbudet.

Risikovurdering.

Avvergesplikten har vært gjennomført, politiet får beskjed når voldsoffer reiser tilbake til voldsutøver.

Opplysningsplikten til barneverntjenesten i aktuell kommune er gjennomført. Når barn har vært vitne til eller har vært utsatt for vold i nære relasjoner, vurderes alltid opplysningsplikten.

Det er kontinuerlig fokus på gode rutiner for sikkerhet på krisesenteret og er et gjennomgående tema i krisesenterets HMS utvalg.

Barneverntjenesten Øst i Agder

Barneverntjenesten Øst i Agder har tilhold på Brokelandsheia og har nå vært i drift i to år.

Tjenesten er organiserte med tre hovedteam, undersøkelser/hjelpetiltak for barn 0 – 6 år,

undersøkelser/hjelpetiltak for barn 7 – 18 år og team for barn i fosterhjem/institusjon.

Tjenesten har hatt et svært høyt arbeidspress gjennom 2017, noe som blant annet har

medført et regnskapsmessig merforbruk på om lag 1 mill. Barneverntjenesten Øst i Agder

oppfyller nå langt på vei alle lovkrav og har en stabil gruppe ansatte der mange har lang

erfaring fra barnevern. Det har heller ikke bydd på problemer å få søkere til utlyste stillinger.

Den siste delen av fondsavsatte midler ble brukt til en studietur til Polen våren 2017. Vi møtte da representanter fra barnevernet i Gdansk, fosterforeldre og ansatte ved barnevernkontor. Utover det var det besøk på et lite barnehjem utenfor byen. Konklusjonen var at det ikke ser ut til å være så stor forskjell på barnevernet som vi kanskje trodde på forhånd. Turen inneholdt i tillegg teambuildingsopplegg som bidro til at vi ble kjent på en annen måte. Det var videre viktig for tjenesten at rådmann Torill Neset deltok.

Østre Agder brannvesen

Budsjettet for 2017 ga ØABV rom for å ansette siste vakante stilling i Forebyggende avdeling. Budsjettprosessen frem til vedtatt budsjett 2017 og 2018 opplevdes gode, og harmoniserte budsjetter mot nødnettskostnader, økte kurskrav og bredt nedslagsfelt hva angår oppgaver innenfor kommunal beredskap og aksjonsplikt. Enheten totalt sett leverte i 2017 et regnskap i pluss, hvor overskuddet fordeles etter standard prosentnøkkel tilbake til hver samarbeidskommune. 110 sentralen gikk med et forventet underskudd som dekkes inn over fond. Oljevernssamarbeidet (IUA) gikk med et lite overskudd som er overført til fond.

Det har fra 2016 vært et stort fokus på HMS og brannstasjoners infrastruktur fra Arbeidstilsynets side over hele landet. ØABV har sendt inn en mengde informasjon og redegjort for alle våre rutiner og vårt fokus på god HMS, spesielt knyttet til ivaretagelsen av skitne og rene soner fra skadested til stasjon. For ØABV oppleves dialogen med hver enkelt samarbeidskommune som god, og det er nå avsatt investeringsmidler for oppgradering av de brannstasjoner som pr 2018 fremdeles ikke oppfyller våre eller Arbeidstilsynets krav. Brannstasjonene forventes ferdigstilt i 2018/2019 (Moland, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand).

Agder 110 sentral

Agder 110 skal etter vedtak i Stortinget samlokaliseres med Politiets operasjonssentral i Kristiansand. Det er heller ikke i 2017 gitt noen flere signaler fra Politiet om hvorvidt dagens Politihus er egnet for denne samlokaliseringen, eller om det skal bygges nytt når leieavtalen på Tinghuset går ut 2023. Frem til prosjekt samlokalisering avgjøres, så leverer Agder 110 svært gode tjenester fra lokasjon Arendal og de ansattes interesser ivaretas nå, så vel som etter en samlokalisering på en svært god måte.

Beredskapsavdelingen

2017 var et særdeles hektisk år preget av innføringen av en helt ny og krevende tjeneste, redningsdykking. De av mannskapene som ble utdannet til redningsdykkere måtte i 2 bolker gjennom et 9 ukers intensivt kurs før sertifisering. Erstatningsmannskaper/vikarer, krevende ferieplan og ikke minst trening, motivasjon og oppfølging underveis har vært noen av de krevende faktorene vi har stått ovenfor. Det er fremdeles 1 stilling vakant som et innført sparetiltak fra 2013, men denne realiseres fra 2018. Investeringsmessig ble det i 2017 levert ny mannskapsbil til Froland brannstasjon, og bil til overbefalsvakten er byttet inn med relativt små ombyggingskostnader. 2 av ØABVs kontorbiler har vært byttet ut med 2-3 år gamle bruktbiler og det skal i 2018 anskaffes 2 tankbiler til hhv Åmli og Risør. ØABV fikk ingen innkomne anbud på utlysning etter tankbil i Doffin, noe som har resultert i en forsinkelse i anskaffelsen. 2017 var også preget av en mengde ansettelsesprosesser både på heltid og deltid.

Forebyggende avdeling

Avdelingen har 7 stillingshjemler inkludert leder, som er et minimum lovpålagt antall (1 pr 10.000 innb). I 2017 ble avdelingen fulltallig iht dimensjoneringskrav.

Forebyggende brannvernarbeid dreier nå fokus fra rutinemessige tilsyn til risikobaserte tilsyn og annen risikobasert forebyggende aktivitet. ØABV har fortsatt fokus rettet mot tette

verneverdige trehusområder, og brannsikkerhet i hjemmet hos utsatte grupper. Utsatte grupper for å omkomme i brann er bl.a. eldre over 70 år, personer som sliter med rus og/eller psykiatri og nyetablerte innvandrersfamilier.

Forebyggende avdeling har hatt svært mange prosjekter gående i 2017 (Trygg Hjemme, Flammbært barnehageprosjekt, brannsikring av bebyggelse på Merdø, Tyholmen og Lyngør, tilsynsaksjoner mm), og vil fremover realisere ytterligere store prosjekter som ØABV har fått gjennomslag for, blant annet i Gjensidigestiftelsen. Noen av prosjektene vi har jobbet frem og fått finansiert i 2017 er:

- * 350 000 kroner fra Fylkesmannen til gjennomføringen av ØABV Brann-ROS,
- * 2 millioner kroner til 2-årig prosjektstilling som skal sørge for enda tettere implementert Forebyggende tenkning og virke i Beredskapsavdelingen,
- * 410 000 kroner til innkjøp av materiell rettet mot risikoutsatte grupper (vanntåkeanlegg, røykvarslere, komfyrvakter mm)
- * 280 000 kroner til brannforebyggende opplæring og frikjøp av ansatte i helsesektoren

Feieravdelingen

Avdelingens lovpålagte oppgaver for 2017 var ca. 21600 objekter fordelt på 14560 feiinger og 7040 tilsyn. I tillegg til disse lovpålagte oppgavene, var feieravdelingen også pådriver i den nasjonale 6. klasse undervisningen i samarbeid med Agder Energi, hvor avdelingen hadde teoretisk undervisning og praktisk slukking på programmet. Avdelingen samarbeidet også med forebyggende avdeling med kampanjer som Trygg hjemme, Hyttekampanjen og Brannvernuka. Avdelingen startet et godt arbeid med planleggingen av nye krav til feiing av hytte og fritidsboliger, og vil fra 2018 implementere dette.

Utdanning

Østre Agder skoleforum har hatt 7 møter i 2017.

En hovedsatsning i 2017 har vært å få til et feller videreutdanningstilbud for lærere i grunnskolen i engelsk. I første fase fikk en gjennom kontakt med skolene en oversikt over at det forelå et behov for et slikt tilbud. Dernest kartla Arendal kommune på vegne av samarbeidet om det var universitet eller høyskoler som kunne levere et slikt undervisningstilbud. Selv om mange fagmiljø som ble kontaktet så var det bare UiA som leverte et forpliktende tilbud. Gjennom en forhandlingsrunde ble dette tilbudet forbedret med bakgrunn i at det er erfarne lærere som skal ta del. Østre Agder inngikk på vegne av de deltakende kommuner en avtale med universitetet. Intensjonen er at tilbudet skal starte opp fra sommeren 2018.

Østre Agder søkte på vegne av kommunen om tilskudd fra Fylkesmannen i Agder til desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen. Målsetting for prosjektet er å bidra til at elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø. Fellessatsingen skal bygge på verdigrunnlaget i *ny overordnet del av læreplanverket* og skal sikte mot å implementere det verdigrunnlag som ligger til grunn for denne.

Fylkesmannen tildelte søknaden kr.1.450.000 fordelt med kr.484.000 til skoleeier (Østre Agder) og kr.966.000 som ramme for kjøp av kompetansehevende tiltak ved skolene fra UiA. For å lede arbeidet i prosjektet er kompetansemekler Marianne Bøgh Stømner engasjert i 40% stilling fra årsskiftet 2017/2018.

Andre saker i 2017

- Styret skal arbeid for å få lokalisert statlige arbeidsplasser til regionen
- Styret ga en anbefaling til kommunene om å gi støtte til at Eydehavn havn skal tildeles status som stamnetthavn.
- Styret gjorde vedtak om delfinansiering fra Østre Agder til to forskningsprosjekter knyttet til KØH.
- Styret godkjente at rådmennene starter arbeid for å avklare om det er aktuelt å etablere felles juristkompetanse for kommunene i samarbeidet.

Økonomi

Regnskapet for 2017 viser at Østre Agder viser samlede utgifter på 31,5 mill.kr. Innenfor de fleste felt er det godt samsvar mellom inntekter og utgifter, men sekretariatsfondet er tappet for om lag kr.310.000 for å dekke utgiftene knyttet til evalueringen av Østre Agder og utredning av sammenslåing av IKT Agder IKS og DDØ. Det er fortsatt igjen midler på sekretariatsfondet, men handlingsrommet for å iverksette ønskede utredninger er mer begrenset enn tidligere.

Det andre punktet der utgiftene er vesentlig høyere enn inntektene er KØH. I 2017 kan dette tilskrives at KØH påtok seg hele kostnaden knyttet til overlege for KØH og legevakt. Samtidig ble en betydelig del av KØH-fondet båndlagt for å kunne finansiere Østre Agders andel av KØH-forskningsprosjekt (phd).

Sekretariatet vurderer økonomien i samarbeid som forsvarlig, men strammere enn tidligere år. I samsvar med forutsetningene for Østre Agder er regnskapet gjort opp i balanse gjennom bruk av fond og avsetning til fond.

Det henvises til egne styresaker med godkjenning av regnskap og sak om status for bruk og avsetning til fond i 2017.

Arendal 2.mars 2018

Ole Jørgen Etholm

Sekretariatsleder Østre Agder

Vedlegge til årsmeldingen

Bruk av KØH pasienter

Kommune hvor pasienten bor:		Antall innleggelser i somatisk behandlingstilbud	Andel
Kommunenr.:	Kommunenavn:		
906	Arendal(Mytu)	237	
906	Arendal (Fevik)	16	54,41%
919	Froland(Mytu)	19	
919	Froland(Fevik)	1	4,30%
911	Gjerstad	6	1,29%
901	Risør(Mytu)	25	
901	Risør (Fevik)	3	6,02%
914	Tvedestrand (Mytu)	37	
914	Tvedestrand (Fevik)	4	8,82%
912	Vegårshei	6	1,29%
929	Åmli(Mytu)	2	
929	Åmli (Fevik)	1	0,65%
830	Nissedal	2	0,43%
904	Grimstad (Mytu)	39	
904	Grimstad (Fevik)	67	22,80%
0	Tilreisende (Mytu)	5	
0	Tilreisende (Fevik)	1	*
Totalt		471	

Tallet for tilreisende holdes utenfor, da eierkommunene er forpliktet til å yte tjenesten til dem vederlagsfritt.

Bruk av KØH liggedøgn

LIGGEDØGN Pas. Fra	KØH ØA		Fe + My	Andel liggedøgn
	Feviktun	Myratune t		
Arendal	48,9	1062,7	1111,6	55,96
Froland	1	82	83	4,18
Gjerstad	0	33	33	1,66
Grimstad	286,8	107,9	394,7	19,87
Tvedestrand	10	157	167	8,41
Risør	3	144	147	7,40
Vegårshei	0	17	17	0,86
Åmli	2	12	14	0,70
Nissedal	0	7	7	0,35
SUM	352,7	1633,6	1986,3	

Turist	1	7	7
---------------	---	---	---

Turister inngår ikke ved beregningen av kostnadsfordeling.

For å få et bilde av bruken er det av stor interesse å vite hvilke leger som henviser til KØH:

Vertskommune/ kommune hvor tilbudet er lokalisert:		Totalt antall innleggelser (både somatisk behandling og behandling av pasienter med psykisk helse- og rusmiddelproble mer)	Antall innleggelser etter hvem som har henvist pasienten:				
Kommune -nr.:	Kommune- navn:		Lege- vaks- lege	Fastlege	Annen lege i kommunen	Lege i akuttmottak eller spesialisthel setjenesten	Annet
906	Arendal	378	144	116	1	117	
904	Grimstad	93	47	27	3	16	
	Totalt	471	191	143	4	133	